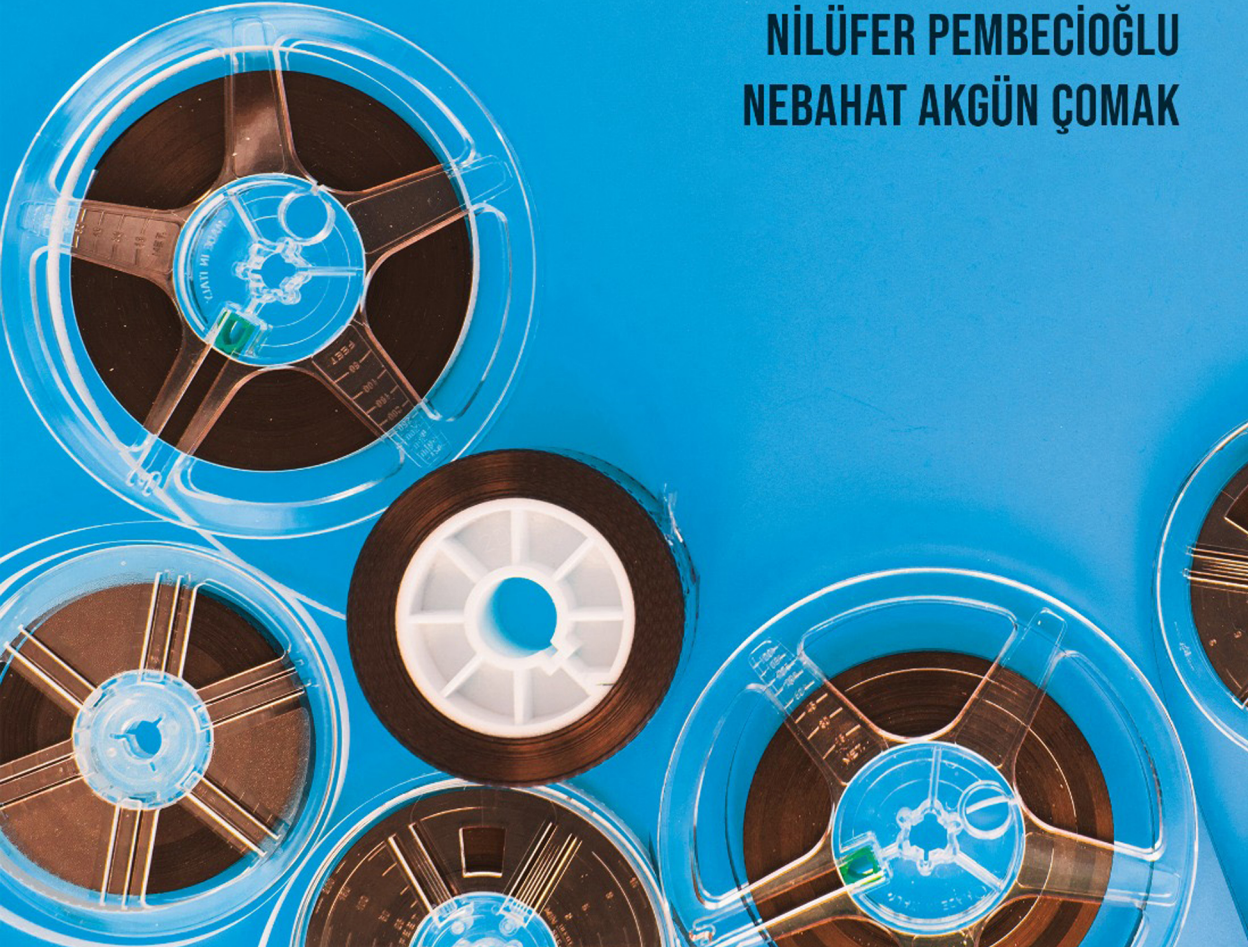

EĞİTİM
yayınevi

İLETİŞİM ARAŞTIRMALARI VE FİLM ÇÖZÜMLEMELERİ-III

EDİTÖRLER

NİLÜFER PEMBEÇİOĞLU
NEBAHAT AKGÜN ÇOMAK

İLETİŞİM ARAŞTIRMALARI VE FİLM ÇÖZÜMLEMELERİ III

Editörler

Nilüfer PEMBECİOĞLU

Nebahat AKGÜN ÇOMAK

İLETİŞİM ARAŞTIRMALARI VE FİLM ÇÖZÜMLEMELERİ III

Editörler: Nilüfer Pembecioğlu, Nebahat Akgün Çomak

Genel Yayın Yönetmeni: Yusuf Ziya Aydoğan (yza@egitimyayinevi.com)

Genel Yayın Koordinatörü: Yusuf Yavuz (yusufyavuz@egitimyayinevi.com)

Sayfa Tasarımı: Eğitim Yayınevi Grafik Birimi

Kapak Tasarımı: Eğitim Yayınevi Grafik Birimi

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

Yayıncı Sertifika No: 47830

E-ISBN: 978-625-8108-57-6

1. Baskı, Mart 2022

Kütüphane Kimlik Kartı

İLETİŞİM ARAŞTIRMALARI VE FİLM ÇÖZÜMLEMELERİ III

Editörler: Nilüfer Pembecioğlu, Nebahat Akgün Çomak

141 s., 165x240 mm

Kaynakça var, dizin yok.

E-ISBN: 978-625-8108-57-6

Copyright © Bu kitabın Türkiye'deki her türlü yayın hakkı Eğitim Yayınevi'ne aittir. Bütün hakları saklıdır. Kitabın tamamı veya bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre kitabı yayımlayan firmanın ve yazarlarının önceden izni olmadan elektronik/meکانik yolla, fotokopi yoluyla ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

EĞİTİM

yayınevi

Yayınevi Türkiye Ofis: İstanbul: Eğitim Yayınevi Tic. Ltd. Şti., Atakent mah. Yasemen sok. No: 4/B, Ümraniye, İstanbul, Türkiye

Konya: Eğitim Yayınevi Tic. Ltd. Şti., Fevzi Çakmak Mah. 10721 Sok. B Blok, No: 16/B, Safakent,

Karatay, Konya, Türkiye

+90 332 351 92 85, +90 533 151 50 42, 0 332 502 50 42

bilgi@egitimyayinevi.com

Yayınevi Amerika Ofis: New York: Eğitim Publishing Group, Inc.

P.O. Box 768/Armonk, New York, 10504-0768, United States of America

americaoffice@egitimyayinevi.com

Lojistik ve Sevkiyat Merkezi: Kitapmatik Lojistik ve Sevkiyat Merkezi, Fevzi Çakmak Mah.

10721 Sok. B Blok, No: 16/B, Safakent, Karatay, Konya, Türkiye

sevkiyat@egitimyayinevi.com

Kitabevi Şubesi: Eğitim Kitabevi, Şükran mah. Rampalı 121, Meram, Konya, Türkiye

+90 332 499 90 00

bilgi@egitimkitabevi.com

İnternet Satış: www.kitapmatik.com.tr

+90 537 512 43 00

bilgi@kitapmatik.com.tr

 kitapmatik
İnternetteki kitapçınız

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
Jane Campion Sinemasına Bir Bakış: “The Power Of The Dog” Filminin Dramaturjik Çözümlemesi	7
Yelda Yanat Bağcı	
Doğrusal Olmayan Dijital Kurgu (NLE) Tekniği	23
Cüneyt Korkut 23	
Farkına Varıyorum ve Kendimi Gerçekleştiriyorum; Tokat Örneğinde Bir Farkındalık Projesi	39
Nuran Tuncer	
“Susuz Yaz”da Su Hakkı ve Su Gaspı	61
Deniz Üreyil	
Dünya Sinema Filmlerinde Kurt İmgesi	71
Ali İmanov	
Changing Roles In Cyberbullying: A Study On Habermasian Rules	87
Esra Tunçay	
Citizenship and Power of Media: An Analysis of Bollywood’s Movie “Bajranghi Bhaijaan”	105
Musa Khan & Nilüfer Pembecioğlu	
“12T’s Approach”, “Child Image” and “Father Factor” In ‘Ayla’ as A Film Based On True Story	117
Nilüfer Pembecioğlu	

ÖNSÖZ

Hem iletişimin hem de bireylerin karmaşıklaşan güncel koşturmacalarında, iletişim adına ne olup bittiğini durup kavramak, medyanın sorumluluklarının ve izleyicilere sunduğu olanakların gerçekten ne anlama geldiğini sorgulamak gitgide zorlaşmakta.

Gerek birey, gerekse toplum olarak kadını, erkeği, çocuğu, yaşlısı, öğretmeni ve öğrencisi ile belli bir bilinçle medya iletilerini değerlendirmedeğimizde, geleneksel ve dijital medya bağlamında, bildiklerimizi yinelemekten öteye geçemeyeceğimizi unutmamalıyız.

Bilginin birikebilmesi, kullanıma geçebilmesi, bireylerde ve toplumda içselleştirilerek işlevsel hale gelebilmesi, ancak ve ancak, bilgilerimiz ve bu bilgiler hakkındaki değerlendirmelerimiz çerçevesinde anlam kazanabilir. Karşılaştığı bilgileri, sorgulamadan kabullenen bireylerin, güncel değişimlere ayak uyduramayanlardan pek de farklı olmadığı düşünülebilir. Bu nedenle, bilginin devinimi, güncellenebilmesi ve bireyi bilginin sonsuzluklarında gezdirebilmesi son derece önemli. Okuyan, yazan, dinleyen ve gözlemleyen, düşünen ve sorgulayan bireylerin fiziksel olarak aynı noktada durmalarına karşın yaşadıkları entelektüel hareketlilik, onların aynı konulara bile farklı bakış açıları ile bakabilecek yeni bilgi ve donanımlar edinebilecek şekilde güçlendirmektedir. Bu güç ile yeni kurgular, yeni tasarımlar ve daha farklı bilgilerin peşinde koşabilecek coşku, merak ve motivasyonu bulabileceklerini düşünebiliriz.

Yayın Editörleri

Nilüfer PEMBECİOĞLU¹

Nebahat AKGÜN ÇOMAK²

1 Nilüfer Pembecioğlu, İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon Sinema Bölümü, Beyazıt, İstanbul, niluferpembecioğlu@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-7510-6529

2 Nebahat Akgün Çomak, Galatasaray Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon Sinema Bölümü, Beşiktaş, İstanbul, ncomak@gsu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-0433-4329

Jane Campion Sinemasına Bir Bakış: “The Power Of The Dog” Filminin Dramaturjik Çözümlemesi

Yelda Yanat Bağcı¹

Özet

En genel anlamıyla bir yönetmenin yarattığı sinemasal dünyanın tüm özelliklerini kapsayan sinema dramaturjisi, bir filmin tüm kodlarını okumak için gerekli olan en etkili yöntemlerden biridir. Günümüz sinemasının en önemli kadın yönetmenlerinden Jane Campion’un uzun metraj film yapımına verdiği uzunca bir aradan sonra çektiği ilk film olma özelliğini taşıyan 2021 yapımı *The Power of The Dog* , gerek içeriği gerek olağanüstü oyunculukları gerekse Campion’un eşsiz sinematografisiyle ön plana çıkmaktadır. Campion’un olgunluk dönemi filmi olarak nitelendirilebilecek ve filmografisinin son halkasını oluşturan bu bol ödüllü filmin incelenmesi yönetmenin sinema dilinin geldiği son noktayı anlamak adına da ayrı bir önem taşımaktadır. Bu çalışma hakkında neredeyse hiç Türkçe kaynağın olmadığı bu önemli yönetmenin sinemasına derinlemesine bir bakış atmak ve onun sinema sanatındaki yerini iyice sağlamlaştıran bu önemli filminin dramaturjisini masaya yatırmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yapılan analiz sonucunda Campion’un sinema dramaturjisinin tüm unsurlarını ustalıkla kullandığı ve filmin dramaturji yapısının doğru bir şekilde oluşturulduğu tespit edilmiştir.

Abstract

In the most general sense, cinema dramaturgy, which covers all the features of the cinematic world created by a director, is one of the most effective methods required to read all the codes of a movie. *The Power of The Dog*, made in 2021, is the first film shot by Jane Campion, one of the most important female directors of today’s cinema, after a long hiatus in feature film making. Examining this award-winning film, which can be described as Campion’s film of maturity and constitutes the last link of her filmography, is of particular importance in terms of understanding the final point of the director’s cinematic language. This study was carried out in order

1 Yıldız Teknik Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, İstanbul, Türkiye, yeldayanat@gmail.com,
ORCID ID: 0000-0001-9586-7130

to take an in-depth look at the cinema of this important director, for which there is almost no source in Turkish, and to discuss the dramaturgy of this important film, which solidified her place in the art of cinema. As a result of the analysis, it was determined that Campion used all the elements of cinema dramaturgy skillfully and that the dramaturgy structure of the film is created correctly.

Giriş

Yunanca'da "bir dram oluşturmak" anlamına gelen 'dramaturgia' kelimesi önceleri her ne kadar sadece tiyatro eserleri ile ilgili olarak kullanılmış olsa da zamanla edebiyat ve sinema gibi diğer sanat dalları için de vazgeçilmez bir unsur haline almıştır (Çamurdan, 1996). Konusunu yaşamdan alan her sanat dalının yararlandığı dramaturji en genel tanımıyla hayatın söz konusu sanat dalının anlatım öğeleriyle tekrar yaratılması ve sunulmasıdır. Bir sanat eserine yansıyan hayat elbette hayatın ta kendisi değil sanatçının süzgecinden geçmiş halidir. Hayatta var olan tüm duygu ve düşünceler, hayaller, görüşler, inanışlar, hal ve durumlar sanatta karşılık bulduğuna göre burada ayırıcı olan tabii ki sanatçının ona kattığı yorumdur. Öyleyse bir filmin dramaturjisini çözümlmek de yönetmenin yorumunu, hayatı beyaz perdeye nasıl yansıttığını, kısacası onun sanatsal varlığını, özünü ortaya koymak anlamına da gelir. Dolayısıyla sinema dramaturjisi yönetmenin sinema dilini, yarattığı evrenin detaylarını, yönetmenin iç dünyasını ve sanat aracılığıyla anlatmak istediklerini ortaya koymak için incelenir.

Bugüne kadar sadece dört kadın yönetmene verilen En İyi Yönetmen Oscar'ının sahibi ve Altın Palmiyeli ilk ve tek kadın yönetmen olan Jane Campion hiç şüphesiz sinema tarihinin en önemli kadın yönetmenlerinden biridir. Campion işlediği kadın hikayeleriyle, farklı kadın karakterleri feminist bir bakış açısıyla anlattığı filmleriyle ve bu filmlerde kullandığı usta sinemasal dil ile ön plana çıkmaktadır. Filmlerinde kadın cinselliğini ve arzularını şiirsel bir dille ele alan yönetmen aynı zamanda filmlerinin senaryolarını da yazmış ve bu özelliği ile de auteur yönetmenler kategorisine dahil olmuştur. Hayatını geçirdiği Yeni Zelanda ve Avusturalya kültürlerinin özgürlükçü ve toplumsal cinsiyet eşitlikçi tavrının etkisini filmlerinde rahatlıkla okuyabileceğimiz yönetmenin sinemasında Frida Kahlo gibi güçlü kadın sanatçıların etkisini de görmek mümkündür. Tüm bu özelliklerinin yanı sıra Campion kendinden sonra gelen kadın sinemacılara ilham olmuş ve özellikle kadın film yazarlarının favorisi haline gelmiştir. Türkiye'de SİYAD'a (Sinema Yazarları Derneği) üye kadın film yazarları arasında yapılan ankette Campion'un en beğenilen yönetmen, *The Piano*'nun ise en sevilen kadın filmi seçilmesi bu savı kanıtlar niteliktedir (NTV, 2010).

Bu çalışmada üzerine Türkçe kaynağın neredeyse hiç bulunmadığı Jane Campion filmlerini detaylı bir şekilde incelemek ve özelliklerini belirlemek amacıyla yönetmenin sinema sanatındaki yerini sağlamlaştıran en son filmi *The Power of the Dog*'un dramaturjik çözümlmesi yapılmış, bu amaçla filmin dramaturjisinin tüm öğeleri sırasıyla analiz edilmiştir.

Jane Campion ve Sineması

1954'te Yeni Zelanda'da doğan Jane Campion'ın anne ve babası Yeni Zelanda tiyatrosunun önemli isimleri arasındaydı. Çocukluk yıllarından itibaren dramının, tiyatronun ve her türlü sanatsal etkinliğin içinde olan Campion 1975 yılında Victoria Üniversitesi Antropoloji bölümünü bitirdi (Britannica, 2022). Neden bu bölümü okuduğu sorulduğunda "Antropoloji okumamadaki sebep zaten hali hazırda merak ettiğim şeyleri resmi olarak araştırma fırsatıydı. Düşüncelerimizin nasıl işlediği, bunların mitlere dayanan içeriği; insan davranışları... İnsan mantıklı bir yaratık olduğuna inanıyor ama hiç de öyle değil, bence onun davranışlarını yönlendiren bambaşka bir şey." diye cevap vermiştir (McHugh, 2007, s. 5). Daha sonra ikinci bir üniversite daha okumaya karar veren yönetmen, bu sefer sanat üzerine eğilmeye karar vermiş ve Sidney Üniversitesi sanat fakültesindeki resim bölümünü bitirmiştir. Bundan sonra Avustralya Radyo Televizyon ve Film okuluna kayıt olan Campion buradaki öğrenciliği boyunca 4 tane kısa film çekmiştir. Bu filmler sırasıyla 1981 yapımı *Mishaps: Seduction and Conquest*, 1982 yapımı *Peel: An Exercise in Discipline* ; yazar Gerald Lee ile birlikte yazıp yönettiği 1983 yapımı *Passionless Moments* ve 1984 yapımı *A Girl's Own Story* (1984) isimli kısa filmlerdir. Yönetmen bu filmlerden *Peel: An Exercise in Discipline* ile 1986 Cannes Film Festivali'nde Palme d'Or En İyi Kısa Film Ödülünü kazanmış ve bu ödülü alan ilk kadın yönetmen olarak tarihe geçmiştir (washington.edu.tr, 2022). Okulu bitirdikten sonra 1985 yılı içinde *Passionless Moments* ve *After Hours* isimli iki kısa film daha çekmiş ve bu filmlerle gerek Avustralya'da gerekse diğer uluslararası festivallerde çeşitli ödüller almıştır. Bunların hemen arkasından 1986'da çektiği *Two Friends* adlı televizyon filmi ile Avustralya Film Enstitüsü Ödülleri'nde En İyi Televizyon Yönetmeni ödülünü kazanmıştır. 1989 yılında ilk uzun metraj filmi *Sweetie*'yi çeken Jane Campion bu filmiyle kazandığı birçok ödülle Amerikan film endüstrisinin de dikkatini çekmeyi başarmıştır. 1990 yılında Avustralyalı yazar Janet Frame'in hayat hikayesini konu alan *An Angel At My Table* filmiyle Venedik Film Festivali'nde Gümüş Aslan Ödülü'ne layık görülen Campion böylece onu yaşayan en büyük kadın yönetmenlerden biri haline getirecek efsanevi filmi *The Piano*'nun da sinyallerini vermiştir (IMDB, 2022).

Daha ilk kısa filmlerinden itibaren kadın hikayelerine ve özellikle kadınların tutkularına odaklanan, toplumsal cinsiyet rollerine ve filmlerde yenilenen kadın stereotiplerine eleştirel bir yaklaşımla bakan Campion, *The Piano* filminde bu söylemini doruk noktasına taşımıştır. Filmlerinde kendi yaşamsal deneyimlerini kadın gözünden anlatılan hikayeler üzerinden yansıtmaya çalışan yönetmen *The Piano*'dan önceki filmlerinde film yapma deneyiminin bunun için yeterli olmadığını, ilk kez *The Piano* filmiyle söylemek istediklerini tam anlamıyla film diline dökülebildiğini söylemiştir (Fox, 2011). Kostümlerinden mekân tasarımına, filmin geçtiği zamandan filmin içindeki kadınların hal ve tutumlarına kadar kadının yepyeni bir temsilini sinemaya taşıyan Campion, bu filmiyle feminist sinemanın da

yaşayan en önemli temsilcilerinden biri haline gelmiştir. Ataerkil düzen tarafından susturulmuş konuşmayan bir kadının ana kahramanı olduğu film, kadının kurban olmayı reddedip hayattaki tek tutkusu olan piyanoyu çalmak için her türlü toplumsal baskıya karşı mücadelesini anlatır ve yönüyle bile adeta feminist bir manifesto niteliğindedir. Tür olarak gotik melodram ile sanat sineması arasında melez bir sınıflandırmaya sahip olan film (Klinger, 2006) 1993 Cannes Film Festivali'nde yönetmene En İyi Yönetmen Ödülü'nü getirmiş, New York Film Festivali'nin kapanış filmi olarak gösterilmiş ve En İyi Film dahil 3 dalda Oscar'a gösterilip bunlardan En İyi Senaryo'yu kazanmıştır. *The Piano* filmi hem Yeni Zelanda'da hem de uluslararası arenada kazandığı başarılar ile *Campion*'u hem izleyicinin hem de film eleştirmenlerin gözünde günümüzün en iyi yönetmenleri arasına taşımıştır (DuPuis, 1996).

Campion'un *The Piano*'dan bir sonraki filmi 1996'da çektiği ve başrollerini Nicole Kidman ve John Malkovich'in oynadığı Henry James uyarlaması *The Portrait of Lady*'dir. Her ne kadar yönetmen bu filmle Venedik Film Festivali'nde Pasinetti En İyi Film Ödülü'nü almış olsa da söz konusu film *The Piano*'nun başarısının çok gerisinde kalmıştır (Gillett, 2004). *Campion* 1999'da *Holly Smoke* filmi çekmiş ve bu filmden sonra film yapımına 4 yıl ara vermiştir. 2003 yapımı *In The Cut* ile film setlerine geri dönen yönetmen ardından 2009'da *Bright Star* isimli filmi çekmiş ve bu filmlerin de istediği başarıyı yakalayamaması üzerine film çekmeye bir süre ara vererek bir kadın dedektifin gerilim dolu hikayelerinin anlatıldığı televizyon dizisi *Top of the Lake*'i hayata geçirmiştir.

Çalışmamızın analiz örneğini de oluşturan 2021 yapımı *The Power of the Dog* isimli uzun metrajlı film Jane *Campion*'un çektiği son filmidir. *Campion*'un en iyiler arasına geri dönüşünün sembolü olarak görülen film Venedik Film Festivali'nden En İyi Yönetmen Ödülü ile dönüp 12 dalda Oscar'a aday gösterilerek yılın en çok konuşulan filmleri arasına girmeyi başarmıştır.

The Power of The Dog Filminin Dramaturjik Çözümlemesi

Filmin Künyesi:

Orijinal Adı: The Power of The Dog

Türkçe Adı: Köpeğin Pençesi

Yönetmen: Jane *Campion*

Yapımcılar: Jane *Campion*, Iain Canning, Roger Frappier, Tanya Seghatchian, Emile Sherman, John Woodward

Ortak Yapımcılar: Libby Sharpe, Chloe Smith

Senarist: Jane *Campion*

Orijinal Eser: Thomas Savage

Film Müziği: Jonny Greenwood

Yapım Tasarımcısı: Grant Major

Görüntü Yönetmeni: Ari Wegner

Sanat Yönetmenleri: Matt Austin, Nick Connor, George Hamilton, Mark Robins

Kurgu: Peter Sciberras

Set Tasarım: Amber Richards

Kostüm Tasarım: Kirsty Cameron

Oyuncular: Benedict Cumberbatch, Kirsten Dunst, Jesse Plemons, Kodi Smit-McPhee

Süre: 126 Dakika

Teknik Özellikler: Renkli / Sesli (IMDB , 2022)

Konu: George ve Phil 1920’li yıllarda babalarının çiftliğini işleten iki kardeştir. Aslında Amerika’nın en iyi üniversitelerinde eğitim almaktayken okullarını bırakmak zorunda kalan bu kardeşlerden Phil oldukça kaba, sert bir mizaca sahipken, kardeşi George bir o kadar düşünceli ve kibardır. Bu iki kardeş her bakımdan birbirinin zıttıdır ve sürekli kavga ederler. George Phil’in kaba tavırlarından ve hiç yıkanmamak gibi ilkel davranışlarından çok rahatsız olurken Phil ise kardeşini yaptıkları işe uyacak derecede sert olmamakla eleştirmektedir. İş sonrası yanında çalışanlara bir yemek vermek isteyen George ve Phil dul Rose’un işlettiği restorana gider. Rose’un oğlu Peter restoranda garsonluk yapmakta ve masaların süslemelerine yardım etmektedir. Rose tüm masalara Peter’in yaptığı yapma çiçekleri koyar. Phil yemek boyunca Peter’a sataşır, onun hal ve tavırlarıyla dalga geçer. Rose da Peter da onun bu davranışlarından çok rahatsız olur. Phil’in en sonunda restorandaki diğer masalara sataşması ve yapma çiçeklerle sigarasını yakması bardağı taşıran son damla olur ve Peter üzgün bir şekilde ortamı terk eder. Tüm bu yaşananlardan sonra herkes restorandan ayrılır, George ise hesabı ödemek için geride kalır. George mutfakta ağlamakta olan Rose’un sesini duyar ve onu sakinleştirmeye çalışır. Phil’le çatışmaları devam ederken George bir gün Rose ile evlendiğini söyleyiverir. Phil onun bir para avcısı olduğunu söyler ve eve geldikten sonra Rose’a hayatı zehir etmek için her türlü şeyi yapar. Rose evde Phil’in yarattığı gerginlikten dolayı içki içmeye başlar. George ikisi arasında denge bulmaya çalışır. Peter’ın da yanlarına gelmesiyle evdeki gerilim doruğa çıkar. Rose Phil’in Peter’a zorbalık yapmasından korkmaktadır. Başlarda Peter’a kötü davranan Phil onunla ormanda karşılaştıktan sonra tavırlarını değiştirir. Phil Peter’a ata binmeyi öğretir. Birlikte vakit geçirmeye başlarlar. Peter cerrah olmak istemektedir ve bu yüzden kapan kurarak hayvan yakalamaktadır. Bir gün yine kapanları kontrol ederken ölmüş bir inek görür ve onun derisini yüzer. Phil derilerden bir halat yapmaktadır ve bu halatı bitirmek onun için tutku halini almıştır. Halatları yapması için gerekli olan derileri Rose’un Kızılderililer’e verdiğini öğrenen Phil deliye döner, Peter onu sakinleştirerek elinde başka deri olduğunu onu kullanabileceğini söyler. Phil bir süre

sonra ateşlenir ve ölü. Ölüm sebebi şarbondur. Phil Peter'ın verdiği deriden şarbon kapmış ve ölmüştür. Phil'in yokluğunda Peter, Rose ve George huzurla hayatlarına devam ederler.

Yönetmenin Sanat Anlayışı

Jane Campion'ın sinemasını özellikli kılan en önemli unsurlardan biri elbette onun kendi deneyimleriyle birleştirip yazdığı kadın hikayeleridir. Bu kadın hikayelerindeki ana kadınlar feminist film söylemine paralel olarak ataerkil sistemin kurallarını ve dayatmalarını kabul etmeyen, kurban olmayı reddeden, kendi kararlarını alan ve tutkularının peşinden giden, hayatının iplerini kendileri dizginleyen kadınlardır. Sadece bu yönüyle kadının temsili anlamında ana akım filmlerden ayrılan Jane Campion filmleri şiirsel anlatımı, derinlikli karakter tasvirleri, yalın ama etkili sinema diliyle göze çarpar. Yönetmenin antropoloji eğitiminin etkilerini işlediği derinlikli insan durumları ve hallerinde, resim alanında aldığı eğitimin etkilerini ise filmlerinin eşsiz ve şiirsel görsel dilinde gözlemlemek mümkündür.

Campion'un filmlerinde erkekler tarafından baskılanan, zulüm gören kadınların dünyası karanlık ve kasvetlidir. Campion'un amacı bu kasvetli dünyanın içinde 'mükemmel olmayan' kadınların 'sıradan' hikayelerini anlatmaktır ve bunu yaparken de sık sık kadın cinselliğine, tenlerin temasına yer verir. Her filminde seyirciye özellikle dokunma hazzıyla ilgili bir sahne sunun yönetmen *Bright Star*'da Fenny'ye kumaşları dokundurarak, *The Portrait of a Lady*'de Isabel'in suratını perdeye sürmesiyle, *In The Cut*'ta kartı dudaklarında gezdiren *Frannie*'yle (Onaran, 2019) ve *The Power of the Dog*'da Phil'in sevgilisinden kalan ipek fuları vücudunda gezdirmesiyle bu aktarımını yinelemiştir. Cinselliğe ve özellikle de kadın cinselliğine çok önem veren Campion bu noktada da ana akım klişeleri zorlar ve önce kadının aldığı hazzı odaklanır. Beyaz perdede görmeye alıştığımız kadının sadece arzulanması, arzularının peşinden gitmemesi ya da erkeğin arzularını öncelemesi durumu Jane Campion sinemasında söz konusu değildir (Jones, 2007, s. 52).

Campion'un filmleri genel olarak uyarlamadır. Kendi okuduğu ve hafızasında yer eden, onu etkileyen romanları filmleştirmeyi tercih ettiğini söyleyen yönetmen kitabın senaryoya uyarlanması da bizzat kendi yapmayı tercih eder (Cooper, 2009, s. 289). Bu uyarlamaları yaparken kadın perspektifini de hikâyeye katmayı unutmayan yönetmen bu uğurda karakterlerde ya da hikâyede birtakım değişiklikler yapar. Örneğin *In The Cut* filminin kaynağı olan romanda kadın karakter isimsiz bir İngilizce öğretmenidir ancak kadının isimsiz olması Jane Campion'u rahatsız etmiş ve ona Frannie ismini vermiştir. Romanın finalinde kadın karakter Rodriguez'in tecavüzüne uğrayıp ölüken filmde Frannie Rodriguez'i Malloy'un silahıyla vurur ve ikisi finalde sarılırlar (Richard, 2018).

Filmin, Yönetmenin Öteki Yapıtları İçindeki Yeri

The Power of the Dog her şeyden önce yönetmenin son filmi olması ve uzun süre ara verdiği film yapımına geri dönüşünü temsil etmesi açısından Jane Campion'un filmografisinde oldukça önemli bir noktada durmaktadır. İlk filmlerinde anlatmak istediklerini sinematografik dile dökmek için yeterli filmsel deneyimi olmadığını dile getiren yönetmen, *The Piano* ile başladığı ancak ardından girdiği uzun bir duraklama döneminin arkasından *The Power of the Dog* ile olgunluk döneminin en usta işlerinden birini üretmiştir. Hemen hemen tüm eleştirmenler tarafından olumlu eleştiriler alan ve dünya çapındaki birçok festivalden iki yüzün üzerinde ödülle dönen film, hiç kuşkusuz yönetmenin filmografisinde çok keskin bir virajı temsil etmektedir. Günümüzün en önemli kadın yönetmenlerinden olan Campion'un dünya sinema sahnesine bu hızlı geri dönüşü hem onun sinemasını özleyenler açısından hem de kadın bakış açısına hasret endüstri açısından kayda değer bir heyecan yaratmıştır.

The Power of the Dog yönetmenin filmografisinde ana kahramanı erkek olan tek film olarak yerini almıştır. Bu anlamda oldukça farklı bir noktada duruyormuş gibi gözükse de aslında yönetmen yine toplumda dışlanan ve öteki olan bir karakterin, Vahşi Batı'da bir eşcinselin hikayesini anlatmaktadır. Neden bu sefer erkek karakter anlatmayı seçtiği sorulduğunda yönetmen "Konu aşk ve cinselliğe geldiğinde kadın ve erkeğin farklılıklarının biraz abartıldığını düşünüyorum." cevabını vermiştir (Campion, 2021). Bu cümleden de anlaşılacağı üzere Campion'un tüm filmleri ayı söylemin peşindedir: *Piano*'daki sesi olmayan kadının sesi olmak, görmezden gelinenleri göstermek, reddedilenleri ve dışlananları sinemada temsil etmektir onun meselesi, yani "öteki"leri.

Öykünün Toplumsal Düzlemi

Film 1920'lerde Amerika'nın Vahşi Batı olarak tanımlanan Montana'nın bir kasabasında geçmektedir. Dönem itibarı ile büyük buhran yıllarına doğru giden ülkede ekonomi kötüdür ve acımasız bir yaşam savaşı sürmektedir. Söz konusu yıllar aynı zamanda beyazlarla o toprakların asıl sahibi olan Kızılderililer'in de kısıtlı ekonomik koşullar yüzünden karşı karşıya geldiği, toplumsal ve fiziksel çatışmaların yoğun olduğu bir dönemdir. Bu çatışmalar toplumun çeşitli kesimlerinde gerginliklere neden olmakta, zenginle fakir arasındaki uçurum artmaktadır.

Filmin altını çizdiği diğer bir toplumsal mesele ataerkil yapının en sert şekilde sürdürüldüğü bu toplumsal düzende yeterince erkek olmayan erkeklerin ve kadınların gördüğü kötü muamelelerdir. Bu ataerkil yapı en ufak zayıflığı bile kabul etmemekte, farklı olanı aşağılamakta ve dışlamaktadır. Kadınlarsa zaten ikincil karakterlerdir ve sürekli olarak ya görmezden gelinirler ya da kötü muameleye maruz kalırlar. Söz konusu toplumsal düzende bir kadının toplumsal yeri de ancak yaptığı evlilikle sağlamlaşır, dolayısıyla kadının varlığı ancak bir erkeğin varlığı üzerinden tanımlanabilir.

Filmdeki çoğu karakterin ana işi olan çiftçilik, doğası gereği fiziksel güç, kaba hareketler ve acımasızlığı içinde barındırır. Bu da toplumsal davranışlara yön verir. Toplum fiziksel gücü olana, daha kaba, daha acımasız ve daha sert olana saygı duyar.

Öykünün Söylem Düzlemi

Filmin öyküsünün söylemi temelde “öteki olmak” üzerine kurulmuştur. Ataerkil bir toplumda kadın olmak, heteroseksüel bir toplumda homoseksüel olmak, beyazların arasında Kızılderili olmak, evlilerin dünyasında dul olmak öteki olarak damgalanmak için yeterlidir. Ana ekseninde güç, güçler dengesi ve erk sahibinin öteki üzerinde kurduğu hegemonya üzerine odaklanan film, genel olarak iktidar meselesini ve onun ikiyüzlülüğünü Phil karakteri üzerinden irdeler. Phil herkese zorbalık yaparken aslında özünde düşünceli ve entelektüel biridir, homoseksüel olan Peter ile dalga geçer ama aslında unutamadığı bir erkek sevgilisi vardır, ne kadar kaba ve erkeksi olduğunu ispat etmek için hiç yıkanmıyormuş gibi davranır ama aslında nehirde gizli gizli yıkanmaktadır. Film Phil karakteri üzerinden ataerkil düzenin bütün kodlarını eleştirmektedir. Tüm bunların paralelinde, filmin başlarında kurban gibi gözüken Peter’in annesini ürpertecek derecede acımasız bir biçimde masum hayvanları katletmesi ve en nihayetinde de tam kendisine güvendiği anda Phil’i sinsi bir planla öldürmesi seyircinin kurban-zorba kavramlarını da tekrar sorgulamasına neden olmaktadır. Kurban olan zorbaya, zorba olan kurbanı dönüşmüştür.

Tema

Filmin üzerinden durduğu temel kavram aslında bireyin kendini tanımlayabilmek için gereksinim duyduğu ötekiliktir. Bin insan varlığını, bireyselliğini ve karakterini ancak ötekiler üzerinden tanımlayabilir. Daha çocukluktan başlayan bu tanımlama çocuğun annesinin bedeninin bir parçası olmadığını fark etmesiyle başlar (Tura, 2021). Filmin teması “İnsan öteki dediğine yakın, yakın dediğine uzak olabilir.” gibi bir yargı cümlesiyle özetlenebilir. Birbirine çok yakın gibi görünen hatta ilerlemiş yaşlarına rağmen hala aynı yatak odasında uyuyan iki kardeş aslında birbiri için ötekidir. Biri diğerinin hem fiziksel hem de ruhsal olarak tamamen zıttıdır ve bu zıtlık bile temelde kendi bireysellikleri için elzemdir. Örneğin George’un evlenmesi Phil’in varlığını, bireyselliğini sarsar. Çünkü onun varlığını tamamlayan “öteki” hayatından eksilmiştir. Phil için etrafındaki tüm karakterler ötekidir. Kimseye anlaşılmaz, herkesi dışlar ve böylece aslında olmadığı bir kişiliği sergilemeye çalışır. Bu bağlamda dışarıya karşı gösterdiği Phil de özündeki Phil’e yabancıdır. Phil kendi asıl benliği ile bağlantı kurmaya başladığında kendine en yakın gördüğü Peter ile de yakınlaşmaya başlar. Ancak hikayedeki asıl öteki Peter’dır çünkü o da görüldüğünün aksine masum ve kırılğan bir kurban değildir, içinde sinsi, acımasız bir katil barındırmaktadır.

Karşıtlıklar / Çatışmalar

Filmde karşıtlıklar kardeşler üzerinden anlatılmaya başlanır ve bu karşıtlık karakterlerin hem davranışlarında hem de fiziksel özelliklerinde seyirciye sunulur.

Phil zayıf ve hoş görünümüdür buna karşın George şişman ve çirkindir. Phil tüm kabalığına rağmen çekici ve karizmatik iken George silik ve sıradandır. Phil kaba, düşüncesiz, hoyrat ve bencilken George nazik, düşünceli ve sevecendir. Tüm bu zıtlıklar hikayedeki temel çatışmayı da doğurur. İki kardeş arasında bitmek bilmeyen çatışmalar George'un Phil'in onaylamadığı biriyle evlenmesiyle iyice artar. Phil'in yalnızlaşması ve evde varlığından rahatsız olduğu Rose ile yaşamak zorunda kalması ekstra bir gerilime de neden olur. Yeni hayatına uyum sağlamaya ve kayınbiraderi ile düzgün bir iletişim kurmaya çalışan Rose'un ona hayatı zindan etmeye çalışan Phil'le olan çatışması filmin ana çatışmalarından biridir. Bu çatışmada arada kalan George ve Peter da durumla baş etmeye çalışırken zorlanır ve içsel çatışma yaşarlar. Bu çatışma Peter'i de çok sevdiği annesi ile kendisine iyi davranmaya başlayan Phil arasında bir seçim yapmaya zorlar.

Filmin çatısını oluşturan diğer öğeler ise sınıfsal zıtlıklar ve çatışmalardır. Phil ve George zengin ve mal sahibi bir aileye mensuptur. İyi okullarda okumuş, zeki ve entelektüel insanlardır ancak yaptıkları iş ve yaşadıkları çevre onları çok farklı davranmaya iter. Bu da hem çevreyle hem de kendileriyle çatışmalarına neden olur. Phil bu çatışmayı kendinden aşağı gördüğü işçiler, kadınlar, Kızılderililer gibi her türlü alt sınıf kabul ettiği kişilere karşı şiddet ve zorbalık olarak dışa vururken, George'da bu dışa vurum şefkat, acıma, sahiplenme ve sevgi ile karşılık bulur.

Öykü Akışı

Filmin öykü akışını meydana getiren olaylar; Phil ve George'un işlerin mesuliyeti yüzünden çatışmaları, Peter'in restoran için kağıt çiçekler yapması, Rose'un restoranında işçilere yemek verilmesi, Phil'in Peter ile dalga geçip diğer masaları rahatsız ederek Rose'u ağlatması, George'un Rose'u teselli etmesi, Phil ve George'un Rose'un üzülmesi üzerine konuşmaları, George'un Rose'u ziyaret etmesi, George ve Phil'in evlilik üzerinden tartışmaları, Phil'in Rose ve George'un evlendiğini öğrenmesi, Rose'un çiftliğe gelmesi, Phil ve Rose'un tartışması, Phil'in Rose ve George'un yatak odasını dinlemesi, Phil'in ahırda eyeri temizlemesi, Phil'in nehirde yıkanması, Rose'un evdeki hizmetçilere yardım etmesi, George'un Rose'a piyano hediye etmesi, Rose'un piyano çalışması, Phil'in Rose'un çalışmasını bölmesi, George'un evde verilecek yemek için Phil'den yıkanmasını istemesi, George ve Rose'un anne ve babasını tren istasyonunda karşılaşması, evde yemek için hazırlıkların yapılması, akşam yemekte Rose'un piyanoda çalacağı parçayı unutması, Phil'in Rose'la çok çalışmasına rağmen parçayı çalamadığı için dalga geçmesi, Peter'in çiftliğe gelmesi, Phil'in ve çiftlikteki diğer çalışanların Peter'ı aşağılaması, Peter'in annesini yatakta içki içerken bulması ve anlamamış gibi davranması, Peter'in yakaladığı tavşanı annesine göstermesi, Rose'un hizmetçilerden biriyle konuşması, hizmetçi kızın Peter'in tavşanı kestiğini görmesi, Peter ve Rose'un tenis oynaması, Phil'in eve gelmesiyle gerginleşen Rose'un tekrar içmeye başlaması, Phil'in nehirde çırılçıplak yıkanan ve şakalaşan işçileri görmesi,

Phil'in nehir kenarında üzerinde Bronco Henry'nin baş harflerinin bulunduğu ipek fular ile kendini tatmin etmesi, Peter'in gizli sığınağında çıplak erkek fotoğrafları bulunan dergilere bakması, Peter'in Phil'i nehirde çıplak yüzerken görmesi ve Phil'in bağıarak onu kovalaması, Phil'in Peter'a halat yapmayı teklif etmesi, Phil ve Peter'in birlikte zaman geçirmeleri, Rose'un Peter'e Phil ile olan yakınlaşmasından duyduğu endişeleri anlatması, Phil'in Peter'e ata binmeyi öğretmesi, Peter'in hastalıktan ölmüş bir ineğin derisini yüzmesi, Phil'in çalışırken elini kesmesi, Peter'in soğukkanlılıkla bir tavşanı boynunu kırıp öldürmesi, Phil'in Peter'e Bronco Henry ile olan anılarını anlatması, sürekli sarhoş olan Rose'un derileri Kızılderililer'e vermesi ve ardından düşüp bayılması, George'un hasta olan Rose ile ilgilenmesi, derileri verdiği için çok Rose'a çok kızgın olan Phil'i Peter'in kendinde deri olduğunu söyleyerek sakinleştirilmesi, Peter'in derileri Phil'e vermesi, Phil'in hastalanması, George'un Phil'i doktora götürmesi, Phil'in cenaze evinde yıkanması, Phil'in cenazesi, Peter odasında Phil'in yaptığı halata dokunurken bahçede öpüşen Rose ve Georgu'yu görüp gülümsemesi olarak sayılabilir.

Mekân Tasarımı

Filmin tamamı 1920'lerin Vahşi Batı atmosferinde geçmektedir. Amerika'nın Montana Eyaleti'nin bir kasabası filmin ana mekanıdır. Kasabada filme fon olan mekanlar Burbanklar'ın çiftliği, Rose'un restoranı, kasabadaki boş araziler, çiftlik evinin salonu, mutfak, banyosu ve yatak odaları, ahır, nehir kenarı, orman, Peter'in gizli sığınağıdır. Mekanların tamamı o zamanın ruhuna uygun olarak sarı renk ağırlıklı, tozlu, eski ve bakımsızdır. Aslında Yeni Zellanda'da çekilen filme Montana havası vermek için Yeni Zellanda'nın boş arazileri tercih edilmiştir. Boş arazinin ortasındaki ahşap çiftlik evi iç karartıcı soluk renkleriyle hikâyenin ağırlığını destekler nitelikte bir resim vermektedir. Çiftlik evinin içinde kullanılan eski mobilyalar, o dönemki Yeni Zellanda mobilyaları çok farklı olduğu için Amerika'dan toplanıp özel olarak gemiyle getirilmiştir. Filmin mekanlarında kullanılan duvar kağıtlarından, duvarda asılı olan resimlere kadar dönemin ruhu mekanlara yansıtılmıştır. Aynı zamanda çiftlik evinin duvarında asılı duran geyik kafası gibi o zamanın moda aksesuarları ile mekanların ruhu desteklenmiştir.

Görsel 1 -Burbank Çiftliği (architecturaldigest.com, 2022)

Görsel 2- Çiftliğin Salonu (architecturaldigest.com, 2022)

Krizler

Filmin ana krizi elbette iki kardeş arasında ve kardeşlerin kendi iç dünyalarında yaşadığı krizlerdir. İki kardeşin dünyaya bakış biçimi, içine düştükleri zorunlu hayatı kabullenmekte yaşadıkları çelişkiler, isteklerindeki değişimler, olaylara ve insanlara yaklaşımlarındaki farklılıklar iki karakterin ve dolayısıyla da filmin ana krizlerini oluşturur. Bunun yanı sıra Phil ile barışarak George'la mutlu olmaya ve oğlunun huzurunu sağlamaya çalışan Rose'un sürekli duvara toslaması, her fırsatta Phil tarafından aşağılanması filmdeki diğer bir krizi doğurmuştur. Rose'un durumla baş edemeyip içkiye başlaması, Peter'in annesine üzülp durumu çözmek istemesi de onun içsel krizidir. Phil de tüm bu gerginliklerin ortasında kendi içinde farklı krizle daha boğuşmaktadır. Çünkü dışarıya karşı çizdiği sert erkek imajının altında

kendisini yetiştiren ve bir dönem ilişki yaşadığı ünlü kovboy Bronco Henry'yi unutamamış romantik bir adam vardır ve bu adam duygularını da gerçek kimliğini de herkesten saklamak zorundadır.

Doruk Nokta

Filmin doruk noktası Peter'in annesini sürekli hasta ve sarhoş görüp ona bu durumu çözeceğini söylediği sahnedir. Bu noktaya kadar sürekli yükselen gerilim artık Peter için dayanılmaz bir hal almıştır ve her film karakterinin yaşadığı kırılmayı yaşayarak bir karar vermek durumunda kalır. Bu noktada da Peter bir seçim yapmak, bir değişime uğramak ve bu gerilimi öyle ya da böyle çözmek zorundadır. Phil annesinin durumu karşısında bu kırılmayı yaşar ve Phil'i ortadan kaldırmaya karar verir. Bu kararı verdikten sonra hikaye çözülmeye doğru ilerler.

Çözülme ve Final

Peter Phil'i öldürmeye karar verdikten sonra onu nasıl öldüreceği üzerine içten içe planlar yapmaktadır. Bu sırada Phil de Peter'le yakınlaşmaya başlar. Burası filmin çözülme bölümünün başlangıcıdır. Artık tüm gerilimler yavaş yavaş azalmakta, sorular yanıtlanıp bulmakta, dengeler yerine oturmaktadır. Phil'in bir yandan Peter ile yakınlaştığı, bir yandan da sürekli hastalıklara çalıştığı, hayvanlar üzerinde deneyler yapıp hastalıklı deriyi sakladığı bölüm filmin de çözülme bölümünü oluşturur. Çözülme bölümünden sonra Peter'in hastalıklı deriyi eli kesilmiş olan Phil'e vermesi, Phil'in hastalanıp ölmesi ve George ile Rose'un mutluluğu filmin final bölümünü oluşturur. Finalde tüm gerilim ve çatışmalar durulmuş, sorunlar çözülmüştür. Bu durumda filmin kapalı final özelliğini taşıdığını da söyleyebiliriz.

Dramaturji Perspektifinden Reji Tasarımı

Detayların yönetmeni olarak da bilinen Jane Campion'un bu anlatım özelliğini *The Power of Dog*'ta da sürdürdüğünü gözlemlemekteyiz. Özellikle son sahnelere kadar adı konmayan ama her yerden bir sürü detayda kendini hatırlatan Bronco Henry -Phil aşkı ve bununla ilgili ince detaylar filme dantel gibi işlenmiş. Phil'in her gün Bronco Henry'nin gösterdiği dağdaki köpek figürüne uzun uzun bakması, ondan kalan eyeri her gün temizleyip üzerine binmesi, adının baş harflerini taşıyan ipek fuları göğsünde taşıması gibi birçok detay aslında bize bu aşkın Phil için ne kadar unutulmaz ve derin olduğunu hissettirir. Phil'in ara ara dile getirdiği kitap alıntıları, kullandığı incelikli kelimeler, Peter'in yaptığı süsleri bir tek onun fark etmesi gibi detaylar ise tüm kaba saba hareketlerinin altında yatan entelektüel ve kibar adamın kırıntılarını hikâyeye serpmektedir. Ayrıca Peter'in hastalıklı deriyi uzatırken taktığı eldiven onun yaptığı hareketin sonuçlarının farkında olduğunu bize anlatır. Kapalı kapılar ardında yaşanan anlarda karakterlerin iç dünyalarını yansıtmakta her zamanki ustalığını konuşuran yönetmen Phil'in Rose ile George'un yatak odasını dinlerkenki detay çekimlerinde ya da Rose'un kendini dışarı atıp rüzgâra karşı durduğu geniş çekimlerde bize sözcüklere gerek kalmadan cümleler kurmuştur.

Sinemanın çağdaş hilelerine filminde hiç yer vermeyen yönetmen, görsel efektlerden, kurgusal hilelerden, farklı çekim ölçek ve açılarından uzak bir anlatımı tercih ederek klasik sinema diline yakın bir duruş sergilemiştir. Filmde teknik özellikler kendini belli etmeyecek ölçüde kullanılmış ve gerek ışık kullanımı gerekse kamera hareketleri doğal olanı takip etmiştir. Bu anlamda yönetmenin filmin geçtiği dönemin ve hikâyenin ağırlığına paralel bir anlatım dili benimsediğini söylememiz mümkün.

Oyunculuk

2021 Oscar adayları arasında en çok konuşulan filmler arasında gösterilen *The Power of The Dog* rejisiyle olduğu kadar göz dolduran oyunculuklarıyla da ön plana çıkmış, filmin tüm başrol oyuncularını Oscar'a aday olmuştur. Phil karakterini canlandıran Benedict Cumberbatch En İyi Erkek Oyuncu ödülüne aday olurken, George'u canlandıran Jesse Plemons ile Peter'ı canlandıran Kodi Smit-McPhee En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu ve Rose'u canlandıran Kristen Dunst da En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu dalında adaylar arasında yer almıştır. Buradan da anlaşılacağı üzere filmin tüm başrol oyuncularını oldukça üstün performanslar sergilemiş, senaryodaki karakterleri oldukça gerçekçi bir şekilde seyirciye aktarmışlardır.

Ses ve Müzik Tasarımı

Jane Campion filmde ses ve müzik unsurunu sahneleri destekler biçimde kullanmıştır. Bazense bazı durum ve halleri sadece ses ögesi ile anlatmıştır. Örneğin Phil'in George ve Rose'u dinlediği sahnede Rose ve Phil'i görmeyiz ama seslerinden seviştiklerini anlarız. Aynı şekilde Rose piyano çalarken kendi enstrümanıya onu sabote eden Phil'i sahnede hiç görmeyiz ama çıkan sesteki bu sesi çıkartanın o olduğunu ve bunu bilinçli olarak yaptığını anlarız. Filmde bu ve buna benzer birçok anlatım ses ögesi ile oluşturulmuştur. Bu anlamda yönetmenin sadece görsel anlatımıyla değil, sesle anlatımda da oldukça başarılı bir tasarım yaptığını söylememiz yerinde olacaktır.

Filmde kullanılan müzikler de filmin ruhuna uygun olarak oldukça rahatsız edici ve iç karartıcıdır. Bu sebeple filmin müziklerinin filmin anlatımına uygun, anlatımı destekler bir şekilde kullanıldığını ifade etmemiz gerekir.

Sonuç

Bir yönetmenin sinemasının yapı taşlarının incelemek ve dramaturjisini çözümlmek ancak onun anlatı unsurlarını masaya yatırmakla mümkün olur. Jane Campion gibi önemli bir yönetmenin son filmi olan *The Power of the Dog*'un dramaturjik analizi bize bu auteur yönetmenin sinemasının geldiği son noktayı ve ileride devam edeceği yönü de işaret edecektir. Bu anlamda oldukça önemli olduğunu düşündüğüm bu çalışmada filmin dramaturji unsurlarına bakıldığında ilk dikkati çeken Campion'un ilk kez kadın bir kahramanın dışında bir karaktere yönelmesidir. Bu hem yönetmenin otuz küsur yıllık film kariyeri açısından hem de bundan sonra

çekeceği filmlerin öncülü olması açısından oldukça sivri bir dönüş noktasıdır. Bütün hayatını kadın hikayeleri anlatmaya adanmış feminist bir yönetmenin erkek kahramanların Vahşi Batı gibi oldukça maskülen bir ortamda geçen hikayesini anlatmayı seçmesi elbette onun çok yönlülüğünün ve aslında kadın veya erkek diye bakmadan insan durumlarına odaklandığının ispatıdır. Burada anlatılan erkek kahramanının sıradan bir erkek olmadığı da unutulmamalı. Kadını hep öteki olma durumu üzerinden okumuş olan Campion bu filmle bir başka ötekinin; Vahşi Batı'da cinsel kimliğini saklamaya çalışan eşcinsel bir kovboyun hikayesine odaklanmıştır. Hikayedeki tek öteki de o değildir, bu ataerkil sistem tarafından zorbalığa uğrayan filmin tek kadın karakteri Rose, Rose'un eşcinsel olduğu için sürekli hor görülen oğlu Peter da toplumun ötekisi olmanın acısını çekmektedir. Bu bağlamda filmde ele alınan karakterlerin yönetmenin diğer filmleriyle bütünlük içerdiği, yönetmenin söylemini desteklediğini söylememiz yerinde olur.

Filmin mekân tasarımı Jane Campion'un çoğu filminde kullanmayı tercih ettiği gotik tarzdadır ve hikâyenin ruhuna uygun olarak kasvetli, soğuk ve bakımsızdır. Seyirciye sunulan bu yeniden tasarlanmış Vahşi Batı'nın bakımsız, tozlu, unutulmuş 1920ler kasabası her ne kadar orijinal ana karadan binlerce kilometre ötede kurulmuş da olsa doğal atmosfere o kadar başarılı bir şekilde yerleştirilmiştir ki aradaki farkı anlamak neredeyse imkansızdır. Filmde hikâyenin geçtiği zamanın anlatımını, mekân tasarımına ek olarak, kullanılan kostümler ve aksesuarlar da başarılı bir şekilde tamamlamıştır. Bu bağlamda yönetmen aynı önceki filmlerinde olduğu gibi seyircinin yabancı olduğu bu zaman ve mekânı çok iyi yaşatmayı başarmıştır.

Filmde karşıtlıklar ve zıtlıklar çok iyi kurulmuştur. Genellikle içsel çatışmalar ve istem çatışmaları üzerine kurulu bu yapı karakterlerin de davranışlarının nedenlerini oluşturur. Böylece dramaturjinin en temel sorusu olan "neden" de bu çatışmalarla cevabını bulur. Filmin son bölümüne kadar Phil'in davranışlarına tam anlamıyla bir mana veremeyen seyirci onun geçmişini ve unutamadığı sevgilisinin kimliğini öğrendiğinde tüm sorulara cevap bulmuş. Bu aynı zamanda çözülmenin de bir parçasıdır. O ana kadar merak duygumuzu oluşturan her türlü soru ve sır açığa kavuşur, hikayedeki tüm taşlar yerine oturur.

Filmin oyunculukları o dönemi oldukça iyi yansıtan, güçlü ve üzerinde çalışılmış oyunculuklardır. Daha önce Sherlockholmes gibi bir İngiliz beyefendisini oynamış ve bu rolüyle tanınmış Benedict Cumberbatch'i kaba saba bir kovboy rolünde hiç de yadırgamamamız elbette onun oyunculuktaki ustalığının eseridir. Ayrıca filmde Rose olarak izlediğimiz Kirsten Dunst çaresiz dul rolünde, George karakterini canlandıran Jesse Plemons kibar kardeş rolünde, Peter'ı oynayan Kodi Smit-McPhee ise sürekli zorbalığa maruz kalan eşcinsel Peter rolüyle hafızalardan hiç gitmeyecek performanslar sergilemişlerdir. Hiç kuşkusuz bu oyuncuların başarısı olduğu kadar başarılı bir oyuncu seçimi yapan, oyunculara rollerini doğru tanımlayan ve onları doğru yöneten yönetmenin de maharetidir.

Filmin müzik ve ses tasarımı film dilinin tamamlayıcısı olarak oldukça başarılı bir şekilde kullanılmıştır. Kasvetli ve gergin atmosferi destekleyen ve seyircide sürekli bir rahatsızlık hissi veren müzik, bazen sahnelerdeki gerilimi arttırmak için kullanılan anlamsız sessizlikler, bazense bir ruh halini anlatmak için kullanılan doğa sesleri bu iyi tasarımın filme yansımalarıdır.

Sonuç olarak *The Power of the Dog* filminin dramaturjisini incelediğimizde tüm unsurların dikkatle, özenle ve bilinçli bir şekilde kullanıldığını, bütün öğelerin birbirini tamamlar ve destekler şekilde filmde yer aldığını söyleyebiliriz. Bu da bize Jane Campion'un tüm filmlerinde olduğu gibi bu filminin de dramaturjisinin sağlam ve doğru olduğunu göstermiştir.

Kaynakça

- Çamurdan, E. (1996). *Çağdaş Tiyatro ve Dramaturgi*. İstanbul: Mitos-Boyut Yayınları.
- Campion, J. (2021, Ağustos 23). Jane Campion Finally Made a New Movie. She Gave It “Everything”. (D. Canfield, Röportaj Yapan)
- Cooper, A. (2009). On Viewing Jane Campion Antipodean. H. Radner, A. Fox, & I. Bessiere içinde, *Jane Campion Cinema, Nation, Identity*. Detroit: Wayne State University Press.
- DuPuis, R. (1996). Romanticizing Colonialism: Power and Pleasure in Jane Campion’s *The Piano*. *The Contemporary Pacific*, 8(1), 51-79.
- Fox, A. (2011). *Jane campion*. Bloomington & Indianapolis: Indiana University Press.
- Gillett, S. (2004). *Views From Beyond the Mirror: The Films of Jane Campion*. Australian Teachers of Media.
- Jones, G. (2007). *The Piano*. Currency Press.
- Klinger, B. (2006). The Piano. *Screen*(47), 19-41.
- McHugh, K. (2007). *Contemporary Film Directors: Jane Campion*. Baltimore: University of Illinois Press.
- Onaran, G. (2019, Eylül 26). altyazi.net: <https://altyazi.net/altyazi/bes-maddede-jane-campion-iii/> adresinden alındı
- Richard, D. E. (2018). Film Phenomenology and Adaptation: The “Fleshly Dialogue” of Jane Campion’s *In the Cut*. *Adaptation*, 11(2), 103-192.
- Tura, S. M. (2021). *Freud’dan Lacaon’a Psikanaliz*. İstanbul: Metis Yayınları.
- İnternet Kaynakları:
- IMDB . (2022, Mart 5). IMDB: https://www.imdb.com/title/tt10293406/fullcredits/?ref_=tt_cl_sm adresinden alındı
- IMDB. (2022, Mart 5). https://www.imdb.com/title/tt0092123/awards/?ref_=tt_awd adresinden alındı
- washington.edu.tr. (2022, Mart 5). http://faculty.washington.edu/kgb/women/powerpoint/introducing_campion.pdf adresinden alındı
- (2010, 02 11). NTV: <https://www.ntv.com.tr/turkiye/kadin-yazarlarin-en-sevdigi-filmler,x-MG9qwWUe4RuiT4eq4Sw> adresinden alındı
- (2022, Mart 3). Britannica: <https://www.britannica.com/biography/Jane-Campion> adresinden alındı
- (2022, Mart 5). architecturaldigest.com: <https://www.architecturaldigest.com/story/the-power-of-the-dog-set-design> adresinden alındı

Doğrusal Olmayan Dijital Kurgu (NLE) Tekniği

Cüneyt Korkut¹

GİRİŞ

Doğrusal düzenleme (Linear Editing-LE), görüntüleri ve sesleri baştan sona önceden belirlenmiş bir sırayla seçme, düzenleme ve değiştirme işlemi olarak tanımlanmaktadır (Morris, 2001, s. 8). Bu sistemde filmde farklı olarak video kaset kullanılmakta ve editör farklı kaynaklardan gelen görüntü ve sesi bir ana kasete kaydetmek suretiyle düzenlemeyi tamamlamaktadır. Doğrusal kurgunun birtakım dezavantajları vardır. Her video klipin gerçek zamanlı olarak düzenlenmesi gerektiğinden, kurgu işlemi bittikten sonra değişiklik yapmak için geri dönmek mümkün değildir. Bu durumda videoda değişiklik yapılacak bölüme kadar olan segment silinecek ve ardından yeniden düzenlenecektir. Dönemin kurgu sorunlarının başında gelen bu durum bilgisayar tabanlı doğrusal olmayan kurgu tekniğinin hakimiyetiyle son bulmuştur.

Doğrusal olmayan düzenleme (Non Linear Editing-NLE), kurgucunun doğrusal zaman çizelgesine bakılmaksızın bir video veya ses projesinde değişiklik yapmasını sağlayan bir düzenleme işlemidir (Morris, 2001, s. 12). Kurgucuların dijital bir video klipdeki herhangi bir kareye, baştan başlamadan segment eklemek, değiştirmek veya çıkarmak için erişebildiği bir tür yeni ve yüksek teknoloji kurgu süreci olarak tanımlanmaktadır.

Doğrusal olmayan video düzenlemede, orijinal kaynak dosyalar, düzenleme esnasında kaybolmaz veya değiştirilmez. Bu, editörün kararlarını kaydeden ve diğer düzenleme araçlarıyla değiştirilebilen bir düzenleme karar listesi (EDL) aracılığıyla yapılmaktadır (Jones, 2013, s. 171). Bu da orijinal kaynak dosyalarının birçok varyasyonunun, çok sayıda farklı kopyayı depolamaya gerek kalmadan alınabilmesini sağlamaktadır. Doğrusal olmayan düzenleme, doğrusal düzenlemeden birkaç yönüyle farklıdır:

1 Atatürk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü, Erzurum, Türkiye, ckorkut@atauni.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-9763-5202

- Kaynaklardan gelen video, düzenleme oturumundan önce kurgu bilgisayarının sabit sürücüsüne veya RAID dizisine kaydedilmektedir.
- Medya dosyaları video kayıt cihazına (VTR) sıralı çekimler halinde montajlanmak yerine bir video düzenleme yazılımı kullanılarak birleştirilmekte, istendiğinde sürükle ve bırak yöntemiyle hareket ettirilebilmektedir.
- Segmentler arasında geçişler yapılabilen videoyun belirli bölgelerine yerleşik karakter Jeneratörü (CG) ile yazı, logo, imaj vb. görseller eklenebilmektedir.
- Devam eden çalışma, düzenleme sırasında herhangi bir zamanda gerçek zamanlı olarak görüntülenebilmekte, düzenleme tamamlandıktan sonra elde edilen medya dosyası aktarılabilir.
- Videoyu gerçek zamanlı olarak yerleştirme ihtiyacını ortadan kaldırmakta ve düzenlemeyi yapan kurgucunun, düzenlemenin geri kalanını etkilemeden herhangi bir noktada değişiklik yapmasına olanak tanımaktadır.

Doğrusal olmayan bir video düzenleme sisteminin sunduğu birçok avantaj vardır. Öncelikle herhangi bir zamanda herhangi bir çerçeveye, sahneye ve hatta sahne gruplarına erişmek mümkündür. Ayrıca düzenleme sırasında orijinal video çekimi olduğu gibi tutulduğu için istenildiği zaman orijinal çekime dönülebilmektedir. Doğrusal olmayan video düzenleme sistemlerinin sunduğu operasyonel esneklik kurgu esnasında başa dönmeden sayısız değişikliğe de imkân tanımaktadır. Diğer taraftan hem standart tanımlı (SD) hem de yüksek tanımlı (HD) yayın kalitesindeki videoların, gerçek zamanlı ve yüksek çözünürlükte işlenmesini de sağlamaktadır.

1. Yöntem

Çalışmanın birinci ve ikinci bölümünde; doğrusal olmayan kurgu sistemlerinin kısa tarihçesi, tekniği ve söz konusu yazılımların özellikleri literatür taraması yöntemiyle incelenmiş, üçüncü bölümde ise Premiere Pro ve Final Cut X yazılımlarının fonksiyonel yetenekleri sınıflandırılarak karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmalı teknik analizi yöntemi ile bu iki sistemin kurgu gereksinimlerini hangi düzeyde karşıladığı ve her iki sistemin sunduğu avantaj ve dezavantajlar tespit edilmeye çalışılmış, analizin çıktıları tablolaştırılarak ayrıca sunulmuştur.

1.1. Çalışmanın Amacı ve Önemi

Çalışma; televizyon ve film yapımcılığında kullanılan doğrusal olmayan kurgu sistemlerini tanıtarak kullanıcılara sistem tercihi noktasında yol gösterici olmayı amaçlamaktadır. Konuyla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde NLE kurgu sistemlerine dair yeterli sayıda bilimsel çalışma olmadığı, çoğu içeriğin, kullanıcıların blog ve forumlarda yayınlanan yorum veya kurgu deneyimlerinden oluştuğu anlaşılmaktadır. Bu yönüyle çalışmanın kurgu teknikleri literatürüne katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.2. Çalışmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

Çalışma doğrusal olmayan kurgu teknolojilerinden Adobe Premiere Pro ve Apple Final Cut Pro X yazılımlarını karşılaştırmalı olarak ele almaktadır. Çalışmanın kapsamında doğrusal olmayan kurgu teknolojileri yer alırken çalışma bu iki yazılımla sınırlandırılmıştır. Bu yazılımların tercihinde üstün kurgu yeteneklerinin yanı sıra sektörel anlamda en çok tercih edilen sistemler olmaları, amatör kullanıcılar için sadeleştirilmiş çalışma alanları sunmaları, sürekli güncellenen ve geliştirilen yapıları, tamamlayıcı yazılımlarla entegre olabilmeleri ve erişilebilirlikleri etkili olmuştur.

2. NLE Sistemlerin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi

Doğrusal olmayan ilk kurgu editörü CMX 600, 1971 yılında CBS ve Memorex arasında bir ortak girişim olan CMX Systems tarafından üretilmiştir. Bu sistem değiştirilmiş disk paketi sürücülerinde “alan atlama” modunda kaydedilen siyah beyaz analog videoları içe aktarma ve oynatma kapasitesine sahiptir (Schneider, 1997, s. 150). Bu sistem yaygın olarak verileri ana bilgisayarlarda dijital olarak depolamak için kullanılmıştır. CMX 600’ün yerleşik 2 monitörlü bir konsolu vardır. Monitörlerden biri ön izleme ekranı olup kurgucu tarafından ışıklı bir kalem kullanılarak videolarda kesimler yapmak ve kararları düzenlemek için kullanılmıştır. Diğer monitör ise düzenlenen videoyu izlemek için kullanılmıştır. Dijital bir PDP-11 bilgisayar tüm sistem için bir editör görevi görmektedir. CMX 600’de düzenlenen video siyah beyaz ve düşük çözünürlüklü “alan atlama” modunda olduğundan yalnızca çevrimdışı düzenleme için uygundur.

80’lerde, doğrusal olmayan düzenleme sistemlerinin farklı versiyonlarından biri olan ve birden fazla lazer diski veya video kaset oynatıcısı (VTR) kumanda edebilen bilgisayarlar kullanılmaya başlanmıştır. Ardından disk tabanlı sistemlerde rastgele erişimli düzenlemeyi simüle etmek için aynı ham görüntüyü birkaç lazer disk üzerinden kullanan iş istasyonları geliştirilmiştir.

Bilgisayarlı kurgu, 80’lerin sonunda dijital görüntüleri işlemek için teknolojik olarak büyük ilerlemeler kaydetmiştir. İlerleyen bilgi işlem gücünün bir örneği olarak bugün bildiğimiz şekliyle bilgisayarlarla doğrusal olmayan düzenleme sistemi, ilk olarak 1989’da Editing Machines Corporation tarafından geliştirilen EMC2 kurgu sistemidir (Arundale & Trieu, 2014, s. 46). EMC2, saniyede 15 kare hızında yarım ekran çözünürlüğünde video kullanan, sabit disk tabanlı doğrusal olmayan bir çevrimdışı düzenleme sistemidir.

Aynı yıl özel donanım ve yazılımlarla Apple Macintosh bilgisayar platformunda çalışan Avid/1 ortaya çıkmıştır. Avid/1, doğrusal olmayan kurguda modern kavramları tanıtan ilk sistem değildir ancak geliştirdiği “zaman çizelgesi kurgusu” (timecode/timeline) doğrusal olmayan kurgu sistemlerinde kullanılan en önemli tekniklerden biri olmuştur (Hullfish & Fowler, 2013, s. 166). Avid/1’in video kalitesi, Motion JPEG (M-JPEG) kodekinin çok erken bir sürümünün kullanılması

nedeniyle biraz düşüktür. Ancak çevrimdışı kurgulama için çok yönlü bir sistem olması, onun video ve film kurgusunda devrim yaratması ve baskın NLE platformu olarak benimsenmesi için yeterli olmuştur.

1990'da NewTek, Commodore Amiga 2000 bilgisayar sistemi için bir donanım ve yazılım çözümü olan Video Toaster'ı geliştirmiştir. Video Toaster'ın farkı, donanımsal olarak sunduğu video işleme kartında, dört video girişi ve iki video çıkışını (önizleme ve program) destekleyen bir anahtarlayıcının bulunuyor olmasıdır. İkinci nesil Video Toaster ise Flyer versiyonuyla canlı video sinyallerini işlemeye ek olarak, ses ve video klipleri depolamak ve oynatmak için sabit disklerden yararlanan çok daha yetenekli bir NLE düzenleme sistemidir (Bromley & Apple, 1998, s. 93). Flyer, eşzamanlı çift kanallı oynatma yeteneğiyle birlikte, ön bellekleme gerektirmeden video klipler üzerinde görüntü ve ses efektlerinin kullanılmasına izin vermektedir.

1993 yılına kadar Macintosh tabanlı Avid Media Composer, yalnızca reklamları veya diğer küçük içerikteki projeleri düzenlemek için kullanılmaktaydı. Bunun sebebi Apple Macintosh bilgisayarlarının aynı anda yalnızca 50 gigabayt depolama alanına sahip olmasıydı (Harrington & Weiser, 2012, s. 137). 1992'de, Disney Channel'daki bir dijital video ar-ge ekibi Apple Macintosh'a 7 terabayttan fazla dijital video verisine erişim sağlayan uzun biçimli bir sistem entegre ederek bu sınırlamayı ortadan kaldırmıştır. Tüm bir filmin çekilmiş görüntülerine anında erişim sayesinde, uzun biçimli doğrusal olmayan düzenleme mümkün hale gelmiştir.

MPEG, yüksek hesaplama gereksinimleri, kurgu yazılım uygulamalarını dışlayan yapısı ve donanım sıkıştırma/oynatma kartlarının ekstra maliyetine ve karmaşıklığına rağmen 1990'ların başında NLE için dezavantajlarıyla birlikte standart kodek olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bir takım ekstra donanımsal ve yazılımsal gereksinimlere rağmen dönemin birçok NLE sistemi tarafından ortak kodek olarak kabul edilen MPEG sıkıştırma tekniği günümüz çevrimiçi veya çevrimdışı yapımların yaygın sistemlerinin temel sıkıştırma oranı olarak kullanılmaktadır.

Geleneksel NLE kurguda iş akışı genellikle kiralık bir prodüksiyon merkezinde videoların VTR'den bilgisayar ortamına aktarılması yoluyla gerçekleştirilmektedir. Kurgu editörü gün sonunda içeriklerin güvenliğini garanti altına almak için düzenleme odasından ayrılırken ertesi gün tekrar yüklemek üzere, içeriği silmekte, kurgunun son halini ve ham video kasetlerini de yanına almaktadır. Dolayısıyla teyp paradigmasının söz konusu olduğu bu yapıda içeriği sabit disklerde tutmak pek mümkün görünmemektedir.

Doğrusal olmayan düzenleme için özel olarak tasarlanmış kendi sıkıştırma yazılımını uygulayan Eidos, sisteminde JPEG donanımına ihtiyacı duymayan yeni bir yazılımla bu sorunla başa çıkmayı başarmıştır. Yazılım, gerçek zamanlı efektler için birden fazla video ve ses akışını aynı anda çözebilen ve harici belleklere depolama imkânı sunan yapısıyla NLE sistemlerinde önemli bir sıçramaya neden

olmuştur. Eidos Edit 1, Edit 2 ve sonraki Optima sistemleri, editörün belirli bir sisteme bağlı kalmak yerine herhangi bir Eidos sistemini kullanmasına izin vererek verilerin güvende tutulabilmesini sağlamıştır.

1990'ların sonunda tüketici ve profesyonel kullanım için DV tabanlı video formatlarının piyasaya sürülmesiyle bir başka sıçrama gerçekleşmiştir. DV ile birlikte videoların bilgisayarlara aktarılmasını ve geri alınmasını sağlayan IEEE 1394 (FireWire/iLink) teknolojisi geliştirilmiştir (Kroah, 2007, s. 68). Bu teknoloji analog olan videonun dijital bir sinyale dönüştürülmeden doğrudan dijital olarak aktarılmasının önünü açmıştır. Ek bir donanım veya sıkıştırılmaya gerek kalmadan bu verileri aktarmanın basit bir yolunu sunan bu teknolojiyle video düzenleme işi yalnızca yazılım paketlerine sahip standart kişisel bilgisayarlarla yapılabile hale gelmiştir. Günümüzde bu teknoloji HDV gibi yüksek oranda sıkıştırılmış yüksek çözünürlüklü videoların aktarılmasında da benzer (HDMI) yapı üzerinden sürdürülmektedir.

1993'te düşük maliyetine rağmen yüksek performans sunan Media 100'ün yapımcı sektörüne girmesi ve kısa sürede yaygınlaşması, Premiere, Final Cut ve DV Rex gibi NLE yazılımlarının ortaya çıkışında ilham kaynağı olmuştur (Corcoran, 1993, s. 32). Bu dönemden sonra belli başlı teknoloji firmaları video düzenleme noktasında artan ilgiyi keşfetmiş, teknolojinin sağladığı yenilikleri de kullanarak ya kendi yazılımları üzerine yoğunlaşmış ya da bu yazılımları satın alarak kendi bünyelerine dahil etmişlerdir. Adobe Premiere'in arkasındaki orijinal yazılım mühendisi Randy Ubillos tarafından bir video düzenleme uygulaması olarak geliştirilen "Keygrip" yazılım projesinin Apple tarafından satın alınarak 1999'da Final Cut Pro ismiyle piyasaya sunulması, Canopus'un NLE sistemi olan DV Rex'in, Grass Valley tarafından satın alınarak Edius adıyla kullanıcılara sunulması hem pazardaki rekabetin seviyesini artırmış hem de kullanıcılara yönelik üretim portföyünü genişletmiştir.

3. Doğrusal Olmayan Örnek Kurgu Yazılımları

2000'li yılların başından bu yana yayıncılık ve yapımcı teknolojilerinde yaşanan gelişime paralel olarak NLE yazılımları da başta video düzenleme editörleri ve film yapımcıları ile bağımsız video düzenleyicileri olmak üzere sürekli genişleyen bir kullanıcı tabanına ulaşmıştır. Kullanıcılar düzenleme yazılımlarını tercih ederken yazılımın sunduğu yeteneklerin yanı sıra ürünle ilgili geliştirme çabalarını, ürünün sektördeki karşılığını ve erişilebilirlik durumunu da dikkate almaktadırlar. Bu noktada çalışma; video düzenleme tekniğiyle ilgili özellikle profesyonel kurgucular tarafından yoğunlukla tercih edilen Adobe Premiere Pro ile Final Cut Pro X yazılımlarına odaklanmakta, bu yazılımların ara yüzlerini tanıtarak birbirlerine kıyasla benzer ve farklı yönlerini ortaya koymaktadır.

3.1. Adobe Premiere Pro

1990'ların başı, dijital teknolojiye film, televizyon ve video prodüksiyonu dünyasını dönüştürecek bir devrimin başlangıcı olarak kabul edilmektedir. 1991'de piyasaya sürülen Adobe Premiere Pro, bu devrimin en önemli parçalarından biri olmuştur (Jago, 2020, s. 8). Pahalı donanımlardan oluşan geleneksel video düzenleme sistemlerinin aksine yalnızca yazılımdan oluşan Premiere, kullanıcıya, günümüz standartlarına göre basit gibi görünen klipleri zaman çizelgesine yerleştirme, efektler ve geçişler ekleme gibi işlemlerin ötesinde görsel hikâye anlatımı noktasında da önemli deneyimler sunmaktadır.

Premiere Pro düzenleme, renk, ses, efekt, yazı ve diğer görevlerin gerçekleştirilmesine imkân tanıyan birçok panel içermektedir. Bu panellerin başlıcaları; proje paneli, veri etiket paneli, ön izleme ve kaynak monitörü, araçlar paneli, ses mikseri, işaretçi paneli, zaman çizelgesi, efekt paneli, efekt kontrol paneli, bilgi paneli ve geçmiş (tarih) panelidir. Kurgu esnasında bu panellerin hangilerinin kullanılacağı ya da hangi panelin açık kalacağı, kurgunun aşamasıyla ilgili bir durumdur. Bazı paneller (ön izleme monitörü, araçlar, zaman çizelgesi, bilgi, geçmiş) kurgunun her aşamasında açık bulundurulurken bazıları (proje, veri etiketi, kaynak monitörü, işaretçi, ses mikseri, efekt, efekt kontrol) ihtiyaç duyuldukça kullanılmaktadır.

Proje Paneli: Uygulamada oluşturulan diziler, başlıklar ve diğer destekleyici materyallere ek olarak Premiere Pro'ya aktarılan tüm çekim dosyalarına (video, ses, yazı, donuk kare ve imaj) bu panel üzerinden erişilmektedir (Tunç, 2014, s. 24). Premiere Pro bu paneli proje paneli olarak isimlendirmektedir.

Zaman Çizelgesi Paneli: Klip ekleme, konumlandırma ve özelliklerini değiştirme dahil düzenleme işlemlerinin çoğu bu panel üzerinden gerçekleştirilmektedir (Tunç, 2014, s. 64). Projedeki video ve sesler üzerine uygulanan tüm değişiklikler bu panel üzerinde yapılmaktadır. Aynı projede birden çok sekansın kullanıldığı durumlarda her bir sekans ayrı zaman çizelgesi olarak web tarayıcısına benzer sekmeli bir pencere şeklinde konumlandırılmaktadır.

Efekt Paneli: Bu panel uygulamada bulunan tüm video ve ses efektleri ile geçiş efektleri için bir havuzdur. Panelde görüntüye uygulanan renklendirme, bulanıklaştırma, ölçeklendirme, hız düzenleme, kırpma, distorsiyon gibi efektlerin yanı sıra sesi manipüle etmeye yarayan yankı, gecikme, eşitleme (EQ), faz düzenleme ve modülasyon efektleri bulunmaktadır. Ayrıca görüntüler arası geçişlerde dramatik etki yaratmak amacıyla kullanılan kararırma, açılma, zincirleme, kesme, silme ve bu efektlerin kombinasyonlarıyla oluşturulmuş çok sayıda iki ve üç boyutlu geçiş efektleri bulunmaktadır.

Efekt Kontrol Paneli: Zaman çizelgesinde yer alan görüntü veya sese uygulanan efektlerin kontrol edildiği paneldir. Bu panelde, düzenleme esnasında kullanılan efektlerin etki dereceleri ayarlanabilmekte ve medya dosyalarının doğal ölçeklerine

bu panel üzerinden erişilerek değişiklik yapılabilir. Premiere Pro'da etki dereceleri değiştirilen birden fazla efekt birleştirilerek tek bir efekt haline getirilebilmekte ve sonraki benzer uygulamalar için kullanılabilir.

Meta Veri Paneli: Meta veri (metadata), bir dosyanın içeriğini veya özelliklerini açıklayan bir dizi bilgidir. Bu panel düzenleme esnasında kullanılan video ve ses dosyalarının boyutunu, biçimini, oluşturulma tarihini ve süresiyle ilgili bilgileri otomatik olarak kullanıcıya sunmaktadır. Meta veriler ayrıca konum, yönetmen, sahne, çekim vb. ek bilgileri de içerebilmektedirler. Premiere Pro'nun meta veri paneli, dosyaların düzenlenmesi ve sıralanmasının yanı sıra diğer Adobe uygulamalarıyla paylaşılabilmesine imkan tanımaktadır.

Ses Mikseri: Ses dosyaları dinlerken veya video dosyalarındaki sesleri kullanılan panel, ilgili medyaların ses seviyelerini göstermekle beraber üzerinden ses ayarlarının yapılmasına da imkân tanımaktadır. Her Ses mikseri izi, etkin dizinin zaman çizelgesindeki bir parçasına karşılık gelmektedir. Mikser, efekt eklemek, sıralı parçaların ses düzeyini değiştirmek veya sesi doğrudan sıralı parçalara kaydetmek için de kullanılabilir.

Bilgi paneli: Bilgi paneli, proje panelinde veya zaman çizelgesinde seçili olan öğeyle ilgili bilgileri görüntülemektedir.

Kaynak Monitörü: Ayrı video kliplerini oynatmak ve ön izleme yapmak için kullanılmaktadır. Sekans oluşturmadan önce kaynak monitör üzerinde izlemesi yapılan videonun başlangıç (in) ve bitiş (out) noktaları seçilebilmekte ve klipin zaman çizelgesine nasıl ekleneceği belirlenebilmektedir. Premiere Pro'da klipler kaynak paneline sürüklenip bırakılarak ya da çift tıklatılarak görüntülenebilmektedir.

Program Monitörü: Zaman çizelgesi üzerinde yer alan videonun ön izleme işlemi için kullanılmaktadır. Canlı monitör olarak da adlandırılan panel okuma çizgisinin hareketlerini gerçek zamanlı olarak görüntüleyebilmektedir.

İşaretleyici Paneli: Etkin bir klip ya da dizideki tüm işaretçileri görmek için kullanılmaktadır. İşaretleyici panel düzenleme esnasında kurgucunun projeye ilgili daha sonra geri dönerek değişiklikler yapmak üzere notlar almasını sağlayan bir tür dijital not defteri olarak kullanılmaktadır.

Geçmiş Paneli: Geçmiş paneli, mevcut çalışma oturumunda proje içerisinde değişiklikler yapmak için gerçekleştirilen eylemlerin bir listesini saklamaktadır. Geri Al (Ctrl+Z veya Cmd+Z) klavye komutlarını kullanmaya alternatif olarak mevcut çalışma oturumunda herhangi bir önceki duruma geri dönmek için kullanılmaktadır. Ancak, Premiere Pro'da panelleri, pencereleri veya tercihleri etkileyen değişiklikler geçmiş panelinde saklanmamakta yazılım kapatılıp tekrar açıldığında geçmiş paneli otomatik olarak sıfırlanmaktadır.

Araçlar Paneli: Bu panel, uygulamada erişilecek çeşitli düzenleme araçlarını barındırmaktadır. İmleç, etkin olan aracın üzerine gelindiğinde içeriğin türüne

göre görünüm değiştirmektedir. Premiere Pro’da bulunan araçlar panelinde belirli bir görevi gerçekleştirmek için tasarlanmış çok sayıda farklı araç bulunmaktadır. Bunlardan *seçim aracı* kullanıcı ara yüzünde bulunan klipleri, menü öğelerini, düğmeleri ve diğer nesnelere seçmek için kullanılmaktadır. Çoğu klip ve ara yüz etkileşimi seçim aracının kullanılmasını gerektirdiğinden, seçim aracı daha özel düzenleme araçları kullanıldıktan sonra varsayılan olarak yapılandırılmalıdır. Bir dizide imlecin sağındaki tüm klipleri seçmek için *parça seçim aracı*, bir klibin giriş veya çıkış noktalarını kırpıktan sonra ortaya çıkan boşlukları kapatmak ve kırılan klibin solunda veya sağındaki tüm düzenlemeleri korumak için *dalgı düzenleme aracı* kullanılmaktadır. *Uzatma aracı* ise klibi kırpmadan görüntünün oynatım hızını yavaşlatmaya ya da hızlandırmaya yararken zaman çizelgesindeki klipleri bölmek için ise Premiere Pro’nun *jilet* adını verdiği bölme aracı kullanılmaktadır. Bu araçla tam olarak bölme yapılacak segmente tıklandığında o segment iki parçaya bölünebilmektedir. Zaman çizelgesi panelinin altındaki kaydırma çubuğuna alternatif olarak görüntüleme alanını sağa veya sola taşımak için *el aracı* kullanılmaktadır.

Premiere Pro çözümlükten bağımsızdır ve editörlerin kare hızları ve video formatları farklı HD, 4K, 8K ve ötesindeki içerikleri, kod dönüştürmeye gerek kalmadan serbestçe düzenlenmesine olanak tanımaktadır. Premiere Pro’da yer alan “çalışma alanları (workspace)” seçeneği, bir kurgunun farklı aşamaları için kullanıcılarına alternatif ara yüz modelleri sunmakta ve panelleri özelleştirebilmelerini sağlamaktadır. Premiere Pro’yu öne çıkaran özelliklerden bir diğeri ise kullanıcılarının çalışmalarını bir yazılımdan diğere aktarmalarına izin veren Adobe ürünleriyle entegre edilmiş olmasıdır. Adobe’un “köprü” alt yapısını kullanan sistem zaman çizelgesindeki medya dosyalarını uygulamadan çıkmadan farklı manipülasyon aygıtlarıyla paylaşarak bu yazılımların alternatif yeteneklerinden yararlanabilmektedir.

3.2. Final Cut Pro X

Doğrusal olmayan kurgu yazılımlarının film ve televizyon sektörüne dahil edilmesinden bu yana film endüstrisi, post-produksiyonun ana aracı olan bilgisayar yazılımlarına bağımlı hale gelmiştir. Bu yazılımlardan biri olan Apple Final Cut Pro’nun hızlı yükselişindeki etkenlerin başında film düzenlemedeki üstünlüğünden ziyade hem profesyonel hem de amatör kurguculara hitap eden sade ve karmaşık olmayan yazılım ara yüzüne sahip olmasıdır.

Apple’ın Final Cut Pro yazılımını 1990’ların sonunda satın almasının ardından program 2000’li yılların başlarında bağımsız film ve televizyon yapımcıları arasında popülerlik kazanmış ve 2006 yılına kadar çevrimdışı ve çevrimiçi video düzenlemenin tüm yönlerini kapsayan bir profesyonel araç paketinin parçası haline gelmiştir (Boykin, 2018, s. 12). 2011 yılında Apple, iMovie ekibi ürünü tamamen yeniden tasarlamış ve Final Cut Pro X olarak piyasaya sürmüştür.

Çözünürlükten bağımsız olarak çalışan Final Cut Pro X, SD'den 4K'nın ötesine kadar görüntü boyutlarını desteklemektedir. Ayrıca geliştirilmiş performans için video klipleri Apple ProRes codec bileşenine dönüştürebilmektedir. Otomatik kaydetme, kod dönüştürme ve medya yönetimi gibi birçok görev arka planda gerçekleştirilebilmekte ve bu da kullanıcıya kesintisiz bir deneyim sunmaktadır. MacOS işletim sistemleri için geliştirilen yazılım sadece Apple bilgisayarlarda kullanılabilir.

Final Cut Pro X'in ara yüzü diğer kurgu yazılımlarına kıyasla daha sade bir görünümündedir. Panel sayısı diğer uygulamalara oranla daha az olan Final Cut Pro X'te çoğu panele erişim sekmeler üzerinden sağlanmaktadır. Bu da programı tercih edilme noktasında öne çıkarmaktadır.

Denetçi (Inspector): Final Cut Pro X'te seçili öğelerin özelliklerini görüntülemek ve değiştirmek için bir dizi denetçi bulunmaktadır. Bunlardan video denetçisinde, zaman çizelgesinde seçilen medya dosyalarına uygulanan görüntü, ses ve geçiş efektlerinin etki ayarları yapılabilmektedir. Tarayıcıda veya zaman çizelgesinde seçilen bir klip veya klip grubu hakkındaki bilgiler (metadata) bilgi denetçisinde yer almaktadır. Bu panel medya dosyalarıyla ilgili codec bileşenlerini, medyanın başlangıcı ve bitişi gibi farklı meta veri kombinasyonlarını sunmaktadır. Diğer denetçiler arasında ses, geçiş, metin ve paylaşım denetçileri bulunmaktadır.

Kenar Çubuğu (Side Bar): Bu panel içe aktarılan medya dosyalarının, projelerin, koleksiyonların ve Final Cut Pro X'in "event" olarak isimlendirdiği etkinliklerin listelendiği bölümdür. Kenar çubuğunda yer alan etkinliklerden biri veya koleksiyon seçildiğinde, medya tarayıcıdaki klipler birer küçük resim olarak görünmektedir. Ayrıca bir sekme niteliğinde konumlandırılan kenar çubuğundan, Final Cut Pro X tarafından ücretsiz olarak sunulan efekt seslere ve hazır metin koleksiyonlarına da erişilebilmektedir.

Ses Ölçer (Volume Meter): Ses seviyesini gösteren bu panel sesin tepe seviyelerini aştığı durumlarda kullanıcıyı uyarıcı bir yapıya sahiptir. Final Cut Pro X'te ses ölçerler hem bir panel olarak hem de ön izleme monitörünün hemen altında küçük bir göstergeler olarak kullanılmaktadır. Ses ölçerde yer alan derece göstergelerinin sayısı projede aynı anda kullanılan ses kanallarının sayısı ile doğru orantılıdır. Özellikle ikiden fazla sesin kullanıldığı surround ses düzenlemelerinde Final Cut Pro X sesi otomatik olarak stereo sese çevirebilmekte ve iki kanal olarak gösterebilmektedir.

Medya Tarayıcı (Media Browser): Kütüphaneye yüklenen kaynak medya dosyalarını temsil eden klipler medya tarayıcıda görüntülenmektedir. Bu klipler bir video kameradan ya da kayıt cihazından aktarılan içerikler ile depolama sistemlerinde tutulan medya dosyaları olabilir. Medya tarayıcının ara yüzü kullanılan medya dosyalarının yoğunluğuna göre liste veya film şeridi olarak görüntülenebilmektedir.

Zaman Çizelgesi (Timeline): NLE yazılımların tümünde yer alan bu panel yapısı Final Cut Pro X'te manyetik tabanlı olarak çalışmaktadır. Bu sistemde klipler zaman

çizelgesine sürüklendiğinde yazılım sürüklenen klipleri sekansa sığacak şekilde “manyetik” olarak yerleştirmekte, klipler yerlerinden dışarı sürüklendiğinde, çevreleyen klipler alanı doldurmak için kapanmaktadır. Ayrıca Final Cut Pro X zaman çizelgesi katmanları görüntü katmanı , ses katmanı veya yazı katmanı olarak sınırlanamakta, medya dosyalarının tümü istenilen katmana yerleştirilebilmektedir.

Efektler (Effects): Final Cut Pro X, yerleşik efektlere ek olarak projede video kliplere uygulanabilecek çok çeşitli video, ses ve geçiş efektleri içermektedir. Medya dosyasının üzerine sürükle-bırak mantığıyla eklenen efektler denetçi üzerinden ayarlanabilmekte birden fazla türde uygulanan efektler birleştirilerek özelleştirilmiş bir efekt olarak projenin başka medya dosyalarında kullanılabilir.

İzleme Penceresi (Prewiev Monitor): 6K ve üzeri çözünürlükteki klipler ve projeler de dahil olmak üzere videoların oynatıldığı paneldir. Olaylar, projeler veya tek tek klipler tam ekran görünümünde veya ikinci bir ekranda oynatılabilir. Zaman çizelgesinde yer alınan videonun izlenmesinin yanı sıra medya tarayıcısında bulunan başka bir video aynı anda iki monitörden görüntülenebilir. Bunlara ek olarak Final Cut Pro X izleme penceresi üzerinden, görüntünün ebatlarına ve yönüne müdahale edilebilmekte, görüntü kırılabilir.

Araç Seti (Tool Set): Bu panel diğer çoğu panel gibi sekme olarak konumlandırılmıştır. Araç setinde medya dosyalarını bölmek için bir bıçak (blade) aracı, sürüklemek ve müdahale etmek için bir seçim (select) aracı, zaman çizelgesinde bulunan medyayı kırmak için bir budama (trim) aracı, aralık seçimi yapmak için bölgeleme (range selection) aracı ve zaman çizelgesi içerisinde detayları görebilmek için bir yakınlaşma (zoom) aracı bulunmaktadır.

Final Cut Pro X’i diğer düzenleme yazılımlarından ayıran farkların başında daha önce de değindiğimiz gibi sade ara yüzü gelmektedir. Karmaşık olmayan ara yüz yapısı Final Cut Pro X kullanıcılarına panellere erişim noktasında büyük kolaylık sağlamaktadır. Diğer taraftan Apple’ın diğer yazılımlarında olduğu gibi Final Cut Pro X’in sürekli güncellenen yapısı ve sunduğu özelleştirilebilir içerik yönetimi yazılımın profesyonel videograflar tarafından tercih edilmesinde önmlü etkenlerdendir.

Klipleri içe aktarma ve düzenleme temel görevlerini yerine getirdikten sonra kapsamlı üst düzey araç ve özellikler seti sayesinde Final Cut Pro X’in sunduğu ekstra özellikler daha yaratıcı müdahalelere imkân tanımaktadır.

Final Cut Pro X’in Altyazı aracı, altyazıların zaman çizelgesine manuel olarak yazılmasına ve ardından bu altyazıların dışa aktarılmasına olanak tanımaktadır. Sunulan bu özellik Vimeo veya YouTube gibi video paylaşım ortamlarında, izleyicilerin altyazı menü seçeneğini kullanarak bu yazıları manuel olarak açıp kapatabilmelerini sağlamaktadır. Ayrıca sosyal medya platformlarının ekran ölçülerine uygun içeriklerin üretilebildiği Final Cut Pro X’te düzenleme yapılırken

öznenin yüzü gibi ayrıntılar “akıllı uyum” özelliği ile saptanabilmekte ve doğru kırpımlar yapılarak ayrıntılar yeniden konumlandırılabilir.

Final Cut Pro X ile ilgili en sınırlayıcı unsur onun yalnızca MacOS sistemlere uyumlu olmasıdır. Bu durum yazılım için bir dezavantaj gibi görünse de Mac sistemlerin daha fazla kararlılık ve güvenlik sunduğu yönündeki genel kanı, Final Cut Pro X’i için de geçerliliğini korumaktadır.

4. Adobe Premiere Pro-Apple Final Cut Pro X NLE Sistemlerinin Karşılaştırması

Adobe Premiere Pro X ve Apple Final Cut Pro X yazılımları önemli farklılıkları olsa da her ikisi de video düzenleme sistemlerinin dikkate değer parçalarıdır. Her iki uygulama da kapsamlı eklenti ve donanım destek ekosistemlerine sahip olmakla beraber üst düzey film ve televizyon prodüksiyonları için yoğun bir şekilde kullanılmaktadırlar.

4.1. Kullanıcı Ara Yüzü

Adobe Premiere sistemi, parçaların beklenen bir düzende olduğu bazı profesyonel iş akışları için oldukça uygundur. Bununla birlikte bir klibin ses parçasını kendi videosundan otomatik olarak ayırdığı için diğer video düzenleme uygulamalarından farklı çalışmaktadır. Premiere’de zaman çizelgesi ölçeklenebilir nitelikte olup dalga düzenleme, taşıma, bölme ve kaydırma araçlarına erişim bu panel üzerinden sağlanabilmektedir. Kullanıcı ara yüzü karmaşık yapıda olup son derece yapılandırılabilir niteliktedir. Kullanıcının tüm panelleri tek ekranda görüntüleyebildiği Premiere’de kurgu, düzenleme, renk ve yazı dahil olmak üzere önceden yapılandırılmış yedi çalışma alanı sunulmaktadır.

Final Cut’ın izsiz manyetik zaman çizelgesi, Premiere’in geleneksel zaman çizelgesi ara yüzüne göre daha sadedir ve video, yazı, iletişim kutusu, müzik ve efektler gibi açıklayıcı etiketler ile çeşitli düzenleme avantajları sunmaktadır. Final Cut’ta klipler “bileşik klip” halinde gruplandırılmaktadır. Bu durum Premiere’de iç içe dizilerle eşdeğerdir. Final Cut ara yüzü Premiere’e oranla daha az yapılandırılabilir niteliktedir. Kontrol kısmında ön izleme penceresi dışındaki paneller pencerelere bölünmemektedir. Tek seçenek oynat ve duraklattır. Premiere bu konuda, geri adım, içeri git, önceki düzenleme noktasına git, kaldır, çıkar ve dışa aktar düğmeleriyle çok daha fazlasına imkân tanımaktadır. Bu yönüyle Final Cut, Premiere’in önceden yapılandırılmış yedi çalışma alanına karşılık yalnızca üç çalışma alanı sunmaktadır.

4.2. Medya Organizasyonu

Geleneksel bir NLE’deki gibi Premiere Pro, ilgili medyanın klasörlere benzeyen kutularda saklanması sağlamaktadır. Bu tasnif yapısında klasörler içerisinde alt klasörler yer almaktadır. Ayrıca medyalara renk etiketleri uygulanabilmekte ancak anahtar kelime etiketleri koyulamamaktadır. Bu klasörler paneli, içeriklerin

Photoshop ve After Effects gibi diğer Adobe uygulamaları arasında paylaşılmasına izin vermektedir.

Final Cut'ta medyayı düzenlemek için etkinlikler, kitaplıklar, roller ve anahtar sözcük etiketleme seçenekleri yer almaktadır. Kitaplık, projeleri, etkinlikleri ve klipleri içeren kapsamlı bir panel olup depolama hedeflerini yönetebilmekte ve toplu klipleri yeniden adlandırabilmektedir.

4.3. Format Desteği

Premiere, çeşitli profesyonellik düzeylerine göre hemen hemen tüm formatları ve bilgisayarda kodekleri yüklü olan tüm ortamları desteklemektedir. Buna Apple ProRes de dahildir. Yazılım, ARRI, Canon, Panasonic, RED ve Sony dahil ham kamera formatlarıyla çalışabilmektedir.

Final Cut birçok 4K video kamera ve Apple'ın kendi sistemleri (iPhone) tarafından kullanılan HEVC kodeğini desteklemektedir. Premiere gibi, Final Cut da ARRI, Canon, Panasonic, RED ve Sony dahil olmak üzere tüm video kamera üreticilerinin yerel formatlarını ve bir dizi video özellikli sabit kamera formatlarını desteklemektedir.

4.4. Ses Düzenleme

Premiere Pro'nun ses mikseri, tüm zaman çizelgesi parçaları için kaydırma, dengeleme, ses ölçme, kırpma ve sessiz/solo göstergelerini içermektedir. Proje oynatılırken istenilen ayarlamalar gerçek zamanlı olarak yapılabilmektedir. Premiere'in zaman çizelgesinin yanındaki ses ölçerler yeniden boyutlandırılabilir ve herhangi bir parçayı solo olarak dinlemeye imkân tanımaktadır. Program ayrıca donanım denetleyicilerini ve üçüncü taraf VSP eklentilerini de desteklemektedir. Ayrıca Adobe Bridge yazılımı üzerinden Adobe Audition ile paylaşım yapabilmekte, gürültü azaltma, parametrik EQ, otomatik tıklama kaldırma ve stüdyo yankısı gibi gelişmiş teknikler için yazılımın bu özelliklerinden yararlanabilmektedir.

Ses düzenleme, Final Cut Pro'nun güçlü yönlerinden biridir. Gürültü, dip ses ve tepe noktaları otomatik olarak düzeltebildiği gibi istenildiğinde manuel olarak da ayarlayabilmektedir. Final Cut'ın ses kitaplığında, 1.300'den fazla telifsiz ses efekti ve birçok eklenti desteği vardır. Diğer taraftan Final Cut, ayrı ayrı kaydedilmiş parçaları eşleştirme yeteneğine sahiptir. İki farklı kaynak ile kaydedilen sesler "Match Audio" ile otomatik olarak hizalanabilmekte, Apple Logic Pro eklentileri ile daha güçlü ses elde edilebilmektedir.

4.5. Hareketli Grafik

Hareketli grafik noktasında Premiere, Adobe Creative Cloud ailesi içerisinde yoğun olarak After Effects yazılımının yeteneklerinden yararlanmaktadır. Endüstri standardı hareketli grafik aracı olarak kabul edilen After Effects, Premiere Pro ile sorunsuz bir şekilde uyuşmakta ve grafik anlamında Premiere'in eksikliklerini kapatmaktadır.

Final Cut hareketli grafik oluşturmada Apple Motion'ın sunduğu yazı, geçiş ve efektleri kullanmaktadır. Zengin bir eklenti ekosistemini, mantıksal katmanları ve hazır özel şablonları destekleyen Apple Motion'ın ara yüzü After Effect'e kıyasla daha sadedir. Ancak ek paketlerle desteklenmeyen hazır şablonlar bir süre sonra kullanıcıyı kısıtlamaktadır.

4.6. Dışa Aktarma

Premiere, projenin düzenlenmesi tamamlandığında, birçok formatta dışa aktarma yapabilmektedir. YouTube, Facebook, Twitter, Vimeo, DVD ve Blu Ray diskleri hedefleyebilen Adobe Encoder, tek bir işte birden fazla cihaz (cep telefonu, iPad ve HDTV) için toplu kodlama yapabilmektedir.

Final Cut'ın tamamlayıcı bir uygulaması olan Apple Compressor yüklenmediği sürece Final Cut'ın çıktı seçenekleri nispeten sınırlıdır. Ancak temel uygulama, XML'e dışa aktarabilmekte ve HDR, Rec dahil olmak üzere geniş renk alanı çıktısı üretebilmektedir. Apple Compressor çıktı ayarlarını özelleştirme ve toplu çıktı alma yeteneğine sahiptir. Yazılım DVD ve Blu-Ray menüsü ve bölüm temaları ekleyebilmekte, filmleri iTunes mağazasının gerektirdiği biçimde paketleyebilmektedir.

4.7. Renk Araçları

Premiere profesyonel düzeyde renk derecelendirme özellikleri sunan Lumetri Color araçlarını kullanmaktadır Bunlar güçlü ve özelleştirilebilir görünüm için 3D arama tablolarını (LUT'ler) desteklemektedirler. Araçlar, çok çeşitli film ve HDR'nin yanı sıra kayda değer miktarda renk manipülasyonu da sunmaktadırlar. Beyaz dengesi, pozlama, kontrast, vurgular, gölgeler ve siyah noktalar araç üzerinden ayarlanabilmektedir. Araçta doygunluk, titreşim, soluklaştırma ve keskinleştirme ön ayarları da mevcuttur.

Final Cut, Premiere'in Lumetri Color araçlarına yanıt olarak en son güncellemesinde, yazılıma başlı başına etkileyici bir renk tekerleği aracı eklemiştir. Renk tekerleği, bir görüntüyü yeşil, mavi veya kırmızıya doğru hareket ettirmeyi sağlayan ve sonucu çarkın yan tarafında gösteren bir disk ile ifade edilmektedir. Ayrıca bu tekerlekle parlaklık ve doygunluk ayarlanabilmekte ve gölgeler, orta tonlar veya vurgulara ayrı ayrı müdahale edilebilmektedir.

4.8. Entegre Yazılımlar

Premiere; Adobe ailesinden After Effects, Audition ve Photoshop dahil olmak üzere sorunsuz çalışan Creative Cloud uygulamalarının yanı sıra kullanıcılarına, projelerin içe aktarabileceği Premiere Rush mobil uygulamasını da sunmaktadır. Sosyal ağlar için video üretenler ve bir mobil cihazla görüntü çekenler için Premiere Rush uygulaması, çekim ve düzenleme arasındaki iş akışını yumuşatmaktadır. Mobil cihazda çekilen projeler daha sonra masaüstü bilgisayardaki Premiere yazılımıyla senkronize edilebilmektedir.

Son güncellemesinde Apple, iPhone’da yüklü görüntüleri iMovie uygulaması üzerinden profesyonel düzenleme sistemine aktarmayı kolaylaştıran bir yazılım geliştirmiştir. Bu güncellemeyle iPhone ve masaüstü bilgisayarda yüklü iMovie arasında bir eşleşme kurulmakta ve içerikler kablosuz olarak aktarılabilir. Diğer taraftan Apple’ın üst düzey ses düzenleyicisi Logic Pro ile birlikte daha önce bahsedilen Motion ve Compressor uygulamaları da, programın yeteneklerini genişletmekte ancak Premiere’in Photoshop ve After Effects ile kurduğu entegrasyonun yanında zayıf kalmaktadır.

4.9. Yazı ve Başlıklar

Premiere, karakter aralığı, satır aralığı, döndürme, gölgeleme, konturlama ve izleme gibi çok sayıda yazı tipi ile ayarlama ve metin biçimlendirmesi üzerine Photoshop benzeri bir kontrol ara yüzü sunmaktadır. 3D manipülasyon işlemleri için ise After Effects’in gücünden yararlanmaktadır.

Final Cut, ana kare hareket seçenekleriyle güçlü 3D başlık düzenlemeyi içermektedir. Kullanıcısına, 183 animasyon şablonuyla, yazı ekleme işlemlerinde oldukça fazla alternatif sunmaktadır.

5. Karşılaştırma Tablosu

	ADOBE PREMIERE PRO	FINAL CUT PRO X
İşletim Sistemi	Windows / Mac	Mac
4K + Düzenleme	Video içe aktarılmadan önce dönüştürülmeli	√
Zaman Çizelgesi	√ Geleneksel	√ Manyetik
HD Yetenekleri	√	√
Ön izlemeyi içe aktarma	-	√
Renk Düzenleme	Manuel	Otomatik
Metin/Başlık	√	√
Hareket Grafikleri	√ Adobe After Effects ile entegre	√ Motion ile entegre
Ses	√ Adobe Audition ile entegre	√ Ses/video senkronizasyonu
Ön ayarları Dışa Aktarma	√	√
Entegrasyonlar	√ After Effects, Audition, Illustrator, Photoshop, Stock	√ Logic Pro, Motion, Compressor, iMovie
Eklentiler	Adobe CC	3B Görselleştirme, animasyon, ağır çekim
Çoklu Kamera Üretimi	√	√
VFX efektleri	-	√
Özelleştirilebilir Çalışma Alanı	√ 7 Çalışma alanı	√ 3 Çalışma alanı
Etiketleme	√ Renk ile	√ İsim ile
Toplu Klip Oluşturma	-	√
Kişiselleştirme	√	√
Düzenli Güncelleme Desteği	√	√

SONUÇ

Televizyon ve film endüstrisi prodüksiyonun her aşamasında NLE teknolojilerinden yararlanmaktadır. Son yirmi yıl boyunca gelişen dijital teknolojiler NLE sistemlerinin kullanımını yaygınlaştırmış ve profesyonellerin yanı sıra bağımsız amatörlerin taleplerine de cevap verecek biçimde altyapılarını geliştirmelerini sağlamıştır. Özellikle yeni medya platformlarının yükselişi ve ortaya çıkan yeni ekosisteme bağlı olarak NLE yazılım ürünlerinin sayısı ve yetenekleri de sürekli olarak geliştirilmektedir. Diğer taraftan bu ekosistem NLE yazılım üreticilerinin prodüksiyon taktiklerini paylaşmalarını da sağlamıştır. Bu paylaşım belirli düzenleme programlarının diğerlerine göre tercih edilmesine izin veren bir eğilimdir.

Temel basit kurgu düzenlemelerinde NLE sistemlerden projenin medya dosyalarını bir sekans boyunca anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde dizmeleri beklenmektedir. Elde edilen bu dizinin standart formatlarda dışa aktarımı sürecin tamamlandığı anlamına gelmektedir. Ancak profesyonel boyuttaki kronolojik medya dosyalarını düzenleyen sistemlerin; yüksek hızlı işleme, sade ve ergonomik ara yüz, gelişmiş araç seti ve yapılandırılabilir çalışma alanları sunması gerekmektedir. Özellikle estetik ve zamansal kaygıların ön planda olduğu düzenlemelerde bu yetenekler yazılım tercihinin doğrudan etkilemektedir. Doğru NLE yazılımının tercihi kurgu projesinin içeriğiyle alakalıdır. Sinema filmi, reklam, dizi film, çizgi film gibi çok aşamalı içeriklerin düzenlenmesinde üst düzey NLE sistemleri kullanılırken, haber, spot veya buna benzer basit içerikli düzenlemelerde daha sade ve düşük yetenekte NLE yazılımlar tercih edilmektedir.

Adobe Premiere Pro ve Apple Final Cut Pro X hem profesyonel prodüksiyon için hem de sosyal medyaya yönelik daha basit düzenlemeler için kullanıcılarına çeşitli yönleriyle esneklik sağlayan NLE yazılımlarıdır. Sektörel anlamda yoğun olarak kullanılan her iki yazılım aynı zamanda sosyal medya platformları için kişisel bilgisayarlarında üretim yapan kullanıcıların da oldukça rağbet ettikleri popüler sistemlerdir.

Kullanıcılar Premiere Pro veya Final Cut Pro X yazılımlarını tercih ederken; işletim sistemi, işleme hızı, ara yüz yapılandırması, çoklu format desteği, çoklu kamera üretimi, diğer yazılımlarla entegrasyonu ve düzenli güncelleme desteği gibi parametreleri esas almaktadırlar. Donanımsal konfigürasyonları eşitlendiğinde her iki sistem de bu parametreleri maksimum seviyede karşılar niteliktedir. Ancak projenin yükü ve öğrenme eğrisine tırmanma gibi kriterler devreye girdiğinde bu sistemlerin birbirlerine kıyasla zayıf ve güçlü yönleri ortaya çıkmaktadır.

Final Cut Pro X macOS tabanlı bir yazılım olduğundan sadece Apple bilgisayarlarda çalışabilmektedir. Premiere Pro ise macOS işletim sisteminin yanı sıra Windows tabanlı sistemlerde de kullanılabilir. Final Cut Pro X sade bir ara yüz sunarken bu ara yüzün kişiselleştirilmesini kısıtlamaktadır. Premiere

Pro ise daha karmaşık bir ara yüze sahip olmakla beraber buna karşı daha geniş bir kişiselleştirme yeteneği sunmaktadır. Her iki yazılım da kendi aileleri içinde yer alan yazılımlarla entegre çalışmaya imkân tanırken aynı zamanda sürekli güncellenen yapılarıyla kullanıcılarına yeni nesil düzenleme teknikleri ve eklentileri sunmaktadırlar.

Yapım öncesi, yapım, yapım sonrası ve dağıtım gibi düzenlemenin her aşamasında genişletilmiş varyasyonlara izin veren Final Cut Pro X ve Premiere Pro; üstün düzenleme, renk, ses, grafik ve hassas optimize edilmiş çıktı alma yetenekleriyle, kullanıcılarına sosyal medyadan profesyonel filme kadar sonsuz yenilik ve sürekli gelişen bir beceri seti sunmaktadırlar. Ancak şunu unutmamak gerekir: Teknoloji yalnızca işlemeye veya yürütmeye yardımcı olabilir. Herhangi bir kurgulanmış filmi olağanüstü bir prodüksiyona dönüştüren, insan beyni ve onun yaratıcı becerileridir.

KAYNAKÇA

- Arundale, S., & Trieu, T. (2014). *Modern Post: Workflows and Techniques for Digital Filmmakers*. New York: Focal Press.
- Boykin, B. (2018). *Final Cut Pro X 10.4 - Apple Pro Training Series: Professional Post-Production*. San Francisco: Peachpit Press.
- Bromley, H., & Apple, M. W. (1998). *Education/Technology/Power: Educational Computing as a Social Practice*. New York: State University of New York SUNY Press.
- Corcoran, c. (1993, Ağustos 16). *Data Translation Debuts All in One Video Editing Platform*. *Info World*, 15(33), 32.
- Harrington, R., & Weiser, M. (2012). *Producing Video Podcasts: A Guide for Media Professionals*. Amsterdam: CRC Press.
- Hullfish, S., & Fowler, J. (2013). *Avid Xpress Pro Editing Workshop*. San Francisco: Taylor ve Francis.
- Jago, M. (2020). *Adobe Premiere Pro Classroom in a Book (2020 release)*. San Francisco: Adobe Press.
- Jones, S. B. (2013). *Video Color Correction for Nonlinear Editing*. Amsterdam: Taylor ve Francis.
- Kroah, G. (2007). *Linux Kernel in a Nutshell*. Beijing: O'Reilly Media Inc.
- Morris, P. (2001). *Non Linear Editing Media Manual*. Boston: Focal Press.
- Schneider, A. (1997). *Jump Cut: Memoirs of a Pioneer Television Editor*. London: McFarland.
- Tunç, Ü. (2014). *Adobe Premiere Pro CC*. İstanbul: Kodlab Yayın Dağıtım Yazılım Ltd. Şti.

Farkına Varıyorum ve Kendimi Gerçekleştiriyorum; Tokat Örneğinde Bir Farkındalık Projesi¹

Nuran Tuncer²

ÖZET³

Gelişmekte olan ülkelerin ekonomilerinin kalkınma süreçlerini hızlandıracak etkili unsurlardan biri mesleki ara elemanlardır. Ekonomide bu tür insan kaynağı ihtiyacı her yıl Meslek Yüksekokullarınca karşılanmaktadır. Meslek Yüksekokulu belirli bir mesleki alanda bilgi ve becerilerinin geliştirildiği okullardır. Meslek Yüksekokullarının misyonu bir ülkenin en büyük gereksinimlerinden biri olan ara insan gücünün bulunduğu çağın gereksinimlerine göre eğitilmesidir. Bütün okulların temel amacı araştırma yapmak veya bilgiyi üretmek değil özellikle uygulamalı olarak bu bilgiyi gençlere verirken onların kendi kişisel potansiyellerini tam olarak kullanabildikleri ve alanlarında kendini sürekli yenileyen ve geliştiren gençler olmalarına yardımcı olmaktır. Bunun da öğrenci üzerinde bireysel ve mesleki gelişimine katkı sağlayacak etkinlikler ile mümkün olduğu düşünülmektedir. Ancak Meslek Yüksekokullarında okuyan gençler bu okullara çoğunlukla Endüstri Meslek Lisesi ve Kız Meslek Liselerinden sınavsız geçiş sistemiyle gelmektedir. Sınavsız geçiş sistemi herhangi bir eleme kriteri olmaksızın öğrenci alımı yaptığından buraya gelen öğrencilerin çoğunluğu sosyo-kültürel olarak dezavantajlı bölgelerde yaşayan, aileleri tarafından yeterince ilgi görmeyen ve geldikleri liselerde herhangi bir rehberlik almamış gençlerden oluşmaktadır.

1 TEŞEKKÜR: Bu projenin etkinlik bütçesini karşılayan Gençlik ve Spor Bakanlığına teşekkür ederiz. Projenin bir kısmı 2019'da The Scientific Committee of 21th Annual Children's Identity and Citizenship European Association Conference "Europe at a Crossroads: Rights, Values and Identity", konferansında bildiri olarak sunulmuştur. "Söz konusu çalışmanın yurt dışında sunulan bildirisi TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ Bilimsel Araştırma Projeleri birimi tarafından 2019/ D05 proje numaralı " The Scientific Committee of 21th Annual Children's Identity and Citizenship European Association Conference "Europe at a Crossroads: Rights, Values and Identity", konusu ile ilgili olup, ilgili birimce desteklenmiştir."

2 Doç Dr., Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Okul Öncesi eğitimi Anabilim Dalı, Tokat, Türkiye, nurantuncer72@gmail.com, ORCID ID: 0000 0002 8748 5084

3 Bu projenin sonuçlarından bir kısmı 2019'da Prag'da The Scientific Committee of 21th Annual Children's Identity and Citizenship European Association Conference "Europe at a Crossroads: Rights, Values and Identity", konferansında bildiri olarak sunulmuştur.

Bu gençlerin pek çoğu da ailevi ve ekonomik sebeplerden dolayı sanayide çalışmış veya hâlihazırda çalışan gençlerden oluşmaktadır. Bu okullarda ara elaman olarak yetiştirilmekte olan öğrenciler, mesleki derslerine ek olarak; özgüven, iletişim becerisi, empati, sorumluluk alma, disiplin sahibi ve düzenli olma, ekip çalışmasına uyum, problem çözme becerisi, kendini tüm yönleriyle geliştirme, çevresiyle barışık olma, kendini ifade etme, yönetim, karar verme, öğrenme, seçim yapma, ikna etme, araştırma yapma, hitap, kendini geliştirip zenginleştirecek bir hobi alanı keşfetme, gezme ve spor yapma gibi bir çok farklı özelliği içinde bulunduran etkinliklerde aktif olarak yer almak zorundadırlar. Ancak bu durum yalnızca ders dışı etkinliklerle mümkün olabilmektedir. Bu yüzden okullarda öğretim elamanlarının ders yükü ağırlığı ve kariyer çalışmaları sebebiyle ders dışı bu etkinliklere zaman ve bütçe ayırlanamamaktadır. Hâlbuki bu niteliklere sahip olarak yetişen bir meslek yüksekokulu öğrencisi mezuniyet sonrasında özgüveni yüksek, çevresi ile barışık, ne istediğini bilen, daha ileri eğitim almak için gerekli çabayı gösteren, çalışkan, sosyal hayata uyumlu, iletişim becerisi yüksek, kendi bireysel potansiyelinin farkında bireyler olarak yetişmiş olacaktadırlar. Çeşitli dezavantajlı bölgelerden ara elaman olarak eğitim almak üzere bu okullara gelen öğrenciler üniversiteye başladıklarında yeni bir okulda ve alanda eğitim öğretime uyum sağlamaya çalışmalarının yanında hayata karşı tek başına yaşama ve dahil oldukları bu ortamın getirdiği stres ve zorluklarla da baş etmek zorundadırlar. Öğrencilerin içinde buldukları durumla baş edebilme güçleri, aynı zamanda onların hayata ve üniversiteye bakış açısını da şekillendirmekte önemli bir role sahiptir. Bu gençlere, eğitim- öğretim aldıkları alan dışında baş etmek zorunda oldukları güçlüklerle mücadele ederken kendilerine rehberlik eden, yol gösteren, fırsat ve imkânlar sunarak onların kişisel gelişimlerini ve mevcut potansiyellerini ortaya çıkaracak etkinliklerin ve faaliyetlerin sunulması demek onların mezuniyet sonrası verimli ve üretken bir biçimde işlerine sarılmalarının yanında kendilerini sürekli geliştirmeye açık, teknolojik yeniliklere meraklı, kendine güvenen ve aldığı sorumluluğu yerine getiren, ayrıca buldukları her ortama kendiliğinden değer katan bireyler olarak yaşamlarına devam etmelerine olanak sağlayacaktır. Bütün bunların sağlanabilmesi için ise 60 kız 40 erkek toplam 100 öğrencinin 15 ay boyunca drama yoluyla etkili iletişim ve kişisel gelişim alanlarında seminerler, el sanatları kursları, sinema ve tiyatro etkinlikleri düzenlenerek gelişimleri desteklenmiş ve özgüven kazanmaları, sosyal hayata uyum sağlamaları konusunda beceri kazanmaları ve bu beceri sayesinde kendilerini daha iyi ifade eden bireyler haline gelmeleri desteklenmiştir. Bu gençlerin, çeşitli kültürel geziler aracılığıyla çevre farkındalıkları artırılmış, böylece proje süresinde geleceklerini planlarken daha büyük düşünebilmeleri ve kendilerine olan güvenlerinin gelişmesi amaçlanmıştır. Burada bu proje uygulama aşamaları ve gençlerin kazanımlarına yer verilerek anlatılacaktır. Proje bütçesi Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Yüksekokulu, Proje, Farkındalık, Gençlik, İletişim becerileri

Rising Awareness And Self Realization; An Awareness Project In Tokat Sample

Abstract

One of the most effective factors that can accelerate the development process of economies of developing countries is the professional intermediate employees. In the economy, human resource needs like this are covered by Vocational High Schools every year. Vocational High Schools are the schools where knowledge and skills are developed in a certain professional field. The mission of Vocational Schools is to train intermediate labor force, which is one of the biggest needs of a country according to the needs of the modern age. The first aim of all schools is not to do research or to produce knowledge; however, to help young people to use their personal potentials and to improve and develop their own personal potentials in a constant manner when giving this knowledge to them, and to ensure that they continuously renew and improve themselves. It is considered that this is only possible via activities that will contribute to the individual and professional development of the student. However, young people who are studying at vocational high schools arrive at these schools mostly from Industrial Vocational High Schools and Girls Vocational High Schools with the Transition without Examination System. Since the Transition without Examination System enrolls students without any criteria, the majority of the students who come to these schools are young people living in socio-culturally disadvantaged areas, who do not receive adequate attention from their families, and who do not receive any guidance in their high schools. Most of these young people also work in the industry due to family and economic reasons or who still work. In addition to the vocational classes, the students who are educated and trained as intermediary labor force in such schools have to take part and be active in many different activities like making, appealing, discovering and developing a hobby, exploring and sports as well as self-confidence, communication skills, empathy, taking responsibility, discipline and regularity, teamwork adaptation, problem solving skills, development in all aspects of itself, peace with the environment, self-expression, management, decision-making, learning, making choices, persuasion activities. However, this is only possible with extracurricular activities. However, because of the heavy teaching load of the teaching staff, and due to their career concerns in these schools, time and budget cannot be allocated for these extracurricular activities. However, a vocational high school student, who is educated and trained with these qualifications, will be an individual who is self-confident, who is at peace with his/her surrounding, who knows what s/he wants, who tries to receive more education, who is hardworking, compatible with social life, who has high communication skills and who is aware of his/her individual potential after graduation. Students who arrive at these schools to be educated and trained as intermediate labor force in various disadvantaged area have to cope with the stresses and difficulties of living in this new environment and alone in their

new lives. The ability of these students in coping with these situations also plays an important role in shaping their perspectives on life and on their universities. Helping to these young people by guiding and providing opportunities when they are struggling with the difficulties they have to deal with outside the area they receive education and training and providing them with activities that will guide their personal development and present their potentials means that they will continue their lives as individuals who are open to continuous improvement, who are enthusiastic about technological innovations, who are self-confident and who fulfill their responsibilities and add value to themselves after their graduations. To ensure all these, 60 girls and 40 boys, a total of 100 students were supported to receive seminars, handcraft courses, cinema and theater activities in the field of effective communication and personal development for 15 months through effective drama, and their development and self-confidence, gaining skills to adapt to social life abilities were supported, and thanks to these skills, they were encouraged to become individuals who express themselves better. The awareness of these young people on the environment was increased through various cultural trips to enable them to think bigger and develop their confidence when planning their future. Here, the implementation stages of this project and the acquisitions of the youth will be explained. The budget project was supported by the Ministry of Youth and Sports.

Keywords: Vocational School, Project, Awareness, Youth, Communication skills

Giriş

Kişinin benlik saygısı, onun önemli bir parçası olduğundan, bireyin hayatını derinden etkileyerek ortaya koyduğu davranışlara yön verebilmektedir. Bu nedenle kişiliğin oluşumunda ve gelişmesinde önemli bir rol oynayan algı, duygu ve düşüncelerin tamamını kapsayan benlik saygısı, bireyin sosyal bir varlık olarak hayata devam etmesinde son derece önemli bir yer tutmaktadır (Hamarta, 2004). Bireyin kendi benlik saygısı ise onun hayat başarısından akademik başarısına kadar pek çok alanı etkilemektedir. Yapılan çalışmalarda akademik açıdan kendini düşük düzeyde değerlendiren gençlerin düşün benlik saygısına, yüksek düzeyde değerlendirilenlerin daha yüksek benlik saygısına sahip olduğunu ortaya koymuştur (Bogenç & Kuzgun, 1994). Benlik algısı yüksek olan gençler kendileriyle ilgili kararları alırken daha cesur ve daha gerçekçi olabilmektedirler. Ancak ergenlik ve onu takip eden gençlik dönemi bireylerin açısından önemli ruhsal değişikliklerin baş gösterdiği, kendine has bir takım davranış özellikleri, sorunları ve ihtiyaçları olan önemli bir dönemi işaret etmektedir. Bu yüzden de gençler özellikle okuyacakları okul ve yapacakları meslek hakkında karar alma süreçlerinde daha fazla desteğe ihtiyaç duyabilmektedirler. Çünkü özellikle dezavantajlı bölgelerde yaşayan gençler benlik algısını etkileyecek olumsuz yaşam koşullarıyla baş edebilecek özgüvenden yoksundur. Ülkemizde bugün özellikle dezavantajlı koşullardan gelen gençlerin meslek yüksekokullarını tercih ettiği görülmektedir (Ulus, Tuncer ve Şahin: 2015).

Ancak Yükseköğretimi bitirdiği halde iş bulma konusunda kendine yeterince güvenmeyen sayıları milyonları bulan bu gençler önemli bir sorun oluşturmaktadır (Kaya, 2014). Hâlbuki ülkemizde pek çok alanda yetişmiş ara kademe insan gücüne ihtiyaç duyulmaktadır. Bu sorunu çözmeye en önemli elemanları meslek yüksekokulları yetiştirmektedir. Bu okulların geçtiğimiz yüzyılda Amerika Birleşik Devletleri'nde farklı bir ülke yaratma konusunda başarılı olduğu belirtilmektedir (URL 1, 2014). Ancak bu okullarda gençlere mesleki eğitimler verilirken onların bireysel ve mesleki gelişimine katkı sağlayacak etkinliklerin önemi üzerinde hiç durulmamaktadır. Yapılan pek çok çalışma bu okulların müfredatlarının burada okuyan gençleri tatmin etmediği dahası onlara özgüven ve umut aşılama yetmediği yönündedir. Örneğin, Şener ve arkadaşları (2009) yaptıkları araştırmada meslek yüksekokulunda okuyan öğrencilerin % 46,4 nün mesleki gelecekleri ile ilgili kaygılı olduklarını tespit etmişlerdir. Yaprak ve Bostancı (2009) ise yaptıkları çalışmada MYO öğrencilerinin mezun olduktan sonra iş bulma konusunda son derece kaygılı oldukları ve okulların öğretim elamanı sayılarının yeterli olmadığını ve öğretim elamanının yetersiz donanıma sahip olduğunu ifade etmişlerdir. Araştırma gençlerin okullarda yüksek donanımlı uygulama eğitimi alamadıkları için kendilerine güven duygusunu oluşturamadıklarını tespit etmiştir. Ancak Erdem ve Şanlıbaba, (2009) yaptıkları saha çalışmasında, öğrencilerin yarısından çoğunun gelecekte umutlu olduğunu ve alanıyla ilgili bir işte çalışabileceğini belirtmişlerdir. Şener, Özşahin ve İçli (2009) yaptığı çalışmada ise MYO öğrencilerinin okullarının yürüttüğü sosyal etkinliklerden ve okulda verilen öğretimden düşük düzeyde memnuniyet duydukları bulunmuştur. Olumsuz düşünce ve gelecek kaygısı meslek yüksekokulu öğrencilerini derinden etkileyerek mesleki gelişimlerinin önüne geçmekte ve özgüvenlerini yaralamaktadır. Bu nedenle bu proje sosyal ve teknik alanlardaki meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencileri sosyo kültürel etkinliklerle destekleyerek kendilerini tanımak, ilgi ve ihtiyaçlarının farkında olmak ve yaşama aktif katılımlarını sağlayarak onları kendi alanlarında daha girişken ve özgüvenli olmalarını sağlamak ve yaşam doyumlarını güçlendirmek amacıyla yapılmıştır. Burada gerçekleştirilen tüm etkinliklerin çıkış noktası bu gençlerin kendi özsaygılarını geliştirmek ve mesleki anlamda farkındalıklarını artırmayı amaçlamaktadır. Bu amaçla hazırlanan tüm etkinliklerin bütçesi Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından desteklenmiştir. Bu amaç doğrultusunda projenin alt amaçları şunlardır;

- Dezavantajlı bölgelerden gelen gençlerin okula ve arkadaşlarına sosyal uyumunu sağlamak
- Sınavsız geçiş ile yerleşen bu gençlerin akademik farkındalıklarını oluşturmak ve DGS sınavı (dikey geçiş sınavı) ile 4 yıllık fakülterele geçişin onların hayatlarına yansımalarının önemini ve bilincini kazandırmak

- DGS sınavına (dikey geçiş sınavı) nasıl hazırlanacakları ve bu sınav ile gidebilecekleri üniversiteleri tanıtmak ve bu amaçla İstanbul'daki tüm Üniversiteleri kapsayan bir gezi düzenlemek.
- Bu gençlerin evrensel değerlere sahip, kendi kültürüne sahip çıkan, öğrenmeye açık, çevreye saygılı, bilgi ve özgüven sahibi hayata aktif katılan bireyler olmasını sağlamak. (Bu amaçla kültürel zenginliğimizi tanıtmak için İstanbul'da Üniversite ziyaretinin yanında müze ziyareti de eklenmiştir.)
- Dezavantajlı bölgelerden gelen bu gençlerin kendi potansiyellerini geliştirmeleri ve farkında olmalarını sağlayacak imkân ve fırsat tanımak
- Gençleri spor, sanat ve kültür ile tanıştırmak.
- Dezavantajlı bölgelerden gelen gençlerin özgüven sorunlarını gidererek kendi kişisel gelişimlerine katkıda bulunacak fırsatlar sunmak.
- Gençlerin kendi ilgi ve yeteneklerini keşfetmelerine olanak sağlayacak imkan ve fırsatları onlara sunarak kendilerine olan güvenlerinin gelişmesine yardımcı olacak şekilde onları sanat ve kültürle buluşturmak.
- Ortak bir amaç etrafında birlikte çalışmanın önemini ve bilincini kavramak.
- Gençlerin kendi aralarındaki iletişim problemlerine etkili iletişim yöntemleriyle çözüm üretmek
- Gençlerin farklı sanat dalları hakkında bilgi ve görgüsünü artırarak kendini ifade edebileceği bir sanat dalıyla ilgilenmesini sağlayarak kendine olan güvenlerini geliştirmek. Dezavantajlı bölgelerden gelen bu gençlerin madde bağımlılığı ve zararlı alışkanlıklarla ilgili bilinç düzeylerinin artırılmasını sağlamak.

Çalışma Grubu

Proje kapsamına Tokat Sosyal ve Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulunda çeşitli programlarda okuyan 1. ve 2. Sınıfa devam eden tüm öğrenciler çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Projenin çalışma grubu ise, 2015-2016 eğitim öğretim yılında okulda bulunan, projeye katılmayı gönüllü olarak kabul eden tüm 1 ve 2. Sınıf öğrencilerinden 60 kız öğrenci ve 40 erkek öğrenci olmak üzere toplam 100 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilerden, projenin amacı ve faaliyet alanlarıyla ilgili detaylı bir bilgilendirme toplantısının ardından kişisel bilgilerinin yer aldığı bir form doldurmaları istenmiştir. Formda iletişim bilgileri, yaşları, ailevi durumları ve adresleri vb. sorular yer almıştır. etik sözleşmelerin imzalanmasının ardından da öğrencilere faaliyetlerin çeşitleri, uygulama yerleri ve tarihleriyle ilgili bilgiler paylaşılmıştır. Projeye katılan öğrencilerin özellikleri tablo 1'de verilmiştir.

Tablo1: Çalışma Grubu

BÖLÜMLER	Kız öğrenci	Erkek öğrenci
Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri	40	5
Bilgisayar Teknolojileri	18	15
İnşaat	2	20
TOPLAM	60	40

Çalışmanın Etik Kuralları

Projeuygulamaaşamasındaetik prensipler(Miles&Huberman, 1994) çerçevesinde önlemler alınmıştır. Öncelikle katılımcı gençlere projenin uygulama alanlarıyla ilgili bilgi sahibi olmaları için detaylı açıklamalar yapılmıştır. Bilgilendirmenin ardından katılımcı gençlerin gönüllü olduklarını beyan eden aydınlatılmış onam formları aracılığıyla etik sözleşmeler imzalanmıştır. Bu form, katılımcılara, katılımın gönüllü olduğu ve projenin uygulanması aşamasında istedikleri herhangi bir yerinde özgürce katılımı sonlandırmayı seçebilecekleri konusunda teminat veren yazılı izin formu niteliğinde hazırlanmıştır. Ayrıca etkinlikler sırasında fotoğraf ve video kaydı alınması ve bunların bakanlık ve projenin sosyal medya hesaplarında paylaşılabilmesi için de katılımcı öğrencilerden gerekli izinler alınmıştır.

Eğitim Uygulamaları

Hobi kursları 1: Ahşap Boyama

3 gün boyunca toplamda 20 saat süren bir ahşap boyama kursu faaliyeti planlanmış ve duyurulmuştur. Kursa katılmak isteyen gönüllü 30 öğrenciyle etkinlik gerçekleştirilmiştir. Kursta ahşabın özellikleri ve ahşap boyamanın inceliklerinin alan uzmanı tarafından anlatıldığı bir günlük teorik bilgilendirmenin ardından iki gün boyunca toplam 15 saat süren uygulamalı çalışmalar yapılmıştır. Her çocuk farklı modellerde 2 ayrı ahşap malzemeyi farklı teknikler kullanarak boyamış, verniklemiş ve çeşitli süsleme teknikleri kullanarak tamamlamışlardır. Faaliyet sonucunda öğrenciler bilmedikleri bir sanat dalı ile tanışmış, yeni bir hobi edinmiş ve bir işi başarabilme duygusu yaşamışlar ve gruplar arası diyaloglarını geliştirmişlerdir. Kurs sonunda tüm katılımcılar yaptıkları eserleri sergilemişlerdir. Kursa katılan öğrenciler ahşap boyama konusunda kendilerini geliştirmek için yeni yollar aramaya koyulmuşlar ve bu öğrencilerden 10 tanesi halk eğitim merkezlerindeki kurslara yönlendirilmişlerdir. Bu kursla öğrenciler farkındalık kazanmışlar ve bu sanat dalında neler yapabileceklerini görmüşlerdir. Kursiyerler aynalı çerçeveler, dekoratif tabaklar, vazolar, kalemlikler, fotoğraf çerçeveleri, çay kutuları, çay tepsileri ve sandık gibi pek çok ürüne hayat vermişlerdir. Ahşaba yeni bir form kazandıran öğrenciler çalışmaları olan ürünleri sergilemişlerdir. Ahşap boyama kursu katılan öğrencilerimize yeni teknik ve yeni yetenekler de kazandırmıştır. Bu kurs ile öğrencilerimiz projemizde yer alan kazanımlardan

“Farklı sanat dalları hakkında bilgi ve görgüsü artmış, kendini ifade edebileceği bir sanat dalıyla ilgilenmenin kendisine sağlayacağı yararın bilincinde ve kendine olan güveni gelişmiş bireyler olması” ve “Gençlerin kendilerini ifade edeceklerini düşündükleri bir spor veya sanat dalı ile ilgileniyor olması” maddesine ulaşılmıştır. Ayrıca öğrenciler birbirlerine yardım ederek kaynaşmışlar ve birlik beraberlik içinde ellerindeki ürünü tamamlama gayreti içine girmişlerdir. Ürünü çalışırken yapamayan, yardıma ihtiyacı olan herkes birbirini gözeterek etkinliği herkesin tamamlaması için çaba göstermiş ve arkadaşlıkları bu kurs ile yeni bir biçim kazanmıştır. Ahşap boyama kursunda yapılan çalışmalardan örnekler fotoğraf 1 ve 2 ve 3’de verilmiştir.

Fotoğraf 1

Fotoğraf 2

Fotoğraf 3

Konferans etkinliği

Faaliyetin adı: Madde Bağımlılığı Konferansı

Meslek Yüksekokulu öğrencilerine yönelik 100 öğrenci ile iki aşamalı olarak Tokat İl Emniyet Müdürlüğü ve Halk Sağlığı uzmanlarının katıldığı Madde Bağımlılığı konferansı gerçekleştirilmiştir. Konferans aynı gün içinde iki farklı saatte yapılmıştır. Öğrencilerden gündüz eğitim öğretime katılanlar için gündüz saatinde ikinci öğretimler için akşam saatinde olmak üzere her biri 3 er saat süren iki konferans verilmiştir. Konferansı polis merkezinde görevli bir polis memuru, halk sağlığı merkezinden bir psikolog birlikte yürütmüşlerdir. Konferansa 100 öğrenci katılmıştır. Öğrencilere daha önce madde bağımlısı olup AMATEM’de tedavi gören birinin konferans boyunca gerek anlatımları gerekse soru cevapları ve örnek konuşması son derece etkileyici olup, öğrencilerin konferansa etkili bir biçimde katılımını ve faydalanmalarını sağlamıştır. Konferansta bağımlılık sürecinin tedavi edilebilir bir süreç olduğu konusunda da aydınlatıcı bilgiler verilmiştir

Gençlerin ve çocukların sahip oldukları enerjilerini harcayabilecekleri sosyal alanların önemine de değinen uzmanlar soruların çokça yer aldığı aktif bir konferans gerçekleştirmişlerdir. Konferans boyunca öğrenciler pek çok soru sorarak konferansa katılım sağlamışlardır.

Konferans sonucunda sigara ve uyuşturucu maddelere karşı farkındalık kazanmışlardır. Ayrıca madde bağımlısı olmanın yaşamı zorlaştıran ve yok eden yönleri konusunda çocuklar dikkat kesilmişlerdir. Madde kullanımının nelere yol açabileceği hakkında bilgi kazanmışlardır. Konferans fotoğraf ve videolarla belgelenmiştir. Bu konferans ile öğrencilerimiz projemizde yer alan kazanımlardan “Dezavantajlı bölgelerden gelen bu gençlerin madde bağımlılığı ve zararlı alışkanlıklarla ilgili bilinç düzeylerinin artırılmasını sağlamak” ve “Kendini bir birey olarak değerli aynı zamanda da bir üniversite öğrencisi gibi hissedebiliyor olması.” kazanımını elde etmişlerdir.

Sinema Etkinliği

Faaliyetin adı: Film İzleme

Öncelikle vizyondaki filmler öğrencilere sunulmuş daha sonra onlardan gelen talep doğrultusunda “Düğün Dernek-Sünnet” filmini izlemek isteyenler çoğunlukta olunca bu filme gidilmesine karar verilmiştir. Film çıkışı grupla toplantı yapılmış ve film karşılıklı olarak değerlendirilmiştir. Kitle iletişim araçlarından sinemanın günümüzdeki çarpıcı etkisinden ve kolay ulaşılabilen bir özelliğe sahip olduğundan bahsedilmiş, toplumsal yaşamı etkilediği üzerinde konuşmalar gerçekleştirilmiştir. Bu bakış açısından değerlendirilen sinema etkinliği gençlere farklı bir bakış açısı kazandırmıştır. Ayrıca birlikte film izlemek sosyo kültürel olarak farklı çevrelerden gelen öğrencileri kaynaştırmış ve eşit bir ortam oluşturmuştur. Filmin karşılıklı kazanımları tartışılırken kültürel olarak farklı çevrelerden gelen öğrenciler arasında sıcak bir diyalog oluşmuştur. Ayrıca sinemaya gelen öğrencilerin pek çoğunun bu ilk sinema deneyimi olmuştur. Bu etkinlik ile öğrencilerimiz projemizde yer alan kazanımlardan “Bir sanat veya edebiyat dalıyla ilgilenmenin, bir hobi edinmenin kendi kişisel gelişimine olan katkısının farkında ve sürekli yeniliklere açık, yaratıcı bireyler olması, “Kendini bir birey olarak değerli aynı zamanda da bir üniversite öğrencisi gibi hissedebiliyor olması.” kazanımını elde etmişlerdir.

Faaliyet: Müzik Atölyesi

Faaliyetin adı: Orf çalgılarıyla ritim çalışması ve müzik aletlerinin tanıtılması

40 katılımcıyla 3saat süren etkinlik orf aletleriyle gerçekleştirilmiştir. Proje etkinlikleri devam ederken öğrencilerle yaptığımız görüşmeler sonucu çok fazla istek olduğunu gördüğümüz bir etkinlik olan müzik atölyesi etkinliği proje uygulamaları esnasında planlanmıştır.

Projede yer alan istekli öğrencilerden 40 kişilik bir grup ile müzik atölye çalışması organize edilmiştir. Etkinliği gerçekleştirmek için müzik bölümü öğretim elamanları ile görüşmeler yapılmış ve ud hocası etkinliğimize destek vermiştir. Birinci kısım Orf çalgılarından oluşan bir set ile ritim çalışması olarak yapılmıştır. Ud eşliğinde birkaç parçanın öğrenciler eşliğinde çalınıp söylenmesi gerçekleştirilmiştir. Etkinlik yaklaşık 3 saat sürmüştür.

Öğrencilerimiz etkinlik boyunca müzik tarihi ve müzik aletleri yapımı ve kullanımı hakkında da bilgilendirme almışlar daha sonra da ritim çalışmalarına katılarak farklı ritimler öğrenmişlerdir.

Etkinlik sonucunda öğrenciler müzik aletleri hakkında bilgi sahibi olmuşlar ve hangi müzik aletini çalmaya yatkın olduklarına dair de ayrıntılı bir bilgi edinmişlerdir. Öğrencilerimiz etkinlik boyunca müzik tarihi ve müzik aletleri yapımı ve kullanımı hakkında da bilgilendirme almışlardır. Katılan öğrenciler öğretim elemanına farklı müzik aletlerinin yapımı ve kullanımına dair çeşitli sorular sorarak bilgi sahibi

olmuşlardır. Etkinlik sonrasında bazı öğrencilerimiz eğitim sırasında tanıtılan müzik aletleri hakkında ayrıntılı bilgi talep etmiş ve enstrüman çalıp çalamayacağı hakkında bilgi sahibi olmak istediklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerimiz müzik bölümü öğretim elamanlarına yönlendirilmişlerdir. Bu faaliyet ile projemizin “ Farklı sanat dalları hakkında bilgi ve görgüsü artmış, kendini ifade edebileceği bir sanat dalıyla ilgilenmenin kendisine sağlayacağı yararın bilincinde ve kendine olan güveni gelişmiş bireyler olması,” “ Bir sanat ve ya edebiyat dalıyla ilgilenmenin, bir hobi edinmenin kendi kişisel gelişimine olan katkısının farkında ve sürekli yeniliklere açık, yaratıcı bireyler olması” ve “gençlerin kendilerini ifade edeceklerini düşündükleri bir spor ve ya sanat dalı ile ilgileniyor olması” maddeleri kazanılmıştır.

Faaliyet: Atölye çalışması

Faaliyetin adı: Fotoğraf Atölyesi

İki gün boyunca gönüllü 15 öğrenci ile önce teorik bilgi ardından ise uygulama alanı olarak belirlenen Mevlevihane bahçesi ve saat kulesi etrafı olmak üzere 2 gün süreyle gerçekleştirilmiştir. Atölyede önce dernek binasında yarım gün süren bilgilendirme ve teorik fotoğraf çekimi bilgisi verilmiştir. Teorik bilgilendirme sırasında fotoğrafın kısa tarihi, çekimin nitelikleri ve püf noktalarından fotoğraf makinesinin tutulma şekline kadar pek çok bilgi verilmiştir. Fotoğraf atölyesini alanında uzman bir hoca gönüllü olarak gerçekleştirilmiştir. Teorik bilginin ardından slâytlarla bilgilendirme yapılmış ve öğrencilerin sorularına cevaplar verilmiştir. Teorik bilgilendirmenin ertesi günü dış mekân çekimi yeri belirlenmiş ve bu yerlere çekime gidilmiştir. Dış mekân çekimleri Tokat Mevlevihane’sinden gerekli izinler alınarak gerçekleştirilmiştir. Konuyla ilgilenen öğrenciler Gençlik Merkezinde devam eden fotoğrafçılık kursuna yönlendirilmişlerdir. Proje katılımcılarından 3 kişi gençlik merkezinde devam eden fotoğrafçılık kursuna kayıt yaptırmışlardır.

Fotoğraf dünyasına yeni girmiş öğrenciler fotoğraf makinesini kullanmayı ve bir fotoğraf çekiminde neleri sorgulamak gerektiğini kavramışlardır. Fotoğraf çekimi sırasında doğru soru sormayı ve makineyi kullanmayı öğrenerek fotoğraf makinesine hâkim olmayı deneyimlemişlerdir. Ayrıca atölye boyunca sosyallik, kurs ile beraber yeni insanlarla tanışmak ve diyalog kurmak kişisel gelişimlerine katkı sağlamıştır. Çalışmaya katılan grup fotoğraf üzerine çeşitli sohbetler gerçekleştirmiştir. Fotoğrafçılık atölyesi bu alanda uzmanlaşmak isteyen kişilere gerekli olan tecrübeyi ve özeni kazandırmıştır. Atölye öğrencilere iç mekân çekim teknikleri, kapalı alanda ışık kullanımı, çekim öncesi yapılması gereken hazırlıklar, stüdyo çekim teknikleri, doğal poz yakalamanın önemi, temel fotoğraf düzenleme ve kompozisyon oluşturma gibi becerileri kazandırmıştır. Öğrencilerimiz bu kurs ile kişisel gelişimlerine katkı sağlamış ve ilgi alanlarını keşfetme fırsatı yakalamışlardır.

Faaliyet: Atölye çalışması

Faaliyetin adı: Film Okuma Atölyesi;

Tokat Gençlik ve Spor Müdürlüğü Gençlik Merkezi çok amaçlı salonda 26 kişiyle Black adlı filmle atölye gerçekleştirilmiştir. Etkinlik 4 saat sürmüştür. Black adlı eğitim filmi önce grup ile izlenmiş daha sonra film ile ilgili ayrıntılı analiz çalışması yapılmıştır. Filmin içeriği, mesajı, içerik bilgisi, konusu, en etkili sahneleri ve film çekiminde ki teknik bilgiler konusunda atölye çalışması yapılmıştır. Etkinlik sonunda öğrencilerden filmdeki en etkili sahneyi belirlemek ve bu sahne üzerine konuşmak üzere beyin fırtınası yapılmış ve filmin mesaj içerikleri çözümlenerek etkinliğe son verilmiştir. Bu etkinlikte çocuklar eğitim, mücadele, motivasyon, kararlı olmak, inanmak ve vazgeçmemek üzerine kazanımlar sağlanmıştır. Bu etkinlikte çocuklar bir film nasıl değerlendirilir sorusuna cevap bulmuşlardır. Film nasıl izlenir ve filmi değerlendirme kriterleri konusunda da gençler farkındalık kazanmışlardır. Etkinlikten görüntüler Fotoğraf 4.

Fotoğraf: 4

Faaliyet: Konferans

Faaliyetin adı: Kişisel Gelişim Konferansı “Aile ve İletişim”

Aile ve İletişim konulu konferans alan uzmanı bir akademisyen tarafından Tokat 26 Haziran Kültür Sarayında 100 öğrenci katılımıyla herkese açık olarak gerçekleştirilmiştir. Etkinliğin içeriğinde iletişimin önemi, iletişim kazaları, iletişimin aile hayatındaki önemi, ailenin hayatımızdaki yeri, ailenin dönüşümü ve iletişim çatışmaları ve ön yargılar üzerine odaklanılmıştır. Konferans soru cevap dahil olmak üzere ortalama 3 saat sürmüştür. Konferans sonrasında öğrencilerle

bir toplantı yapıp konferans üzerine değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirme sonucunda öğrencilerin; başkalarını daha kolay anlama, kendini daha kolay ifade edebilme, ailenin önemi ve değeri ile sağlıklı iletişim ve ben dili ile konuşmanın sağladığı yararları fark ettikleri gözlemlenmiştir.

Faaliyet: Kurs

Faaliyetin adı: Drama ile İletişim Kursu

Drama ile iletişim kursuna toplam 35 kişi katılmıştır. Etkinlik toplam 15 saat sürmüştür. Etkinlikte öğrencilerimiz; öfke kontrolü ve olumlu davranış geliştirme, bir yaşam biçimi olarak estetiklik, birlikte hareket edebilme becerisi, neden-sonuç ilişkisi kurabilme, yaratıcılığın ve hayal gücü gelişiminin önüne açma, eleştirel düşünme, sorgulama ve ifade edebilme olanağı sağlamaya çalışması gibi çeşitli kazanımları elde etmişlerdir. Ayrıca grupta bölüm farklılıklarından doğan iletişim eksiklikleri giderilmiş, kız erkek arasındaki arkadaşlık ilişkileri güçlenmiş ve grup dinamiği sağlanarak arkadaşlık ilişkileri yeni bir ivme kazanmıştır. Etkinlik öğrencilerin aktif katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Etkinlik sonucunda farklılıklarından doğan iletişim eksiklikleri giderilmiş ve özellikle demokratik tutum ve davranış geliştirme, neden-sonuç ilişkisi kurabilme ve grupla birlikte hareket edebilme yetisi kazandıklarını gözlemlenmiştir. Etkinlikten görüntüler Fotoğraf 5,6,7

Fotoğraf: 5

Fotoğraf: 6

Fotoğraf: 7

Faaliyet: Kurs

Faaliyetin adı: Ebru Yapabiliyorum Etkinliği

Etkinliğe gönüllülük usulü ile katılan 30 öğrenci 16 saat boyunca ebru ile çalışma deneyimi kazanmışlardır. İki gün süren etkinlikte önce ebru tekniği kullanılan malzemeler ve örnek denemeler yapmışlar daha sonra ki gün ise desen çalışmalarını yaparak renk kullanımı ve çeşitli teknikleri uygulamalı olarak deneme fırsatı bulmuşlardır. Ebru etkinliği sonucunda ebrunun nerede nasıl uygulandığına dair farkındalık kazanmışlardır. Ayrıca çeşitli ebru tekniklerini defalarca deneme fırsatı bularak çeşitli çalışmalar yapmışlar ve rengârenk ebru çalışmalarına imza atmışlardır. Öğrenciler farklı ebru teknikleri ve çeşitleri hakkında bilgi kazanmışlardır. Etkinlikten bir kesit fotoğraf 8’de verilmiştir.

Fotoğraf: 8

Faaliyet: Konferans

Faaliyetin adı: Dikey Geçiş Sınavı Farkındalık Konferansı

Projede yer alan öğrenciler için dikey geçiş sınavı hakkında bilgi almak ve bu sınav hakkında farkındalık oluşturmak için düzenlenen konferanstır. Okul anfisinde gerçekleştirilen konferans tüm öğrencilere açık olarak yapılmıştır. Normal öğretim ve ikinci öğretim öğrencilerinin faydalanabilmesi için bilgilendirme konferansı aynı gün sabah 10.00 ve akşam 17.30 olmak üzere iki oturumda gerçekleştirilmiştir. Konferansta öğrenciler sınav sorularından örnekler başta olmak üzere, sınavın içeriği, puanlama sistemi, okulların kontenjanları hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olmuşlar ve merak ettikleri tüm soruların cevaplarını öğrenmişlerdir. Bu konferansta üniversitelerin kontenjanlarını, soru sayısını, kaç net yaparlarsa kaç puan alacaklarına dair sorular cevaplandırılmıştır. Her bir oturumun 2 saat sürdüğü konferansta öğrenciler tüm bölümler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olmuş ve sınav sistemi hakkında bilgilensmişlerdir.

Faaliyet: Edebiyat etkinlikleri

Faaliyetin adı: Küçük Prens Sokağı

Projede görevi olan çocuk gelişimi bölümü öğrencilerinin kitapların ve okumanın farkındalığını artırmak ve Küçük Prens kitabını tanıtmak için gerçekleştirmek istedikleri bu etkinlik çeşitli görüşmeler yapılarak izinler alınarak gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin kişisel çabalarıyla düzenledikleri bu etkinlikte 4 gün boyunca çeşitli oyunlar, film ve animasyonlar yapmışlardır. Etkinlik okulun giriş katında bulunan çok amaçlı salonda bir sokak hazırlığı şeklinde başlamıştır. Sokak küçük prens kitabının kahramanlarının yer aldığı objeler ayraçlar, kitaplar, film gösterileri ve kostümlerle süslenmiş ve yapılan duyurularla sokağı ziyarete gelen anaokulu, ilkokulu ve

anasınıfı öğrencilerine çeşitli oyunlar ve gösteriler ile etkinlikleri düzenlenmiştir. Okula gelen tüm ziyaretçilere küçük prens kitap ayracı, magnet, anahtarlık, yaka kartları ve çeşitli farkındalık objelerinin hediye edildiği sokakta öğrenciler, küçük prens kitabının felsefesini anlatıp animasyon film gösterisi yapmışlardır. 4 gün boyunca sokağımızı ortalama 100 öğrenci ve bu öğrencilerin öğretmenleri anne-babaları ziyaret etmiştir. Etkinlik proje grubunda işbirliği ve dayanışmanın yanı sıra küçük çocuklara yararlı olma ve onların günlerini güzelleştirme çabası olarak da takdire değer bir çalışma olmuştur. Proje grubunda yer alan Çocuk Gelişimi Bölümü öğrencilerinin planlayıp düzenlediği “**Küçük Prens**” sokağında diğer öğrencilerin kitap okuma farkındalığını artırma çalışması olarak başlayan sokak etkinliklerinde “**Küçük Prens**”in özellikleri, kahramanın niteliği ve okuyucuya verdiği mesajı ziyaretçilere sunmuşlardır. Etkinlikten kesitler fotoğraf 9,10,11’de verilmiştir.

Fotoğraf: 9

Fotoğraf: 10

Fotoğraf: 11

Faaliyet: Gezi

Faaliyetin adı: İstanbul Gezisi

86 öğrenci 4 görevli toplam 90 kişiyle bir gece konaklamalı olarak gerçekleşen İstanbul gezisi Tokat otogarından hareket eden iki otobüsle başlamıştır. İstanbul’da Dolmabahçe Sarayı, Miniatürk, Sultanahmet Camisi, Ayasofya Müzesi, Yıldız Parkı, Ortaköy sahili gezilmiştir ve tekne ile boğaz turu yapılmıştır. İstanbul gezisinde öğrenciler tarihi ve kültürel pek çok yeri görmüşler ve çoğu öğrenci ilk kez şehir dışına çıkmıştır. Gezi boyunca iş birliği, dayanışma içinde gezilen yerlerden alınan bilgilerle farkındalıkları artmış ve yeni bir şehir görerek hayallerine ve hedeflerine katkı sağlanmıştır. Gezide müzeler, boğaz turu ve tüm etkinliklerle çocukların ufku açılmış ve farkındalıkları artmıştır. Etkinlikten kesitler fotoğraf 12,13,14’de verilmiştir.

Fotoğraf 12

Fotoğraf 13

Fotoğraf 14

Faaliyet: Tiyatro

Faaliyetin adı: “Kıskanç Herif” tek perdelik komedi.

40 öğrenci ile Tokat Atatürk Kültür merkezinde “Kıskanç Herif” adlı tek perdelik komedi tiyatro oyunu izlenmiştir. Oyundan sonra katılan öğrenciler ile tiyatronun değerlendirildiği kısa bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu gençlere sinema ve tiyatro etkinliği deneyimi yaşatılarak sanatsal bir etkinlikle birlikte, toplulukla hareket etme, sorumluluk alma, paylaşma ve hoşgörü içinde olma deneyimi yaşatılmıştır.

Faaliyet: Konferans

Faaliyetin adı Diksiyon ve Beden Dili Konferansı

İnsan sosyal bir varlık olduğundan ve doğası gereği iletişim kurmak zorunda olduğu gerçeğinden hareketle kişilerin hayatı algılamaları ve aktarmalarına aracılık eden dili doğru bir şekilde kullanabilmek ve iletişim becerilerini güçlendirmek amacıyla projede yer alan öğrencilere alan uzmanı tarafından “**Diksiyon ve Beden Dili**” konulu konferans verilmiştir. Konferans karşılıklı iletişim halinde söyleşi şeklinde gerçekleşmiştir yaklaşık 2 saat süren konferansta çocuklar Türkçeyi nasıl kullandıkları ve kullanacaklarına dair örnekler anlatılmış öğrencilerin sorularına cevap verilmiştir. Konferansta; bilgi, tecrübe ve yeteneklerimizi etkili ve doğru kullanabilmenin önemi ve bu konuda neler yapmamız gerektiği tartışılmıştır. Öğrencilerin mesleki ve özel yaşamda kendilerini ifade edebilme becerilerini geliştirmek için çeşitli stratejiler tartışılmıştır. Bu etkinlikte öğrenciler daha dikkatli konuşmanın hayatlarını nasıl kolaylaştıracağı ve nasıl daha kolay iletişim kuracaklarını fark ettiler. Konuşmasıyla dikkatleri üzerine çeken birisi haline gelmenin nasıl olabileceğinin farkına vardılar. Duygu ve düşüncelerini rahat bir şekilde ifade edebilmenin önemini fark ederek, karşıdakine özgüvenini hissettiren bir duruşa ve tavıra sahip olmanın önemini kavradılar. Etkinlik öğrencilerin var olan çeşitli konuşma bozukluklarını fark etmelerini sağladı. Diksiyon eğitiminin geçerli olduğu basın-yayın sektöründe iş bulma şanslarını fark ettiler. Diksiyon üzerine aldıkları bu kısa konferans sayesinde çocuklar kendilerinde bu yönde gizli kalmış yetenekleri de keşfettiler. Güzel ve etkili konuşmanın anlamak için ön koşul olduğunun farkına vardılar.

Faaliyet : Tiyatro Etkinliği

30 öğrenciyle Hacivat Köftecisi orta oyunu salonunda tek perdelik “**Kıskanç Koca**” oyununa daha önce gidemeyen öğrencilerle bir etkinlik düzenlemiştir. Tiyatroda; birlikte yaşama kuralları, dürüstlüğün önemi, hoşgörülü olmanın kazançları hakkında bilgi edinilmiştir. Ayrıca bir tiyatro eserinin oyunlaşma aşamalarında yaşananları tiyatro oyuncularıyla konuşma ve söyleşi yapma fırsatıyla incelenmiştir.

SONUÇLAR

Meslek yüksek okullarında verilen eğitim toplumsal yaşamın pek çok alanında ihtiyaç duyulan mesleklerde nitelikli teknik elemanlar yetiştirilmesi için gerekli bilgi ve donanımın verildiği eğitim olarak tanımlanmaktadır (Demir, 2012). Meslek yüksekokulları ise çeşitli alanlarda iş piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikli ara eleman yetiştiren yüksek öğretim kurumları olarak tanımlanmaktadır. Bu okullarda öğrenim gören gençlerin mesleki yeterliliklerle zenginleştirilmesinin yanında sanayi piyasasının ihtiyaç duyduğu etkili iletişim becerisine sahip, problem çözme konusunda cesur ve yetenekli, pratik ve eleştirel düşünebilen, yenilik ve gelişmelere açık bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir (Atmaca ve Coşkun, 2014; Erol,

2004). Dezavantajlı bölgelerde yaşayan ve Meslek Yüksekokuluna sınavsız geçiş sistemi ile yerleşmiş gençlerden oluşan öğrencilerin ihtiyaç duyduğu alanlarda kendilerini geliştirmesi, iletişim becerilerinin güçlendirilmesi ve yaşam doyumlarını artırmak amacıyla planlanan ve 15 ay süren bu projenin sonunda gerek bireysel gerekse toplu halde yapılan görüşmelerin sonucunda ilk on beceri tablo halinde özetlenmiş ve altına detaylı olarak kazanımlar açıklanmıştır.

KAZANIMLAR

1	Kendi farkındalığı yüksek bireyler olabilme
2	Yeni ortama hızlı uyum sağlayabilme
3	İnsan ilişkileri ve iletişim becerilerine sahip olabilme
4	Gerçekçi hedefler koyabilen bireyler olabilme
5	Sanat dalları hakkında bir fikir sahibi olabilme
6	Akademik farkındalığa sahip olabilme
7	Geleceğini planlama becerisine sahip olabilme
8	Problem çözme becerisine sahip olabilme
9	Farklı kültürlere karşı yüksek uyum ve hoşgörü becerisine sahip olabilme
10	Sosyo-kültürel anlamda bireysel farkındalık becerisine sahip olabilme

Tüm bu kazanımların yanında, yapılan hem grup hem de bireysel görüşmeler sonucunda katılımcı öğrencilerin pek çok konuda kendileriyle ilgili detaylı açıklamalarda bulunduğu görülmüştür. Buna göre;

- Gençler okula ve arkadaşlarına karşı uyumlu, hoşgörülü ve kendine güvenen bireyler olduklarını ifade etmişlerdir.
- Gençler kendilerini ifade edeceklerini düşündükleri bir spor veya sanat dalı ile ilgilenmeye başladıklarını ifade etmişlerdir.
- Kendi potansiyellerini geliştirmeye açık, farkındalıkları yüksek bireyler olarak kendi aralarındaki iletişim problemlerine etkili iletişim yöntemleriyle çözüm üretmesini bilen bireyler haline geldiklerini ifade etmişlerdir.
- Farklı sanat dalları hakkında bilgilendiklerini, kendilerini ifade edebilecekleri bir sanat dalıyla tanışmış olmanın kendilerine bir ayrıcalık sağlayacağını ve bunun da kendilerine olan güvenlerini pozitif yönde etkilediğini ifade etmişlerdir.
- Akademik farkındalıkları gelişmiş, kendi geleceklerini planlarken gerçekçi hedefler koyabilen DGS sınavı ile 4 yıllık fakültelere geçişin onların hayatlarına yansımalarının önemini ve bilincinin kazanmış, bunun için gerekli çalışma ve özveriye göstermeye istekli olduklarını ifade etmişlerdir.
- Bir sanat veya edebiyat dalıyla ilgilenmenin, bir hobi edinmenin kendi kişisel gelişimine olan katkısının farkında olduklarını ifade etmişlerdir.
- Farklı şehirler ve farklı kültürleri tanıyarak birlikte yaşama ve hoşgörü gösterebilme becerilerine katkı sağladığını ifade etmişlerdir.

- Kendini bir birey olarak değerli aynı zamanda da bir üniversite öğrencisi gibi hissedebiliyor olduklarını ifade etmişlerdir.
- Çekingen, kendini iyi ifade edemeyen ve arkadaşlarıyla sorunsuz iletişim kurmakta zorluk çeken bireyler olmaktan kurtulacak ve özgüven eksikliğine sebebiyet veren durumlarla başa çıkma yöntemlerini keşfetmiş olduklarını ifade etmişlerdir.
- Akademik becerilerinin ve yeteneklerinin farkında, ne istediklerini bilen kendilerini doğru cümlelerle ifade edebilen gençler olduklarını ifade etmişlerdir.
- Sosyal ve kültürel anlamda kendi ilgi ve yeteneklerini keşfetmenin güzelliğini yaşadıklarını ifade etmişlerdir.
- Kendi buldukları bölgenin dışına neredeyse hiç çıkmamış başka bir şehir görmemiş olan bu gençler bir büyük şehir görerek o şehrin tarihi ve kültürel yapısını öğrenerek bakış açılarını zenginleştirmişlerdir. Bu gezi için gençlerin çoğu “*ilk kez büyük şehir gördüm. Televizyonda görüldüğünden daha büyükmüş*” diyerek ifade etmişlerdir.
- Bu gençler diksiyon ve beden dili konferansı ve bir film okuma atölyesi ile sanat dallarıyla tanışma fırsatı bulduklarını ayrıca bunun iletişim becerilerini güçlendirdiği için kendilerini daha rahat ifade edebildiklerini ifade etmişlerdir.
- Sinema ve tiyatro etkinliğinde sanatsal bir etkinlikte birlikte, toplulukla hareket etme, sorumluluk alma, paylaşma ve hoşgörü içinde olma deneyimi yaşadıklarını bir film izleme kültürüne tanıklık ettiklerini ifade etmişlerdir.
- 15 ay süren proje etkinlikleri aracılığıyla Meslek Yüksekokulunda okuyan bu gençlere kendilerini gerçekleştirme fırsatı verilmiştir. Bu gençler çok çeşitli alanlarda açılan kurslar, atölyeler ve geziler aracılığıyla kendi ilgi ve yeteneklerini keşfetme yolculuğuna çıkmışlardır. Yaşadıkları dezavantajlı bölgeler yüzünden çekingen, kendini iyi ifade edemeyen ve arkadaşlarıyla sorunsuz iletişim kurmakta zorluk çeken gençlerde oluşan özgüven eksikliğine ciddi anlamda destek olan etkinlikler sayesinde akademik becerilerinin de farkına varmışlardır. Öğrenciler kendilerini bir birey olarak değerli aynı zamanda da bir üniversite öğrencisi gibi hissedebiliyor olduklarını ifade etmişlerdir. Grupla birlikte gerçekleştirilen etkinlikler sayesinde aidiyet duygusunu yaşamış ve içinde buldukları gruba değer katan faaliyetlerde yer almışlardır. Projeye toplam 100 öğrenci katılmıştır. Mezun olduktan 3 ay sonra öğrencilerin %90’ı bir işe yerleşmiş, %4’ü dikey geçiş sistemi ile 4 yıllık bir üniversiteye yerleşmiştir. Bu durum önemli bir kazanç olarak değerlendirilebilir.

ÖNERİLER

- Şartları elverişsiz koşullardan gelerek bir yükseköğrenim kurumunda okuyan öğrencilerin hazır bulunuşluk durumları araştırılıp okula başladığı andan itibaren bu gibi projelere yönlendirilmesi uzun vadede daha olumlu sonuçlar doğurabilir.
- Bu tarz projeleri Avrupa Birliği gibi kurumlardan daha güçlü destek alarak yürütmek daha fazla gencin faydalanmasına katkı sağlayabilir.
- Bu tarz projelere katılan öğrenciler boylamlamasına bir araştırmada incelenerek uzun dönem sonuçlarına bakılabilir.

KAYNAKLAR

- Atmaca, M., & Coşgun, N. (2014). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ne Bağlı Meslek Yüksek Okullarında Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyonlarının ve Beklentilerinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(1), 167-184.
- Aykut M, Ceyhan O, Çetinkaya F ve ark. Gençlik döneminin özellikleri ve sağlık sorunları (eds: Öztürk Y, Günay O). Aile Sağlığı El Kitabı. Erciyes Üniversitesi yayınları No: 83, Kayseri, 1995; 115-9.
- Bogenç, A., & Kuzgun, Y. (1994). Kendine saygısı düşük ve yüksek olan bireylerin akademik benlik kavramı puanlarının karşılaştırılması. 1. *Eğitim Bilimleri Kongresi*, (644-650). Adana: Çukurova Üniversitesi. 1994.
- Demir, B. (2012). Muhasebeye Yön Veren Gelişmeler ve Meslek Yüksek Okullarında Verilen Muhasebe Eğitimine Yansımaları. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 109-120.
- Erdem, D. ve Şanlıbaba, P., (2009). Ankara Üniversitesi Kalecik Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Mesleki Eğitimlerine Bakışı ve Öğrenim Sonrası Beklentileri, 1.Uluslararası 5.Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyumu, Selçuk Üniversitesi Kadınhanı Faik İçil Meslek Yüksekokulu, Konya. 27-29 Mayıs 2009.
- Erol, M. (2004). Meslek Yüksekokullarında Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Staj Uygulamasında Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 136-142.
- Hamarta, E. (2004). "Üniversite Öğrencilerinin Yakın İlişkilerindeki Bazı Değişkenlerin (Benlik Saygısı, Depresyon ve Saplantılı Düşünme) Bağlanma Stilleri Açısından İncelenmesi. Selçuk Üniversitesi, Konya: Yayınlanmamış Doktora Tezi
- Kaya, A. (2014). Meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin eğitim öğretim ve geleceğe yönelik düşünceleri. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 349-356. doi: 10.7822/omuefd.33.2.1
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis*, Sage Publications, California.
- Şener, N., Özşahin, A. ve İçli, E., (2009). Marmara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Mesleki Kaygı Düzeyleri İle Sürekli Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi, 1.Uluslararası 5.Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyumu, Konya: 27-29 Mayıs 2009.
- Ulus, L., Tuncer, N., & Sözen, Ş. (2015). Mesleki eğitim, gelişim ve yeterlilik açısından meslek yüksekokullarının önemi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2015(5), 168-185.
- URL 1, Community College in the United States, http://en.wikipedia.org/wiki/Community_colleges_in_the_United_States, ET: 11.12.2015.
- Yaprak, Ş. ve Bostancı, B. Küreselleşme Sürecinde Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Gelecek Beklentilerine İlişkin Bir Araştırma, 1.Uluslararası 5.Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyumu, Konya: 27-29 Mayıs 2009.

“Susuz Yaz”da Su Hakkı ve Su Gaspı¹

Deniz Üreyil²

ÖZET

Bu çalışma, bir insan hakkı olarak su hakkının, Türkiye Sineması’nda su mülkiyeti üzerinden su hakkını işleyen Susuz Yaz sinema filmini irdelemeyi amaçlamaktadır.

Su hakkının bir insan hakkı olarak ele alındığı Susuz Yaz filminin ve bir insan hakkı olarak su hakkı konularının ortak bir çalışmada yer almasının sebebi, su mülkiyeti üzerinden bir insan hakkı olarak su hakkının ve ayrıca su hakkının birçok insan hakkıyla bağlantılı olması ve ihlalleri doğrultusunda doğrudan insanı hedef almasıdır.

Bu ihlallerin oluşumuna nelerin sebep olduğu, su üzerine hangi politik kararların alındığı, iktidar biçimleri tarafından suyun değerinin insan hakkından, ticari bir metaya dönüşme sürecinde ne tarz insan hakkı ihlallerine yol açtığı ve açmakta olduğu, su mülkiyeti, özelleştirmeler ile susuzluk arasındaki doğrusal denklem göz önüne alınmıştır. Susuz Yaz filmi ile irdelenen su hakkı ve su gaspının, toplumda yol açtığı durumları ortaya konmaktadır.

Sinema ve hukuk ilişkisi üzerinden Susuz Yaz filmi, sadece toplumsal bir araç olarak değil politik bir araç olarak da ele alınacaktır. Bu film sayesinde ele alınan insan hakları ihlallerinin gelişiminin suya ve su mülkiyetiyle bağlantısı gözler önüne serilecektir.

Anahtar Kelimeler: İnsan Hakkı, Su Hakkı, Su Gaspı

I. GİRİŞ

Doğal hayatın, doğadaki tüm canlı ve cansız varlıkların, ekosistemin can damarı sudur. Her canlının hava, kan ve oksijen kadar suya da ihtiyacı vardır. Yaşamsal değeri olan suyun, alınıp satılabilir bir madde olarak işleme alınması insanlık adına suçtur.

¹ Bu çalışma, *Bir İnsan Hakkı Olarak Su Hakkı ve Susuz Yaz*, 2021, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hukuk Fakültesi Yayınlanmamış Tez’den üretilmiş bir çalışmadır.

² İstanbul Bilgi Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İstanbul, Türkiye, denizureyil@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-5922-7176

Suyun metalaşması, ticarileşmesiyle suyun ve su kaynaklarının idaresi; kamudan özel sektöre anayasalar çerçevesinde bırakılmaya başlanmıştır. Uluslararası şirketler kar odaklı çalışmakta, şehirlerin altyapı yatırımlarının çözümüne gidilmemektedir. Öte yandan parası olanın suya kavuşmasına tepkiler de artmaktadır.

İnsanların suya erişimini zorlaştıran ve engelleyen, suyun metalaşmasını, ticarileşmesini sağlayan su politikalarını uygulayan tüm küresel aktörler, günümüz ve gelecek nesiller adına yanlış tutum içerisinde ve yanlış uygulamalar yapmaktadırlar.

Su yönetiminin özel sektörün elinde değil, kamunun hizmetinde ortak değer yaklaşımıyla olması gerekir ki; insani hak olan su acil şekilde, tüm dünyada ayrımcılık yapılmadan eşit biçimde dağıtılabilsin.

Artan nüfus oranına karşı, bir insan hakkı olması gereken su hakkı devletin sunduğu bir hak değil, insan olma özelliğinden kaynaklanır. İnsan varlığını sürdürürebilmek için su, yaşamsal gereksinime dönüşür. Suyun doğada kıt olması yanlış bir algıdır. Sadece suyun yanlış kullanımı yüzünden suyun azaldığı ve su yönetiminin özel sektör tarafından fiyatlandırılarak kullanıma verilmesi için kamuoyu oluşturan uluslararası kuruluşların özellikle yarattığı bir algıdır.

Suyun mülkiyete girme senaryolarına tepkiler dünyanın tüm ülkelerinde çevrecilerin mücadele konusu olmuştur. Şiarları suyun insan hakkı olmasıdır. Mücadeleler basında, sosyal medyada, sanatta, müzikte, görsel sanatlarda yer bulmaya devam etmektedir.³

Sinema, gerek içinde barındırdığı tüm sanat dalları, gerekse kitlelere rahatça erişebilmesinden dolayı oldukça etkili bir kitle iletişim aracıdır. Sinema kurgusal bir dünya yaratıp, imgelerle bunu perdeye taşımakta iken hukuk da toplumun çatışmaları üzerinden kurgulanan bir bakış açısına sahiptir. Sinema ile hukuk ne kadar farklı alanlar gibi gözükse de yaratılan kurgunun içindeki dünyalarda birbirlerini beslemektedir. Su hakkı kavramının sinemadaki izdüşümü olan Necati Cumalı'nın eserinden Metin Erksan'ın yönetmenliğini yaptığı Susuz Yaz filminde, çekildiği dönem ve koşullar ile su mülkiyeti üzerinden, suyun bir insan hakkı olduğu niteliklerini barındırmaktadır.

Su hakkının insan onuruna uygun bir yaşam sürmek için vazgeçilmez olduğunu, suya erişim hakkının insan hakları ile doğrudan bağlantısı bulunduğunu ve suyun öncelikli olarak “ekonomik “ değil “sosyal ve kültürel bir gereksinim” olarak ele alınması gerektiği işlenmektedir.

Sinema temsil yoluyla gerçek dünyanın yeniden üretimini yapar. Yeniden üretim süreci aslında yeni bir biçim verme ve inşa sürecidir. Eleştirel kuram ideolojik aygıtları ile hegemonyayı, yeniden Frankfurt Okulu'nun temsilcileri dâhil pek çok kuramcı tarafında eleştirel bir perspektiften incelenmiştir. Eleştirel kuram ve özellikle kitle iletişim araclarının salt bir yansıtma aracı olmadığını, iktidarın söyleyeni inşa etme

3 Deniz Üreyil, “Bir İnsan Hakkı Olarak Su Hakkı ve Susuz Yaz”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2021, İstanbul.

rolü olduğunu pek çok çalışma ile göstermiştir. Adorno kitle iletişimin araçlarının bu rolünün zihniyetleri pekiştirmek ve ikiye katlamak olduğunu söyler.

Sinema kurgulanan yeni dünyayı perdeye aktarırken, toplumsal gerçeklik filmleri ile var olan toplumsal belleğin dönüşümüne başlar.⁴ Bunun inşasını kültürel ve iletişimsel kodlarla gerçekleştirmektedir. Yeniden ve sürekli üretilen kültürel ve işitsel bellek, toplumsal bellekten ayrı düşünülmemektedir.

Sinema toplumsal imgelerin temsilidir. Bu yüzden izleyiciyle ilişki kurar ve izleyicinin dünyaya bağlanmasını sağlar, kuvvetlendirir. Sinema, izleyicisinin toplumsal, tarihsel, kültürel geçmişiyle bağ kurarak ilişkilendirir. Yalnızlaşan bireyi, pasivize etmiş sisteme karşı direniş pratiği olmaktadır.

Hukuk ve sinema iki farklı ve uzak alanlar gibi düşünülse de aslında aynı hizmeti sağlarlar. Kurgulanarak kurulan hukuki düzen yasalarla karşımıza çıkarken, kurgulanarak yaratılan filmleri imgelerle karşımıza çıkartır. İnsanları ve oluşturdukları toplumu, toplumsal yaşamı şekillendirirler.

Ne kadar iyi hazırlanırsa hazırlansın bir yasa metni toplumun gerisinde kalmaktadır. “Yasa metni doğduğu anda geçerliliğini yitirir” düşüncesi bundan kaynaklanmaktadır. Toplumun her an başka bir pozisyonda, sürekli bir akış halinde olması, hukukun da sürekli güncellenmesi ve aktüelize edilmesini gerektirir. Aynı bakış açısıyla sinema ise güncel ile hareket etmek durumundadır. Özellikle teknolojinin durmaksızın değişmesi, gelişmesi sinema adına tekniği de etkilemektedir. Öğrenmenin hiç durmadığı bir alan olan sinema hem teknik hem de sosyal, kültürel, politik, ekonomik, çevresel her türlü ilişkinin içindedir. Dünyayı, yaşamın kendisini anlatma derdinde olan sinemanın bu durumdan kaynaklı sürekli güncellenmesi ve aktüelize edilerek imgeler oluşturması gerekmektedir. Evreni, dünyayı, hayatı, insanlığı anlamaya yönelik farklı bir penceredir sinema. Kurgunun gerçeğe tekabül etmesidir. Hukukun sosyo-politik anlamda hızla değişen toplumların analizi için sinemaya, sinemanın aynı denklem ile hukuktan beslenmesi kaçınılmazdır.

Sinemada insan haklarının; dünya üzerinde her ülkede var olan ekonomik dengesizlik, siyasi otorite baskısındaki topluluklar, savaşlar, mağduriyetler, doğaya zarar verme, insanca yaşayamama durumunu işlenmesinin önemi, insan haklarının nasıl geliştirilmesi ve korunmasına dair örnekleri barındırmasıdır. Dünya Sineması tarihinde fazlasıyla örneği bulunmaktadır.⁵ Sinemanın en etkili ve güçlü yönü izleyiciyi bulunduğu konfor alanından çıkarıp, bilmediği dünyalara sokabilmesi ve orada gördüğü yaşamlarla bağ kurmasını, anlamasını, gerçeklerle yüzleşmeyi sağlamasıdır. Sinemada görsel ve işitsel iletinin aynı anda izleyiciye geçmesi, verilen imgenin daha etkili ve derin olmasını sağlamaktadır. Sinemanın bu özelliği sayesinde insan haklarının ve hak ihlallerinin evrensel boyuta görünebilir olmasına imkân yaratılmaktadır.

4 Abdülkadir, Atik, Şeyma, Bilginer Erdoğan. Toplumsal Bellek ve Medya, s.10

5 Yıldız, Samer. Sinema ve İnsan Hakları Film Günleri, 2004

Sinema sadece salonlarda gösteriminin dışında, gelişen teknoloji ile televizyonlar ve internet aracılığıyla birçok farklı mecra da, her ekrana girerek hayatımıza dâhil olur. İnsanlara erişebilmenin böyle bir gücüne sahip olan sinema; insan haklarının farkındalığı, mücadele alanının genişletilmesi açısından oldukça değerlidir. Sinema sadece sinema tarihi açısından değil, filmin çekildiği ya da ele alındığı tarihin toplumsal, politik, düşünsel, hukuki görünümünü de aktarmaktadır.

Anadolu insanını dönemin sosyo-politik perspektifine uygun olarak gerçekçi biçimde beyaz perdeye taşıyan “Susuz Yaz” gün geçtikçe artan kuraklık tehlikesi ve suyun günümüzdeki yok oluşunun güncelliğiyle, izleyenleri düşündürmeye teşvik eden bir yapı içerisindedir.

Türkiye’nin kırsal alanlarında, köy yaşantılarının insan, doğa ilişkilerini, acımasız yaşam koşullarının birebir içinde bir hukukçu olarak bulunan Necati Cumalı’nın gözlemleriyle öykülerini anlattığı Susuz Yaz kitabı 1960 yılında yayınlandı. Başlıca edebi yapıtlarımızdan biri olan Susuz Yaz’da toprak, su, mülkiyet, hırs, kin, kıskançlık, şiddet, kavga, cinayet öyküleri ortaya çıkmıştır. “1960’larda cezaevlerindeki insanların %82’si temelinde tarla ve su kavgaları yatan suçlardan hüküm giymiş; her yıl milyonlarca insan aynı nedenle mahkemeye düşmüştür.”⁶

Susuz Yaz kitabı bize aslında Necati Cumalı’nın gözlemlerinde mülkiyet ilişkileri içinde, tarım ve tarımsal faaliyet için temel bir girdi olan suyun, konunun nasıl mülkiyet ilişkilerine dönüştüğünü anlatıyor. Su üzerinden mülkiyet, aynı zamanda tüm hukuk sisteminde tanımlanan biçimiyle sahip olunan nesne ile sahip olan arasındaki ilişkiyi gündemimize almayı gerektiriyor.

Sinemada hikâye, anlam bütünlüğü ne kadar önemliyse seyircilere bunu aktarmak ve aktarırken izlenen yol da bir o kadar mühimdir. Yönetmenler hikâyeyi kendine özgü söyleme yöntemiyle seyircilere aktarırsa başlı başına değerlendirilmeyi hak ederler. Şüphesiz tam da bu noktada Türkiye Sineması’nda Metin Erksan karşımıza çıkacaktır. Sinemanın her zaman nasıl olması gerektiği ile ilgili fikirler, tartışmalar yapılırken ülkemizde, yenilikçi ve farklı bir sinema gözü olan Metin Erksan her zaman dikkat çekmektedir.

Metin Erksan, sadece sinemasıyla duruşunu simgelemiyor aynı zamanda sansüre uğrayan filmleri, sinemaya dair verdiği demeçleri ve yenilikçi üslubu da Türkiye Sineması’nın gelişimine katkı sağlamaktadır. Toplumsal gerçekçi sinema akımının ilk örneklerini veren Erksan, yerli unsurları militan olmayan bir sinema anlayışıyla ele almakta olup, kökeni İtalyan Yeni Gerçekçiliğine dayanan bu akıma paralel üretimler yapmıştır. İlerleyen yıllarda da devrimci sinema ile ulusal-halk sineması tartışmalarında militan olmayan tarz ve tutumunu savunmaya devam etmiştir.

Halkın duygularını önemseyen ve halkçılık görüşünü dile getiren sinema tarzını benimseyen Erksan, başarılı bir sinemanın var oluşunun, halktan hareketle doğduğunu savunmuştur. Metin Erksan’ın kendi sinemasında, kendine özgü yaratmış

olduğu hikâye, anlatım-aktarım, üslup ve teknikleri ile kısaca Yeşilçam'dan çok farklı, Metin Erksan Sineması'nın filmlerinde izlerini görmekteyiz.

Metin Erksan'ın 1963 tarihinde yaptığı “Susuz Yaz” filmi, bu durumu en iyi şekilde yorumlayan örneklerden biridir. Osman'ın sahip olduğu topraklarından çıkan suda hak iddia etmesi ve diğer köylülere suyun artanını vereceğini söyleyerek, aslında paylaşımına tamamen kapalı olması köylülerden tepki alır. Şiddetin şiddeti doğurduğu süreci başlatmış olur. Suyun akışını engellemek için kullanılan ilkel setin defalarca, kolaylıkla yıkılması ve yeniden onarılması arasında geçen toplumsal olaylar silsilesi tam bir ironidir. Osman'ın başlangıçta toprağından en iyi ürünü alma çabasının giderek suyuna olan tutkulu bağlılığa dönüştüğüne şahitlik ederiz. Hatta bu bağlılık – bağımlılık – karakterde tam bir gözü dönmürlük seviyesine ulaşır ve hak, hukuk, namus gibi bütün değer yargılarını yerle bir eder. Öyle ki aile içi hiyerarşik düzenden dem vururken, aile birliğinden bahsederken bile Osman'ın tutkuları kardeşini kurban eder. Köylüleri sudan mahrum bıraktığı gibi kardeşinin eşine de göz koyması tutkularının ne kadar yıkıcı etkiye sahip olduğunu ve dorukta yaşadığını bizlere gösterir. Film içinde asıl mülkiyet kavramının toprak üzerinden olduğu ifade edilmekle birlikte, iktidar alanının genişlemesiyle farklı mülkiyet alanları da ortaya çıkmıştır. Osman'ın ilk hedefi suyu kendisi için, toprağın iyi beslenmesi ve verimli ürün elde edebilmek içindir. Necati Cumalı'nın öyküsü ile Metin Erksan'ın senaryosu arasında belli farklılıklar bulunmaktadır. Erksan filmlerinde özellikle vurguladığı tutku ve suç ilişkilerini köy hayatı üzerinden ifade ettiği filmde, suçu oluşturan asıl dürtünün mülkiyet tutkusu olduğunun altını çizer. Bu tutkunun peşinden giden erkek karakterlerin arzularını gerçekleştirebilmek için istediklerini yapmaktan çekinmediklerini hatta cinayet işleyebilen, kadınlara tecavüz eden, kendilerine ve ailelerine zarar verdiklerini görürüz. İnsanların bu boyuta gelebilmesinde kendine özgü bir durum olsa da denetim mekanizmalarının yetersizliği, çoğu zaman yokluğuyla da bağlantılıdır.⁷

Filmin anlatımına konu olan olay İzmir Bademler Köyü'nde geçmektedir. Mevsim yazdır, fazlasıyla sıcaktır, en büyük tehlike ise kuraklıktır. Geçimi toprağına bağlı olan köylüler canla başla tarlada çalışmaktadır. Köylüler tarlalarını eskiden beri kaynağı Osman'ın sahip olduğu tarladan çıkan su ile sulamaktadırlar. Ancak Osman “tarla benim ise tarladan çıkan su da benimdir, neden bütün köylü yararlınsın ki” düşüncesiyle hırsa bürünür ve komşu tarlalara giden suyu kesme kararı alır. Bunu köylülere söylediğinde büyük tepkiyle karşılaşır. Sadece köylüler değil, kendi öz kardeşi Hasan'dan da tepki alır. Ancak Osman Hasan'dan büyük olduğu için” ben senin büyüğünüm” gibi gelenekçi söylemlerle Hasan'ı susturur ve tarlanın yarısı Hasan'ın olduğu halde, sözünü dinlettirir. Film toplumsal olaylarda insanların değişimine de vurgu yaparak, bu gibi durumlarda insan psikolojisinin nasıl form değiştirebildiğini belirtir. Toplumsal olaylar ve insan psikolojisi arasında oluşan etkili ilişkinin de altı çizilmektedir.⁸

7 Mehmet Alp Karaçaylı, Tutku, Suç ve Toplumsal Bağlamıyla Metin Erksan Sineması, 2019

8 Funda Masdar, Metin Erksan ve Sineması Üzerine, Dünya Kitle Araştırma Vakfı Yayınları, Ankara, 2012, s.120-121

“Susuz Yaz” da yönetmen Metin Erksan, Necati Cumalı'nın eserinden farklı olarak, uğruna bedeller ödenen, kötü olayların yaşanmasına sebep olan suyun içinde bir final yapar filmde. Osman, kardeşi Hasan tarafından suyun içinde öldürülür. Benim diyerek sahiplendiği akarsuyun içinde, gözleri açık bir şekilde suyun akıntısına karışır. Su, Osman'ı haklarını yediği köylülerin susuzluktan kuruyan tarlalarından yolcu eder.⁹

Günümüzün en çok göz ardı edilen küresel sorun olarak ele alınabilecek olan su kıtlığı, tüm insanlığı hatta tüm yaşamı etkileyecek küresel bir sorundur. Susuz Yaz filmindeki gibi mikro ölçekte bölgesel yaşansa da makro ölçekte küresel bir boyuttadır. Yalnızca su kaynaklarının azalması olarak bakıldığında yine su sorununu göz ardı etmiş olmanın ötesine de geçilememektedir.

Susuz Yaz filmi suyun olmadığı, suya müdahale edildiği durumda insan hakları bağlamında birçok hak üzerinden ihlal gerçekleşen en temel yaşam hakkının üzerinden mağduriyet yaşatılabileceğini bize göstermektedir.

Küresel su aktörlerinin, suyu özelleştirmesi, sahip çıkması, hatta gasp etmesiyle günümüzde Dünya Sağlık Örgütü ve UNICEF'in raporuna göre temiz ve güvenli içme suyuna hem fiziksel, hem ekonomik olarak erişemeyen 2.2 milyar insan, güvenilir hıfzıssıhha hizmetinden yararlanamayan 4.2 milyar insan Susuz Yaz filmindeki karakterlerin yaşadığı mağduriyeti gerçekte yaşamaktadır.¹⁰

Ekonomik faaliyetin, ürün, hizmet her sektörün vazgeçilmez girdisi haline gelen su, yaşam için gerekli doğal kaynak olmasının çok ötesine geçmiştir. Susuz Yaz'da köylünün Osman'a çıkışı gibi “Su toprağın kanıdır, sen kanımızı kesmek istiyorsun!” ifadesi suyun ticari bir mal, meta konumuna sokulan uluslararası su politikasını yönlendiren aktörlere su hakkı mücadelesi kapsamında sorulmaktadır. Evrensel bir sorun olan su mülkiyetinin yarattığı özelleştirmeler ile parası olanın güvenilir, temiz suya erişebilmesi, insanların kanını kesecek noktaya gelinmesi, yaşamı sürdürmeyi engelleyecek noktaya gelmiştir.

Osman karakterinin köylülerle öz malım dediği su kaynağına sahip çıktığı sahnede susuzluğa karşı tedbirlerini almayı öneren samimiyetsiz politika, bugün suyun özelleştirmesi için çaba veren başlıca kuruluşlardan olan Birleşmiş Milletler, Dünya Su Konseyi, Dünya Su Forumları gibi örgütlerden tüm dünyaya yayılan su kıtlığını kullanıcıya yükleyen korku önerilerinden farklı değildir.

Adalet sorunu ile birlikte hukuk ve devlet kavramlarının tartışıldığı sahip olma, paylaşma kavramları üzerinden de mülkiyet ilişkilerinin tartıştığı temaları ele almıştır Metin Erksan. Mülkiyet üçlemesi diye adlandırılan 1962 yapımı Yılanların Öcü, 1963 Susuz Yaz ve 1968 yapımı Kuyu ile Türkiye Sinema tarihinde, kırsal kesimde yaşayan insanların sorunları, dönüşümleri ve zaaflarını ilk kez beyaz perdeye taşımıştır. Toplumsal gerçekçi filmler olarak adlandırılır. Metin Erksan

9 Birsan Altuner, Metin Erksan Sineması, Pan Yayıncılık, 2005, s. 146

10 WHO-UNICEF, Reports, 2017,p.9

mülkiyet üzerine şunları söyler: “Bir toprağın etrafını çitle çevirip bu benimdir diyebiliyorsunuz ama suya sahip olamıyorsunuz. O toprağı gücünüz yettiği ölçüde avucunuzda tutabilirsiniz ama avucunuza suyu aldığınız vakit aynı şeyi yapamazsınız. Su parmaklarınızı istediğiniz kadar sıkın, akıp gidecektir. Kaynaktan çıkan bir su. Nasıl sahip olabilirsiniz buna? Mülk sahibi baraj da yapsa gene tutamaz suyu. Su muhakkak bir yere gidecek. Suyun, mülkiyet sınırlarını tanımayan bu ögesi beni çok ilgilendirdi.”¹¹

Günümüzün en çok göz ardı edilen küresel sorunu olarak ele alınabilecek olan su krizi, tüm insanlığı hatta tüm yaşamı etkileyecek küresel bir sorundur. Susuz Yaz filmindeki gibi mikro ölçekte bölgesel yaşansa da makro ölçekte küresel bir boyuttadır. Yalnızca su kaynaklarının azalması olarak bakıldığında yine su sorununu göz ardı etmiş olmanın ötesine de geçilememektedir.

Necati Cumalı'nın avukatlık yaptığı yıllarda gözlemlerinden hikayelediği, Metin Erksan'ın yönetmenliğinin özelliği dolaylı anlatımıyla çekilen Susuz Yaz, yarattığı gerçeklik algısı ve korku ile hafızalardan hiç çıkmayacaktır. Susuz Yaz sadece bir köy hikayesi değil su mülkiyetini işlemeden dolayı evrensel bir sorunu anlatmaktadır.

Toprakları susuzluktan kurumaya başlayan köylüler, yaşamlarını sürdürebilmek için topraklarını Osman'a satmaya başladılar. Köylerini, yaşam alanlarının susuzluktan dolayı terk etmek zorunda kalırlar. Günümüzde de tıpkı filmdeki köylüler gibi su mültecisi¹² kavramını oluşturacak kadar insan, yaşadıkları yerlerden ayrılmak zorunda kalıyorlar. Son yıllarda yaşanan şiddetli kuraklıklar yüzünden birçok su kaynağı hasar gördü, nehirler çekildi, göller küçüldü. Konya'da bulunan ve Türkiye'nin beşinci tatlı su gölü olan Akşehir Gölü 2008 yılında tamamen kurudu.¹³

Dünya Bankası Dip Dalgası İklim Göçünü Hazırlık raporunda, Sahra Altı Afrika, Güney Asya ve Latin Amerika gibi güneyden 2050 yılına kadar 140 milyon insanın su ve yiyecek bulamamasından dolayı mülteci olacağını öngörmekte.¹⁴

Mülkiyet kavramının toplumsal hayatın tam içinde olması, insanlar arasında güç, iktidar mücadelesine dönüşür. Bu dönüşüm insanın insana, insanın doğaya, hatta insanın filmin temel konusu olan suya bakışını değiştirir, yabancılaştırır.¹⁵

II. SONUÇ

Metin Erksan sinemasında Susuz Yaz filmi ile Türkiye'de su mülkiyetine bakış açısı değiştirilmiştir. Suyun bir insan hakkı olduğu filmin senaryosunda işlenmiştir. Susuz Yaz filmi güncelliğini koruyarak, halkın mücadele alanının içine de girmiştir.

Yeryüzündeki yaşamın temel kaynağı olan su, canlıların hayatı gerekliliğidir. İnsanlık tarihi boyunca su her zaman en önemli faktör olmuştur. Uygarlıklar suyun

11 Vadullah Taş, Metin Erksan Efsanesi, Görsel Sanatlar Vakfı. 1. Baskı. 2014. s. 205

12 Maude Barlow, Su Hakkı, (çev: Arif Köse), Yeni İnsan Yayınevi, 2016, s.28

13 60 yılda 70'e yakın göl kurudu, DHA, 2020, <https://www.cnnturk.com/turkiye/60-yilda-70e-yakin-gol-kurudu?page=1>

14 <https://www.worldbank.org/en/news/infographic/2018/03/19/groundswell---preparing-for-internal-climate-migration>

15 Ensar Yılmaz, Şeval Vatandaş, Susuz Yaz'da Mülkiyet, İktidar Mücadelesi ve Kadının Nesneleştirilmesi, Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi Humanitas, Cilt 7. Sayı 14, 2019, s.445

yanında inşa edilmiş ve gelişmiştir. Günümüzde de su yaşamın sürdürülebilmesi için en önemli etken iken dünyada temiz içme suyuna, hıfzıssıhha hizmetini karşılayacak suya erişemeyen milyonlarca insan bulunmaktadır.

Tüm hukuk sisteminde tanımlanan biçimiyle sahip olunan nesne ile sahip olan arasındaki ilişkinin insan haklarına yansımaları barındırır su hakkı. İnsan haklarının özünün insanları ayırmadan, tüm insanlar için yaşam hakkının korunmasıdır. Bu bağlamda, insan yaşamının özü olarak suyun bir insan hakkı olduğu gerçeğini oluşturur. Dolayısıyla Susuz Yaz, su üzerindeki mülkiyet tutkusu ve bunun yol açtığı susuzlukla beraber oluşan koşullardaki insan hakları ihlallerini ve bir insan hakkı olarak su hakkını sorgulamaya davet edecektir.

Sahip olma, mülkiyet tutkusunun, gerektiğinde doğayı da rahatlıkla metalaştırabildiğini, insanın doğadan kopuşunu, hırslarına yenik düşüşünü, suyun tüm anlamını temelinden değiştirip satılacak, sahip olunacak, gerektiğinde tehdit unsuru olarak değerlendirilebilecek konuma getirilebildiğini, “Susuz Yaz” bize hala en güncel haliyle ifade etmeye devam ediyor. Aradan geçen yarım asıra rağmen su hala bir insan hakkı olarak kabul edilmedi, hala ulusal anayasamıza girmedi, barışı getirecek suya hiç izin verilmedi, su mücadelesi hala sürmekte.

Metin Erksan’ın söylediği gibi suyu avucumuzun içinde ne kadar sıkarsak sıkalım tutamayız. Buna rağmen, insan var olduğu zamandan beridir suya sahip olma, kendisi için saklama eğilimin vaz geçmemiştir. Oysa suya sahip olma sadece bir yanılsamadır. Tıpkı zaman gibi suda akar gider.

Susuz Yaz filminde su kesintisinin ya da su gaspının nasıl yıkıcı sonuçlara, insan hakkı ihalelerine hatta savaşımlara yol açabildiği görülmektedir. Kurgu olmayan hayatta 13 saatlik bir su kesintisi nasıl düzeni sekteye uğratıp, insanları belediyelere, su işbirliklerine ya da herhangi kamu kurumuna ağızlarına geleni söyleyerek isyan ettirebiliyor. Daha uzun kesintilerin yol açtığı hastalıklar, salgınlar, hıfzıssıhha koşullarının yerine gelmemesi, beslenememe, barınamama ve ardından tüm düzenin sekteye uğramasıyla bir yok oluşa doğru sürükletildiğini filmde ortaya konmuştur. Susuz Yaz’da su hakkı kavramının altını çok yalın ve basit bir dilde çizmektedir. Sinemanın birçok farklı sanat dalı gibi hayatın yansıması olduğunu bilmekle beraber suyun da aksına bakıldığında kendi suretimizi görürüz.

REFERANSLAR

- Altınar, B. (2005). Metin Erksan Sineması. İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Atik, A. & Bilginer Erdoğan, Ş. (2014). Toplumsal Bellek ve Medya, 18.05.2021, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/394040>.
- Barlow, M. (2016). Su Hakkı. Arif Köse (Translatedby), Yeni İnsan Yayınevi. (OriginalBookPublished in 2011).
- Cem,İ. (2011). Türkiye’de Geri Kalmışlığın Tarihi. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- DHA. (2020). 60 yılda 70’e yakın göl kurudu. cnnturk.com, 08.05.2021, <https://www.cnnturk.com/turkiye/60-yilda-70e-yakin-gol-kurudu?page=1>.
- Groundswell: Preparing for Internal Climate Migration. (2018). 04.06.2021, <https://www.worldbank.org/en/news/infographic/2018/03/19/groundswell---preparing-for->.
- Karaçaylı, M. (2019). Tutku, Suç ve Toplumsal Bağlamıyla Metin Erksan Sineması, 22.05.2021, <https://filmloverss.com/tutku-suc-ve-toplumsal-baglamiyla-metin-erksan-sineması/>.
- Masdar, F. (2012). Metin Erksan ve Sineması Üzerine. Ankara: Dünya Kitle Araştırma Vakfı Yayınları.
- Samer, Y. (2004). Sinema ve İnsan Hakları Film Günleri, 04.03.2021, <https://m.bianet.org/bianet/insan-haklari/33279-sinema-ve-insan-haklari-film-gunleri>.
- Taş,V. (2014). Metin Erksan Efsanesi. İstanbul: Görsel Sanatlar Vakfı.
- Üreyil, D. (2021). Bir İnsan Hakkı Olarak Su Hakkı ve Susuz Yaz, İstanbul Bilgi Üniversite Hukuk Lisansüstü Programlar Enstitüsü Hukuk Yüksek Lisans Programı, İstanbul: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- WHO-UNICEF Reports. (2017). Launch version July 12 Main report, 02.05.2021, <https://www.who.int/mediacentre/news/releases/2017/launch-version-report-jmp-water-sanitation-hygiene.pdf>.
- Yılmaz, Ensar, Vatanserver, Şevval. Susuz Yaz’da Mülkiyet, İktidar Mücadelesi ve Kadının Nesneleştirilmesi, Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi Humanitas, Cilt 7. Sayı 14, 2019

Dünya Sinema Filmlerinde Kurt İmgesi¹

Ali İmanov²

Özet

Modern çağda insanlar bir şeyleri hızlı bir şekilde aktarabilmek için farklı göstergelere, imgelere ihtiyaç duymaktadırlar. Kurt kavramı da geçmişten günümüze kültürümüze ve çağdaş yaşama taşınmış olan çok önemli göstergelerden biridir. Kurt, aynı zamanda gösterge niteliğine sahip en eski sembollerden ve mitolojide en sık karşılaşılan hayvan türlerinden biridir. Tarih boyunca birçok kültür ve medeniyetlerde hassaslığın, zekiliğin, cesaret ve asaletin yanı sıra zulüm ve kana susamışlığın da sembolü olarak tanımlanmıştır. Bununla birlikte, kurt sembolizminin bu kadar öne çıkmasının nedeni, bu hayvanın genellikle birçok olumlu özelliğe sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Kurt, en yüksek özgürlük zirvesi, cesaret, aileye bağlılık, gurur, asalet, zekâ ve stratejik düşünme yeteneği gibi kavramları ifade etmektedir. Bu nedenle Afrika'dan Avrupa'ya, Asya'dan Amerika kıtasına kadar en eski medeniyetlerde farklı mitolojik sembolere sahip olmuştur. Kurt bir imge olarak tarihin tüm zamanlarında, en eski kültürlerden günümüz modern kültürlerine kadar farklı mitolojik bir anlam taşımaktadır. Nesli kaybolan ya da doğadan ayrılan yapısı ile kurt aynı zamanda bir distopyayı da beraberinde getirmektedir. Bu tür örnekleri edebiyatta ve güzel sanatların birçok alanında görmek mümkündür. Bu çalışma günümüz dünya sinema endüstrisinde Kurt imgesinin ne sıklıkla kullanıldığını ve nerede durduğunu araştırmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda bu çalışma, kurt imgesinin tarihte bin yıllardır sahip olduğu imajı sinemada koruyup korumadığını da sorgulamaktadır. Kurt imgesinin kültürel, sanatsal, mitolojik anlatılarda nasıl yer aldığı ve sinema filmleri çerçevesinde nasıl bir dağılım gösterdiği de araştırma içinde yer almaktadır.

Anahtar Sözcükler: Mitoloji, Kültür, Kurt imgesi, Sinema, Distopya

- ¹ Bu çalışma *Mitoloji Ve Modern Dünya Halklarının Kültüründeki "Kurt" İmgesinin Rolü Ve İşlevi İle Dünya Sinema Filmlerindeki Kurt İmgesinin Karşılaştırılması*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, Yüksek Lisans Tezinden üretilmiştir.
- ² Dr. Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo, Televizyon ve Sinema, İletişim Fakültesi, aliimanov@list.ru, ORCID ID: 0000-0001-7270-5665

WOLF IMAGE IN WORLD MOVIES

Abstract

People in the contemporary era use a variety of signs and pictures to convey information rapidly. From the past to the present, the wolf is one of the most essential markers that has been transferred to our culture and contemporary existence. In mythology, the wolf is one of the earliest symbolic animals and one of the most common animal species. It has been described as a sign of sensitivity, wisdom, courage, and nobility in various cultures and civilizations throughout history, as well as cruelty and bloodlust. The symbolism of the wolf, on the other hand, stands out because this animal is known for having many positive characteristics. Wolf represents the highest level of freedom, bravery, family loyalty, pride, nobility, intelligence, and strategic thinking abilities. As a result, it has been associated with various legendary symbols throughout history, from Africa to Europe, Asia to the Americas. The wolf has had several mythological meanings throughout history, from the earliest cultures to today's modern cultures. The wolf, because of its extinct nature or separation from nature, also brings with it a dystopia. Such examples can be found in literature and a variety of fine arts sectors. The goal of this study is to find out how frequently the Wolf image is utilized in today's world cinema and where it stands. In this perspective, the study also considers whether the wolf's image in cinema maintains the image it has had for thousands of years. The study also explores at how the wolf image appears in cultural, artistic, and mythological narratives, as well as how it is dispersed in film.

Key Words: Mythology, Culture, Wolf image, Cinema, Dystopia

1. Giriş

İnsanoğlu en eski zamanlardan beri doğa ve doğadaki tüm canlılarla ilişkili bir yaşam sürdürmektedir. Yaşadığı bu alanı algılama, onunla ilgili bir kanaate varma ve bu kanaatten yola çıkarak onu yönetme arayışında bulunan insan, kendi iradesi ve gücü dışında cereyan eden doğa olaylarını kimi zaman korku, kimi zamansa saygıyla kabullenmiş olup, tarihin farklı süreçlerinde bu olaylara ister kozmolojik isterse de mitolojik anlamlar atfederek kendi inanç ve kültür motiflerini oluşturmuştur. Bu ilkel toplumlar yaşadıkları alanda bulunan herhangi bir bitkiyi veya bir hayvanı yaşanmış bir olay doğrultusundan yola çıkarak ataları, kurtarıcıları, yol göstericileri olarak kabullenmiş, totem olarak seçmiş ve kendilerinin bu canlıların soyundan geldiklerine inanmışlar. Doğaya dayalı bu tür yaşam biçimi coğrafi ve kültürel anlamda büyük yaygınlık ve farklılık göstermektedir.

Kurt, pek çok halkın destanlarında ve geleneksel halk masallarında kahramandır. Birçok edebi eserlerde de sembol olarak kullanılan kurt, çoğu eski toplumların mitolojisinde de önemli bir rol oynamaktadır. Bu mitolojilerde Kurt, vahşiliği, zulmü, kötülüğü, aynı zamanda cesaret ve asaletin yanı sıra, zaferi de simgeler.

Avrasya'nın birçok ortak mitolojisinde, kabilenin atalarının (ve bazen ikizlerinin) dışı kurt tarafından eğitilmesinin öyküsü yer almaktadır.

Tarih, kurdun basit bir avcıdan çok daha iyi bir tutumu hak ettiğine dair sayısız kanıt biriktirmiştir. Yüzyıllar boyunca dünyanın farklı ülkelerinde, farklı kültürlerde ve farklı mitolojilerde çok önemli sembollerde yer alan kurdun basit bir yırtıcı hayvan türünden daha çok, muazzam karaktere, üst düzey bir zekâya, stratejik hamle kurma becerisine ve insanı şaşırtacak manevi kurallarla sürdürülen yaşam biçimine sahip bir canlı tür olduğu, bilimsel çalışmalar ve sayısız belgesel filmleri ile kanıtlanmıştır. Dolayısıyla kurdun tarihte, mitolojide, totemlerde kendine bu kadar yer edinmesinin sebebi onun karakterinden ve yaşam biçiminden kaynaklanmaktadır. Tüm bu özelliklerinin yanı sıra kurdu daha kapsamlı bir şekilde değerlendirebilmek için öncelikle onun canlı bir tür olarak biyolojik, psikolojik yapısının ve karakteristik özelliklerinin tanımlanması gerekir. Kurtlar köpekgiller (Canidae), etçiller (Carnivora) ailesine ait bir canlı türüdür. Kurdun zoolojideki ismi Latin kökenli olup, Canis lupus 'tur Köpek, Kurt, Tilki ve Çakal türleri köpekgiller ailesini oluştururlar. Kurt Köpekgiller familyasının en yaygın ve en iri türüdür (<https://bit.ly/3glWfy9>).

Kurt, oldukça gelişmiş bir psikolojiye ve güçlü iletişim becerilerine sahip bir hayvandır. Toplu yaşam tarzı, bireyler arasındaki ilişkileri düzenlemek için farklı iletişim yöntemleri gerektirir; büyük avları avlamak için, değişen bir ortamda hayvanların koordineli eylemleri önem taşımaktadır. Köpekgiller ailesinde kurt, en gelişmiş beyine ve karmaşık sosyal organizasyona sahiptir. Kurtlar genellikle yalnız veya tok oldukları halde avlanmazlar, zayıf ya da hasta hayvanları avlamayı tercih ederler. Bu sebepten de doğadaki hijyenik dengeyi korurlar (<https://bit.ly/2OnRj5D>).

1995 yılında ABD Hayvancılık Bakanlığı Kanadalı biyologlarla beraber bir çalışma yaparak, Kanada'da yakalanan ve 1926'dan beri türünü devam ettiren cinsten 14 kurdu Yellowstone doğal yaşam parkına saldırdılar. 20 sene sonra parktaki kurt popülasyonu artmakla kalmamış, parktaki tüm ekosistemi ve hatta nehirlerin dengesini bile etkilemişler. Bu ortak çalışma sonucunda Kurt, kendisinin ekosistemde doğal bir bağlantı olduğunu kanıtlamıştır.

İnsanoğlu modernliğin getirmiş olduğu sanayileşme ile hızlı bir değişime uğrarken, öte yandan doğaya dayalı yaşam biçiminden uzaklaşmaya başladı. Konforlu yaşam biçimine dayalı bu süreçte dünya genelinde insan sayısı da hızla artmış ve bu artış nedeninden dolayı insan, ister tarım, isterse de yeni yaşam alanları gibi nedenlerle birçok canlı türün esas yaşam alanı olan ormanları yıkıp, yok ederek doğaya karşı acımasızca bir tutum sergilemeye başlamıştır. Bundan dolayı birçok canlı tür yok olmuş, kalan bazı türler ise yok oluşun eşiğindedir. İnsanoğlu diğer türler gibi kurtların da yaşam alanlarına sokulmuş, kurtların doğal habitat alanlarını değiştirmiş ve aslında kurtları evcil hayvanları avlamaya itmiştir. Böylece kurt, canlı tür olarak zamanla insanların en büyük düşmanı haline gelmiş ve bu sebepten dolayı insan tarafından acımasızca katledilmeye başlamıştır (<https://bit.ly/31r131R>).

Dünya memeli türlerinin taksonomik istatistiğini araştıran “Mammal Species of the World” kurumu 2005 yılında son 150 yılda 13 kurt alt türü neslinin tükendiğini açıkladı (<https://bit.ly/2OkfYLA> , E.T: 13 Mart 2021).

Birçok halkların kültür ve yaşam biçimlerinde önemli bir yere sahip olan kurdun, Türk halkları üzerinde tüm bunların yanı sıra, hayatta verdikleri mücadelelerde, yaptıkları savaşlarda kullandıkları strateji ve taktiklerdeki etkileri günümüze kadar varmış olup ve halen büyük başarıyla kullanılmaktadır. Örnek verecek olursak “Kurt kapanı”, Turan veya Hilal taktiği olarak bilinen (düşmanı çembere alıp, çemberi kapatmak) muazzam savaş taktiği, Kurtların savaş stratejisi izlenerek eski Türkler tarafınca kullanılmış ve halen kullanılmaktadır. 2016 senesinde Mehmetçik “Fırat Kalkanı Harekâtı” kapsamında Suriye’nin Dabık ve El Bab bölgesinde “Kurt kapanı” taktiği ile başarılı bir operasyon gerçekleştirmiştir (<https://bit.ly/3fSc9Wf>). 2020 senesinde ise Azerbaycan ordusu Karabağ’daki ikinci vatan savaşında “Kurt kapanı” taktiğini kullanarak çok başarılı bir operasyon gerçekleştirmiştir (<https://bit.ly/3uzwAeL>).

2. Amaç ve Yöntem

Çağdaş yaşamımızda kurt imgesi binyıllar öncesi kadar olmasa da birçok kültürlerde halen kullanılmakta olup ve farklı bir şekilde etkisini sürdürmektedir. Çalışmadaki temel amaç kurt imgesinin insanoğlunun hayatında yer edindiği ilkel çağdan günümüz modern döneme kadar nasıl bir devinim yaşadığı, ister kabile hayatı süren, isterse de çağdaş insanın yaşamında ne gibi öneme sahip olduğu konusunun incelenmesidir. “Dünya Sinema Filmlerinde Kurt İmgesi” isimli bu çalışmada gösterge niteliğine sahip en eski sembollerden ve mitolojide en sık karşılaşılan hayvan türlerinden olan kurdun dünya sinema endüstrisindeki yeri ve rolünün yanı sıra, farklı kültürler, özellikle de Türk halkları kültürü üzerindeki etkisi, dünya tarihi ve edebiyatında, genel olarak güzel sanatlardaki rolü çözümlenmektedir.

Araştırma, kurdun eski dönemlerde farklı coğrafya ve farklı kültürlerde tanrı oğlu, kurtarıcı, yol gösterici, kabilenin atası gibi sıfatlarının yanı sıra modern çağda böyle bir mitolojik imge olarak günlük yaşamda kutsal bir önem taşımaya da çağdaş devletlerin, özellikle de Türk devletlerinin Türkçülük gibi milli ideolojilerinde, savaş taktiklerinde hala varoluşunun ve olması gerektiğinin önemini belirtmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmada sinema filmleri çözümlmelerinden yola çıkarak kurt imgesinin izleyici üzerindeki etkisi ve çağdaş insanın hayatında ne gibi önem taşıdığı araştırılmaktadır. Ayrıca, farklı fikir ve konuları içeren üç sinema filminde kullanılan kurt karakterinin yer aldığı sahnelerin içerik çözümlemesi gerçekleştirilmektedir. Çalışmada yöntem olarak eklektik bir çalışma ve inceleme yöntemi kullanılmıştır. Dünya genelinde yapılan filmlerde kurdun konu olarak farklı şekillerde yer alması durumu yapısal çözümlleme yöntemi ile, filmlerde kurt imgesinin genellikle “Kurt Adam” konulu yapılarla yer alması ve korku filmlerinden oluşması durumu biçimsel çözümlleme yöntemi ile, filmlerde kurt imgesinin geçmiş zaman imgeleri

ile nasıl ve ne denli benzeşip benzeşmediği, kurt kavramına yüklenen anlamların aynı çizgide sürdürülüp sürdürülmediği konusu işlevsel çözümleme yöntemi ile, araştırılan filmlerde kurdun yer aldığı sahnelerin türleri, sayısı ve süresi içerik çözümlemesi ile, ele alınan filmlerin izleyici üzerindeki etkisi ise etki çözümlemesi yöntemi kullanılarak incelenmiştir.

3. Bulgular: Farklı Kültürlerde Kurt Kavramı ve Mitolojik İmgeler

Türk halklarının günlük yaşantısında kurtla ilgili inançlar bulunmaktadır. Örneğin, kurdun, uğurlu, hayırlı bir hayvan olduğu gibi, şifa verici özelliklerine dair de farklı inançlar vardı, onlardan bazıları günümüzde hala devam etmektedir. Türk folklorunda; al basmaması için yeni doğum yapmış kadınların yastığı altına bir parça Kurt derisi konulur. Bir insan kurdun böbreğini ve yüreğini yerse ve o insan memesi şişen koyunun memesine dokunursa, hemen iyileşir. Çocuğu yaşamayan kadınlar bir kurt derisini ortadan delip, çocuğu oradan geçirirse o çocuk yaşar ve uzun ömürlü olur. Kurdun herhangi bir işaretini insan üzerinde taşırsa heybetli görünür. Çok uyuyanlar cebinde kurt gözü bulundurduğu müddetçe az uyur. Kurdun aşığı delinir de küçük bir çocuğun beşiğine asılırsa o çocuğa nazar değmez. Bir adam Kurdun yüreğini kebab edip yerse o adam cesur olur. Bir taraftan da Kurt'tan korkulur ve: Kurt tüyü Azrail tüyüdür derler. Kurdu öldürmek iyi sayılmaz. İslamlık tesiriyle yerleşen inanışa göre kurt Hazreti Ali'nin köpeğidir ve onu öldüren zarar görür. Kurdun öldürdüğü hayvan pis sayılmaz, eti yenir. Çünkü Kurt avını önce boğazlar, sonra yer. Bu tür inançlara saygı gösterildiği içindir ki, Kurt milli sembol olarak da kabul edilmiş; armalara, bayraklara, paralara konulmuştur (Uraz, 1992: 144-145).

3.1. Türk halkları mitolojisinde kurt kavramı

Türk halkları mitolojisinde Bozkurt öncüllük, başarı ve bolluk sembolünü taşımaktadır. Hem yazılı eski abidelerde hem de destanlarda Türkler atalarını kurda benzetir, Kurt Anadan türemiş olduklarını tasvir ediyorlar. Bu inanış Göktürklerden önce Hunlar arasında geniş yayılmıştır. Türk tarihinin en eski zamanlarından başlayarak Bozkurt imgesi ile bağlı efsaneler defalarca değişmiş ve farklı versiyonlarda günümüze kadar varmıştır (Şükürov,1997:96).

Kurdun farklı halkların geleneksel inançlarındaki imgesi, Taş Devri'nden başlayarak önemli bir yer tutmaktadır. Bu imgenin doğuşu ve gelişimi Orta Asya'daki göçebe halkların ve öncelikle Türklerin dünya görüşü içindeki gelişimi, maddi kültür anıtlarının ve Orta Asya'daki Kurt görüntülerinin analizine dayanarak izlenebilir. Bu göçebe yaşam biçiminin arkaik kültürlerinde Kurt, kutsal bir yaratıktı. Bu ortamdaki bu vahşi yaratığın adı tabulaşmış, ona farklı isimler konulmuştu: Türkler Kurt'u Tengeriyn noha- "Gökyüzü Köpeği", Moğollar- Burkhanai noha- "Tanrı'nın köpeği", Yakutlar ve Oyratlar-Altan araata- "altın dişliler" ve Hultai imee- "kuyruklu yaratık olarak isimlendirmişlerdi (<https://bit.ly/3qbvP9j>).

Hristiyan dinine mensup olan Gagavuz Türklerinde kurt, yabancı bir canavar olarak bilinir ve herkes ondan korkar. Gagavuz kültüründe kurda adanan bir bayram vardır. Bu bayramda kadınların iş yapmaları doğru kabul edilmez (Manov / Acaroğlu, 2001:73). Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından Moldova Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nden ayrılan Gagavuzya Cumhuriyeti'nin 1990-1994 yılları arasında kullanmış olduğu milli bayrakta kurt resmi yer almaktaydı (<https://bit.ly/2SXgP3O>).

Kurt, belli bir bölgenin koruyucusu olan dağ tanrısının sıfatlarından biridir. Örneğin, Japoncada kurt sözü “ookami” şeklinde seslenir ve “Büyük tanrı” ifadesiyle eşanlam taşımaktadır. Tapınakların çoğu dağın üzerinde inşa edildiğinden, genellikle kurt görünüşüne sahip olan dağ Tanrısının korumasına ihtiyaç duyulurdu (<https://bit.ly/2PmyHnm>).

3.2. Kurt İmgesinin Mitolojik Devinimleri

Bayat'a göre, “Kurt eski medeniyetlerde yüzyıllar boyunca farklı anlam ve kavramları sembolize etmiştir. Buna örnek olarak yazılı yapıtlardan olan ve günümüze kadar gelmiş Oğuz Kağan, Dede korkut destanlarını görebiliriz. Oğuz Kağan destanında kurt yol gösterici, Oğuzların savaş kılavuzu konumunda yer alırken, Dede Korkut destanında haber verici konumundadır. Göktürklerde ise kurt ecdat, kurtarıcı olarak bilinirdi. Bu rollerin yanı sıra kurt, “Tanrı Oğlu” konumunda da yer alarak, eski Türk kültür ve inanç kavramında büyük öneme sahiptir” (Bayat,2006: 64-65)

Günümüzdeki kurt imgesi, modern insanın hayatında eski zamanlarda olduğu şekilde yer edinmese de birçok kültürlerde hala eski saygınlığını ve popüleritesini korumakta olup, metalaştırılarak kültürel ve ekonomik alanlarda oldukça önemli bir hareketlilik sağlamaktadır.

Tanrı ve ecdat konumunda yer almaktadır. Moğol kültüründe kurtlara o kadar saygı duyulur ki Moğolistan'ın sert ikliminde kışın soğuktan korunmak için kalın ve sık tüylerden oluşan kurt kürkünden daha iyi bir şey olmamasına rağmen, Moğol soğuktan donmaya razı gelir fakat kurt kürkünde uyumaz, çünkü bunun Moğol tanrılarını incitebileceğine inanılır. Böylece kurttan yapılmış hiçbir şey giyilmez ve kullanılmaz (Wuhan Textile University, Wuhan, China- 2019, <https://bit.ly/2RXP2Qd>).

Çin mitolojilerinde Kurt oburluğu ve açgözlülüğü simgelemektedir. Mısır mitolojisinde ise, Kurt şeklindeki tanrı Upuat, yol gösterici tanrı, izci ve aynı zamanda ölülerin koruyucu azizi olarak saygı görmektedir. Onun epiteti “Lider” di (“yönlendiren kişi”). Upuat'a “Osiris'in ilk savaşçısı” denmektedir (<https://bit.ly/3e8CeQ1>). Yunan-Roma mitolojisinde Kurt, Mars'a (Ares) adanmıştır ve yiğitliği sembolize etmektedir. Romulus ile Remus, Marsın çocukları ve Roma'nın efsanevi kurucuları bir kurt tarafından beslenmektedir. Efsaneye göre, kurt kültü “Başlangıç Ayini” ile ilişkilendirilen arınma ve bereket festivali olan eski Lupercalia, festivali

ile de ilişkilidir. Apollon'un sıfatlarından biri- Likeysky ("Kurt") - onu bir kurtla bağlar ya da kurtlardan koruyucuyu işaret etmektedir (<https://bit.ly/3e8CeQ1>). Aztek mitolojisinde Uluyan kurt, dans tanrısını temsil etmektedir. Slav mitolojisinde ise Kurt, Hort, Vovk, Seriy Zver (Vahşi Gri) isimleri ile tanınır. Kurt, birçok Slav kabilesinin totem atasıdır ve bunun hatırası hala güçlüdür. Evcil köpeklerin atası olarak birçok yönlere ile ona benzetilir. Bu güçlü ve tehlikeli hayvan Slavlar arasında çelişkili duygular uyandırıyor. Korku ve saygı. Bir yandan yırtıcı iblis, ölümlerin dünyasından bir canavar. Bir Kurt Adam- yarı insan, yarı canavar, öte yandan güneş tanrıları ile ilişkilendirilen bilge ve sadık bir dosttur. Kelt mitolojisinde Kurt Gökyüzünün Babasını (güneşi) yutar, bu yüzden, gece olur (<https://bit.ly/3e8CeQ1>).

İskandinav mitolojisinde Kurt, tanrı Odin'in iki kurt arkadaşını ve kurnazlık tanrısı olarak ta bilinen Loki'nin devler ülkesinde üçüncü karısından olan, insan gibi konuşan fakat kurt şeklinde doğulan çocuğu Fenris'i tanımlar. Efsaneye göre çok kısa sürede büyük hızla büyüyen ve dev bir kurda dönüşen Fenris zekâsı ve kuvvetiyle tanrıları bile korkutuyordu (Gaiman – 1923, <https://bit.ly/3gHWUQb>) İzlanda mitolojisinde Kurt, insanlarda bir yandan korku ve diğer yandan da sevgi hisleri doğuran bir hayvandır. İzlandalılara göre, Atilla'nın Gurdun adlı İzlandalı bir eşi vardı. Gurdun, kendi kayını Gunnar'ı davet ederken, ona bir itimat telkin etmek için parmağındaki "Kurt kolları ile örtülü, bir yüzüğünü" gönderir. Fakat Gurdun, Atilla'dan intikam almak için, çocuklarının kafatası ile ona şarap da içiriyor. Bu da bir Orta Asya adetidir. Atilla bu efsanede tam manası ile mitolojik bir şahsiyettir. Kendisi Hunların değil; kötü ruhların, şeytanların kralıdır (Ögel, 1993: 51).

Kuzey Amerika Kızılderili mitolojisinde kurt imgesi, ölümlerin dünyası olan alt dünyayla bağlantılıdır. Manaboso'nun (On-on-Bush) Kurt kardeşi alt dünyaya düşerek boğulup ve dirilmesinin ardından ölümler krallığının efendisi haline gelmesi sonucuna göre. Progenitör kurt mitlerinin totematik kökenleri, özellikle Kuzey Amerika Tlingit kabilesine dayanmaktadır. Bu efsaneye göre, klanın atalarından biri onunla arkadaş olan ve onu mutlu edeceğine söz veren bir kurtla karşılaştı, daha sonra klan kurdu totem olarak görmeye başladı (<https://bit.ly/389zMF0>).

3.3. Kurt Kavramına Atfedilen Değerler

Kurt birçok dünya halkları kültüründe farklı anlamlar taşımaktadır. Bu konu Türk halkları kültürü doğrultusunda incelediğinde kurdun Türk halklarının kültür ve tarihinde ne kadar önemli bir figür olduğu görülmektedir. Türklerde kutsal görülen ve manevi değerler atfedilen kurt, tarih boyunca en çok kullanmış oldukları sembollerden biridir. Totemik inanca dayalı bu yaklaşım, zaman geçtikçe kurt kültürünü toplumun simgesi haline getirmiştir. Eski Türkler tarihin farklı dönemlerinde Kurda farklı anlamlar atfetmişlerdir. Fuzuli Bayat'a göre kurt en yaygın haliyle Tanrının Türkleri koruması için göklerden göndermiş olduğu kutsal hayvan motifidir. Gök Börü adının anlamı da doğrudan doğruya "Tanrı Oğlu" kavramına işaret etmektedir. Kurt birçok mitolojik kültürlerde olduğu gibi Türklerde de kutsal, kurtarıcı, koruyucu

hayvan şeklinde ecdat olarak ta görülmektedir. Kurdun ecdatlık işlevi Cengiz Hanla ilgili kaynaklarda açıkça görülmektedir. Mitolojik şecerede Cengiz Hanın atalarından biri kurt olduğunu göz özünde bulundurursak, burada Göktürklerde olduğu gibi ecdat ana değil, atadır. Oğuzlarda ise kurt hem yol gösteren hem de kurtarıcı konumundadır (Bayat,2006:66).

Politik Çağrışımlar ile Gazi Mustafa Kemal Atatürk- Bozkurt bağlantısı değerlendirildiğinde, tarih boyunca liderlerin, önderler, devlet kurucularının “Kurt, Bozkurt” gibi unvana sahip oldukları görülmektedir. Bunun da esas nedeni ulusun bu şahsiyetlere bir kurtarıcı, yol gösterici gibi değerler atfetmeleridir. Bunun en iyi örneğini Gazi Mustafa Kemal Atatürk’te görebiliriz. Bunun da esas nedeni Atatürk’ün kendisinin Bozkurt kavramına duyduğu saygı ve önemin yanı sıra, Bozkurt kavramını kurduğu yeni, modern bir devlet olan Türkiye Cumhuriyeti’nde birçok alanda kullanarak, binyıllar önce atalarımızın kutsal değer olarak gördüğü “Kurt’u” yeni çağa taşımış olması ve insanların da onu bir kurtarıcı olarak görmeleri ve kendisini Bozkurda benzetmeleridir. Atatürk döneminde Bozkurt resmi bir sembol olarak görülmüş, paraların üstüne Bozkurt resmi basılmış, tüm okul öğrencilerinin şapkalarında Bozkurt rozeti yer almıştır. Bizzat kendisinin izci öğrenci kuruluşlarına “Yavru Kurt” adı verdirdiği, Türk ocağı binasında tiyatro sahnesinin üstünde Bozkurt resmi koydurduğu bilinmektedir (Ünal,1977: 51).

Kurt imgesinin ekonomide de yeri olduğunu görmek şaşırtıcıdır. Kurt imgesi eski zamanlarda olduğu gibi, modern çağda da önemini ve gündemini koruduğu için ekonomide birçok alanda metalaştırılarak iyi bir gelir kaynağı rolünü oynamaktadır. Bu alanlar ister edebiyat ister sanat, isterse de moda endüstrisini kapsamaktadır. Sinema endüstrisinde de kendine önemli bir yer edinen kurt imgesi bu alanda da büyük başarıyla kullanılmaktadır. Kurdun yer aldığı en başarılı ve ekonomik açıdan büyük gelir elde eden yapımlara bakılacak olduğunda Kevin Costner’ın yönetmenliğini yaptığı, 424.208.848 dolar hasıllata ulaşan “Kurtlarla Dans / Dances with Wolves” filmini ve yaklaşık 830 milyon dolar hasıllata ulaşan “Alacakaranlık Efsanesi: Şafak Vakti Bölüm 2 / The Twilight Saga: Breaking Dawn- Part 2” filmleri örnek olarak değerlendirilebilmektedir.

Edebi eserlerden örnek verilecek olduğunda, ünlü yazar Jack London’un satış tirajı milyonlara ulaşan Beyaz Diş / White Fang ve Vahşetin Çağrısı / The Call of the Wolves romanları örnek olarak ele alınabilmektedir. Birçok edebi eserlerin içeriğinde kurt konusu yer alsada almasada kurdun ismi bu eserlerin adında yer almaktadır. Dolayısıyla bu tür durumlarda dikkat çekicilik fonksiyonunu yerine getiren kurdun isminin de metalaştırıldığı görülebilmektedir.

3.4. Kitabe ve Yazıtlarda Kurt İmgesi

Moğolistan toprakları, Eski Türk kültür ve uygarlığına, Türk tarihine ve eski Türk diline ait birçok yazıtı da kendi bünyesinde barındırmaktadır. Söz konusu eserler içinde Göktürk harfli yazıtlar ayrı bir önem taşır. Nitekim bu yazıtlar,

Türklerin tarihine ve diline tanıklık ettikleri gibi, Türklere komşu olan ulusların geçmişlerine de ışık tutmakta ve onlar hakkında da önemli bilgileri günümüze taşımaktadır. Bu eski yazıtlar keşfedildikleri ilk günden bu yana farklı ulustan birçok bilim adamının araştırma ve incelemesine konu olmuştur. Türk, Moğol, Rus, Japon, Çinli, Koreli, Alman, Amerikalı, Macar, İtalyan ve Fransız bilim insanlarının yaptıkları çalışmalar sonucunda bugün Moğolistan'da 120 civarında Göktürk harfli yazıt bulunmaktadır. Birçoğunun üzerinde kurt imgesinin de yer aldığı ve bir kısmı kağanlara, kumandanlara, beylere, bir kısmı ise, halka ait olan bu kitabe ve yazıtlar, mevcut oldukları dönemlerin resmi tarihi belgeleri niteliğini taşımaktalar (Alyılmaz,2008: 49-50).

Sanatta Kurt Temsili göz önünde bulundurulduğunda, resimde, heykeltraşlık sanatında, müzik endüstrisinde de, tiyatro, edebiyat ve sinemada olduğu gibi kurt imgesinin çok satan bir imge olarak modern toplum yapısına konumlandırıldığı görülmektedir. Kurt, çeşitli geleneksel kültürlerde saygı gören bir canlıdır. Kurtlar, görsel sanat türü olan ressamlıkta çok yaygın bir konudur. Masal resimlerinden başlayıp tür ve av resimleri ile bitiyor. Kurt imgesi, özellikle de ressamlıkta hayvan resimleri dalında oldukça geniş bir şekilde temsil edilmektedir. Hem yalnız halde hem de bir kompozisyon olarak birçok kurdun bir arada olduğu resimler yapılmaktadır. Yalnız kurt figürü, genellikle yürürken, ayakta durmuş halde, yerde uyurken veya halka şeklinde kıvrılmış halde çeşitli pozisyonlarda tasvir edilmektedir. Kurtları tasvir eden resimlerin popüleritesi günümüzde azalmadan devam etmektedir (<https://bit.ly/32OqPhw>).

Kurt imgesinin heykel formunda pek çok örneği bulunmaktadır. Dünyanın birçok ülkelerinde, birbirinden farklı şehirlerde yapılan kurt heykellerinin her birinin kendine has hikâyesi vardır ve bunların pek çoğu kamusal alanda bulunmaktadır. Örneğin, bazı heykeller arkeolojik bir kazıda bulunarak çok eski tarihi, mitolojik bir karakteri yansıtırken, diğerleri herhangi bir masal kahramanını, tarihi olayı veya bir fikri, bir ideolojiyi yansıtmaktadır. Kamusal alandaki heykellerin dışında, ev, bahçe, ofis ya da daha bireysel kullanımlar ve dekorasyon amaçlı üretilen minik heykellerden de söz edilmesi gerekir. Kurt formu, yalnızca plastik sanatlarda heykel formunda değil, ayrıca seramikte, ya da farklı materyallerle üretilen çocuklar için oyuncak biçiminde bile karşımıza çıkabilmektedir.

Kurt imgesi popüler kültürde, özellikle de müzik endüstrisinde önemli bir yere sahiptir. Dünya genelinde kurt imgesinin yer aldığı 58 şarkının incelenmesi sonucunda bu şarkıların genellikle rock müzik dalına ait olduğu görülmektedir. Bu da kurdun genel olarak modern insanların düşüncesinde yerleşmiş olan sert görünümü ve karakterinden kaynaklanmış olabilir ki, bu sebepten dolayı kurt imgesine aynı şekilde sert müzik dalı olan rock şarkılarda daha çok rastlanmaktadır (<https://bit.ly/32nbg00>).

Kurtlar tiyatrodaki farklı konularda yer almakla beraber, genellikle çocuk masallarındaki kurt karakterlerine yönelik çocuk tiyatroları sahnelerinde canlandırılmaktalar. Edebiyatta kurt imgesi konusu ele alındığında kurt ile ilgili kitap başlıkları ve kahramanı kurt olan anlatılara hemen her dilde ve kültürde rastlanmaktadır. En eski çağlarda farklı kültür ve mitolojilerde kendine önemli bir yer edinen kurt, modern çağımızda da popüleritesini ve önemini korumaktadır. Çağdaş yaşamımızda kurt imgesine geniş yer veren en önemli alanlardan biri de sinema endüstrisidir. İnsanlar tarafından canlı tür olarak ister doğal yaşamda isterse de sinema filmlerinde büyük merak uyandıran kurt, bu görsel sanat dalında hem kurmaca filmler hem belgesel filmleri hem de animasyon filmlerinde izleyici tarafından merakla izlenilmektedir. Bu durumu dikkate alan yapım şirketleri özellikle de Hollywood’da yer alan şirketler çok sayıda kurt konulu film üretmiş ve hala da üretmektedirler. Sinema hakkında dünyanın en büyük veri tabanı ve web sitesi olan IMDb internet sitesinde kurtla ilgili taramada, sonuç olarak kurt imgesinin herhangi bir şekilde yer aldığı 1243 film yapımı karşımıza çıkmaktadır. Bu sonuçlar incelendiğinde çoğunlukla Amerika Birleşik Devletleri yapımı olan filmler gözükmekte olup, bu sırayı İngiltere, Fransa, İspanya, Kanada gibi ülkeler devam ettirmektedirler. 1903 senesinden başlayarak çekilen kurt imgesinin yer aldığı filmler arasında hem sinema filmleri hem de belgesel filmlerin olduğu görülmektedir. (<https://imdb.to/3aiEAJB>).

Sinema filmlerindeki kurt imgesi kapsamında bugüne kadar yapılmış olan film araştırmaları sonucunda kurt adam konulu yapımların özellikle dikkat çektiği ve geniş çapta izleyici kitlesine ulaştığı görülmektedir. Dünya genelinde kurt imgesinin filmlerde esas karakterlerden biri olarak yer aldığı yapımlar araştırıldığında 227 film örneğine rastlanılmaktadır (<https://bit.ly/3n6oJD8>). Dünya genelinde yapılmış filmler arasında kurt adam konulu 154 film yapımı bilinmektedir (<https://bit.ly/3eeTzW3>).

Sinema filmlerinde kurt kavramının tarihi eski mitolojik kültürlerde, özellikle de Yunan, Roma ve İskandinav mitolojilerinde yer alan Kurt Adam karakterine dayanmakta olup, bu karakteri yansıtan ilk sinema filmi 1913 senesinde Amerika Birleşik Devletleri’nde yapılan sessiz, kısa metrajlı “Kurt Adam” filmidir. Film bir macera ve dram filmi olup, süresi 18 dakikadır. Kanada yapımı olup, 1913 senesinde yapılmış ilk kurt adam filmi olarak kabul edilen sessiz, kısa filmidir. Bison Film Company tarafından üretilen ve Universal Film Manufacturing Company tarafından piyasaya sürülen film, Henry MacRae tarafından yönetilmiştir. Filmin senaryosu, Henry Beaugrand’ın 1898 de yazmış olduğu “The Werewolves” adlı kısa öyküsüne dayanarak, Ruth Ann Baldwin tarafından yazıldı. Şu anda kayıp bir film olarak kabul ediliyor, Universal Stüdyoları’nda 1924’te çıkan bir yangın sonucunda tüm kopyalar yanarak yok olmuştur. Los Angeles’taki Universal Ranch’te çekilen filmin hikâyesi, bir asır önce sevgilisini öldüren adamın reenkarnasyonundan

intikam almak isteyen ve şekil değiştiren bir Kızılderili kadın- Watuma'yı konu alıyor (<https://bit.ly/3trqDQU>). Günümüzde, Kurt imgesi animasyon filmlerinde de kendine yer edinmektedir. Çalışma kapsamında araştırılan dünya genelinde yapılmış 82 animasyon filminden 20 filmde kurt adam konusu yer almaktadır (<https://bit.ly/2RHZoDQ>).

4. Film Çözümlemeleri

4.1. İncelenen Film/ Kurtlar arasında (Entrelobos)

Çalışmada kurt imgesinin sinema filmlerinde rolü, işlevi, izleyici üzerindeki etkisi bağlamında İspanya ve Almanya ortak yapımı olan “Kurtlar arasında (Entrelobos)” filmi incelenmiştir. 2010 senesinde yapılan film gerçek bir hayat hikayesinden esinlenerek, 1954 senesinde küçük yaşlarından babasının borç karşılığında onu bir toprak ağasına vermesi sonucunda vahşi doğada büyümek zorunda kalmış ve bir anne kurdun onu “evlat” olarak görmesi sebebiyle kurt ailesine alınmış (kendisinin anlattığı üzere) ve onlarla beraber 12 sene hayat sürmüştü, doğayı ve onun kurallarını kurtların bakış açısından keşfetmiş, Marcos Rodriguez Pantoja'nın hayatına adanmıştır. Jandarmalar tarafından yakalanıp götürülüşünden tam 45 sene sonra Marcus geçen onca yılların ardından insanlardan da bazı şeyler öğrendiğini, fakat kurtlarla yaşadığı yıllarda hissettiği gerçeklik duygusunu insanlar arasında asla hissetmediğini ifade etmiştir. Bu fikir insanoğlunun kendi türdeşleri arasında bile yalnızlık ve anlaşılma durumu ile bir distopya içermektedir. Yönetmenliğini Gerardo Olivares'in üstlendiği film drama türünde bir film olup, süresi 113 dakikadır. Filmin bütçesi 5 000 000 Euro'dur. Film, konusu, güzel doğa görüntüleri ve sıra dışı atmosferiyle izleyicide büyük etki uyandırmaktadır.

Filmle ilgili değerlendirmeler göz önünde bulundurulduğunda, bu filmin insanın vahşi doğada hayvanlar arasında insanlık duygusunu kaybetmemenin, insanlar arasındaysa kötü hırslarına yenilip “vahşi bir hayvana dönüşmemenin” en iyi örneklerinden birini sunduğu görülmektedir. Filmin ismindeki metaforik anlam da bu çelişkiyi yansıtmış gibi gözükmektedir.

1. Filmde birçok mitolojik kültürlerde var olan kurdun insanoğlunu sahiplenip yetiştirilmesi motifi yer almaktadır.
2. Film vefa borcu, sadakat, dostluk, fedakârlık gibi manevi kavramları iyi bir şekilde aksettirmektedir.
3. Filmde iyiliğin iyilikle yanıtlandığı ve kötü eylemlerin ise kötülükle yanıt bulacağı fikri yer almaktadır.
4. Filmde Markito'ya Atanasio'dan kalan sansar, Markito'yu aileye kabul eden kurtlar ve Markito'nun beslediği baykuş aracılığıyla, insanın doğaya ve canlılara karşı duyarlı ve koruyucu bir tutumla yaklaştığında, doğadan da aynı şekilde karşılık görebileceği mesajı verilmektedir.

5. Toplamda 113 dakikalık filmde 21 dakika 9 saniye kurt sahnesi yer almaktadır ve Kurdun yer aldığı sahne sayısı 30'dur.

4.2. İncelenen Film / Gri Kurt (The Grey)

Çalışma kapsamında incelenmiş olan “Gri Kurt” filminde olaylar Alaska'nın soğuk doğasında cereyan etmektedir. Alaska, çoğunlukla eski mahkumların çalıştığı, uzaktaki bir sondaj kulesinde sondajcıları tehlikeli vahşi hayvanlardan korumak için bir petrol şirketi tarafından tutulan eski bir keskin nişancı ve avcı olan John Ottway, ve sondajcıların olduğu uçağın kaza yapması sonucunda insanoğlunun vahşi doğada büyük bir kurt sürüsüne karşı verdiği başarısız yaşam mücadelesi ve doğanın kendi sahiplerinin ve kurallarının olması konusunu ele almaktadır.

Film, Ian Mackenzie Jeffers'in “Ghost Walker” hikayesine dayanan, başrolünde Liam Neeson'un yer aldığı ve Joe Carnahan'ın yönettiği dramatik bir aksiyon filmidir. Dünya tanıtımı 11 Aralık 2011'de her yıl düzenlenen Butt-Numb-A-Thon Film Maratonunda gerçekleşti. 27 Ocak 2012'de Amerika Birleşik Devletleri'nde vizyona giren film felsefi temaları, sinematografik yapısı, ses efektleri ve oyunculuk konusunda övgü toplamıştır. Filmin sloganı: “Bugün Yaşa ve Öl” şeklinde aktarılmaktadır. 25 milyon dolar bütçeye sahip film, Amerika Birleşik Devletleri'nde 51.580.236 dolar olmak üzere, dünya genelinde toplamda 82.253.502 dolar hasıllata ulaşmıştır.

Filmle ilgili değerlendirmeler göz önünde bulundurulduğunda filmde insanoğlunun vahşi doğada verdiği başarısız yaşam mücadelesi ve doğanın kendi sahiplerinin ve kurallarının olması konusu yer almaktadır.

1. Filmde farklı mitolojik kültürlerde yer alan korkunun, acımasızlığın ve kana susamışlığın imgesi olarak ta bilinen Kurt motifi yer almaktadır.
2. Filmde John'nun adamlardan birinin kurtları kastederek “Biz onlara ne yaptık ki?” sorusuna karşın, John'nun “Biz onlar için, onların yaşam alanlarına sokulmuş olarak gözükmüyor ve tehlike arz ediyoruz” ifadesi, insanoğlunun olaya doğadaki canlının bakış açısından yaklaşması gerektiğinin bir örneğidir.
3. Adamlardan birinin öldürülen omega kurdun başını kesip “Burada gerçek vahşi olan bizleriz” diye bağırarak övünmesi, insanlığın gerçek hayatta genel olarak doğaya ve tüm canlılara karşı acımasız tutumu ile bağdaşmakta olup, izleyicide insanoğlunun kendisinin ne kadar acımasız ve tehlikeli bir hırsa sahip olduğunu gösterir ve distopya ile bağlantılandırılmaktadır.
4. Filmde 2 sahnenin yer aldığı 48 saniyelik sürede kurt gözükmüyor fakat uluma sesleri ile yer almaktadır.
5. 1 saat 57 dakika olan filmde toplamda 14 dakika 32 saniye kurt sahnesi yer almaktadır ve Kurdun yer aldığı sahne sayısı 17'dir.

5. Sonuç

Bu çalışmada farklı mitolojik kültürlerde yer alan kurt imgesinin rolü ve işlevi konusu dünya sinema endüstrisindeki kurt imgesi ile karşılaştırılmış, bu filmlerin başarılı bir şekilde büyük izleyici kitlelerine ulaşmasından yola çıkarak, modern insanın hayatında kurt kavramının kendine hala önemli bir yer edindiği belirlenmiştir. Dünya sinemasında kurt imgesi ile ilgili tarama sonucunda kurt kavramının herhangi bir şekilde yer aldığı 1243 film yapımı bulunmuştur, bu filmlerin çoğunlukla Amerika Birleşik Devletleri yapımı olduğu ve devamında İngiltere, Fransa, İspanya, Kanada gibi ülkelerin yer aldığı belirlenmiştir. Dünya genelinde kurt imgesinin filmlerde esas karakterlerden biri olarak yer aldığı yapımlar araştırıldığında ise 227 film bulunmuş, bu filmlerden 154' ünün Kurt Adam karakterini yansıttığı belirlenmiştir. Kurt imgesinin esas karakterlerden biri olarak yer aldığı 2 sinema filmi incelenmiş ve içerik analizi yapılmıştır. Filmler, bir kodlama tablosu şeklinde, kurtların görsel olarak yer aldıkları sahne sayıları, kurtların sesli halde yer aldıkları fakat kendilerinin gözükmediği sahne sayıları ve bu sahneler aracılığıyla kurt karakterinin filmde ne kadar süre boyunca yer aldığı, bu filmlerdeki kurt karakterinin hangi mitolojik kurt kavramlarıyla bağdaştığı belirlenmiş ve aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Filmin ismi	Kurtların yer aldığı toplam sahne sayısı	Kurtların gözükmediği, fakat sesli şekilde yer aldığı sahne sayısı	Yönetmen	Yapım yılı
Kurtlar arasında	30	0	Gerardo Olivares	2010
Gri Kurt	17	2	Joe Carnahan	2011

Tablo 1: İncelenen Filmlerde Kurtların Yer Aldığı Sahne Sayıları

Filmin ismi	Kurtların izleyicide korku uyandırdığı sahne sayısı	Kurtların yer aldığı toplam sahne sayısı	Yönetmen	Yapım yılı
Kurtlar arasında	1	30	Gerardo Olivares	2010
Gri Kurt	10	17	Joe Carnahan	2011

Tablo 2: İncelenen Filmlerde Kurtların İzleyicide Korku Uyandırdığı Sahne Sayıları

Filmin ismi	Kurtların yer aldığı sahnelerin süresi.	Kurtların yer aldığı toplam sahne sayısı	Yönetmen	Yapım yılı
Kurtlar arasında	21 dakika 9 saniye	30	Gerardo Olivares	2010
Gri Kurt	14 dakika 32 saniye	17	Joe Carnahan	2011

Tablo 3: İncelenen Filmlerde Kurtların Yer Aldığı Sahnelerin Süresi

Çalışma kapsamında araştırmalar sonucunda ‘*Kurt*’ kavramının binyıllar boyunca dünyanın dört bir yanında birçok ulusun Atası, Tanrının yer yüzündeki elçisi, Kağanın dostu ve yol göstericisi, büyük devlet kurucularını besleyen Anne ve

savaş stratejilerinde bir örnek teşkil etmesi gibi farklı şekillerde, insanoğlunu tek bir çatı altında birleştiren bir değer olduğu, farklı kültürler üzerindeki etkisi, dünya tarihi ve edebiyatında, güzel sanatlardaki rolünün yanı sıra dünya sinema endüstrisindeki yeri ve rolü kapsamında incelenen sinema filmlerinde kurdun eski çağda olduğu gibi modern insanın hayatında aynı şekilde olmasa bile, hâlâ farklı bir önem ve değer taşıdığı sonucuna varılmıştır. Ancak, günümüzde bu değerlerin hemen hepsi neredeyse yok olmuş durumdadır. İncelenen filmler aracılığıyla eski mitolojik ve kültürel bir sembol olan kurdun modern çağdaki kurt imgesiyle karşılaştırılması yapılmış ve birçok kısımlarda özellikle de gerçek hayattan uyarlanan İspanyol yapımı olan “Kurtlar Arasında” filminde Marcos Rodriguez Pantoja’nın hikayesi bizleri en eski çağa götürerek Atalarımız olan Göktürklerin kutsal önem atfettikleri dişi kurt Asena’yı ve Roma’nın kurucuları sanılan Romulus ve Remus ikizlerini büyüten anne kurdu anımsatmaktadır.

Sonuç olarak en eski çağlardan günümüze kadar farklı kültürlerde yer alan kurdun, bir mit olarak insanoğlunun geçmişinde ve bugününde hala birçok alanda keline bu kadar yer edinmesini göz önünde bulundurursak, kurdun bundan sonra da uzun yıllar boyunca insanoğlunun hayatında bir şekilde var olacağı sonucuna varabiliriz. Kurt içerikli ya da kurt imgeli filmlerin distopya kavramı ile bağdaştırılmasının temelinde, günümüze gelene dek kurt çeşitlerinin azalması, kurdun ekosistemdeki rolünün farklılaşması, avlanması yasak türlerin halen avlanıyor olması kurdun doğa içindeki konumunu daha olumsuz bir noktada görülmesi temel teşkil etmektedir. Anlatıların içerik çözümlenmesi kurtlarla ilgili filmlerin “Yok olan türler”, “Yok olan doğa” ya da “Değerlerini kaybeden, materyalistik düşünmeye başlayan insanoğlu” konularına yoğunlaşması nedeniyle daha çok distopik bir bakış açısı içerdikleri sonucuna varılmıştır.

Kaynakça

- Alyılmaz, Cengiz, (2008) Moğolistan’da Bulunan (Kök)Türk Harfli Yeni Bir Yazıt Parçası.
- Bayat, Fuzuli, (2006), Oğuz Destan Dünyası. Oğuznamelerin Tarihi, Mitolojik Kökenleri ve Teşekkülü, Ötüken Neşriyat A.Ş.
- Gaiman, Neil (1923), Norse Mythology, <https://bit.ly/3gHWUQb>
- Manov, Atanas (2001), Gagauzlar. Hristiyan Türkler, Türk Tarih Kurumu Basımevi, (Türkçesi-Mehmet Türker Acaroğlu)
- Ögel, Bahaeddin, (1993), Türk Mitolojisi (1 cilt), Türk Tarih Kurumu Basımevi
- Şükürov, Ağayar, (1997) Mifologiya, Elm Yayınevi
- Türk Dilleri Araştırmaları Dergisi, (2008), Sayı18 S:49-50
- Uraz, Murat, (1992), Türk Mitolojisi, Mitologya Yayınları.
- Ünal, Tahsin, (1977) Türklüğün Sembolü Bozkurt, Akın Basımevi, Konya.
- Wuhan Textile University, Wuhan, China (2019), 9th International Conference on Education and Social Science- <https://bit.ly/2QZgAUJ>,

Elektronik Kaynaklar

- <https://bit.ly/3gIWfy9>, (Erişim Tarihi 26 Kasım 2019)
<https://bit.ly/2OnRj5D>, (Erişim Tarihi 27 Kasım 2019)
<https://bit.ly/31r131R>, (Erişim Tarihi 28 Kasım 2019)
<https://bit.ly/2Okfy1A> , (Erişim Tarihi 13 Mart 2021)
<https://bit.ly/3fSc9Wf>, (Erişim Tarihi 07 Nisan 2021)
<https://bit.ly/3uzwAeL> , (Erişim Tarihi 07 Nisan 2021)
<https://bit.ly/3qbpP9j> , (Erişim Tarihi 26 Kasım 2019)
<https://bit.ly/2SXgP3O>, (Erişim Tarihi 14 Mayıs 2021)
<https://bit.ly/2PmyHnm>, (Erişim Tarihi 24 Nisan 2021)
<https://bit.ly/3e8CeQ1>, (Erişim Tarihi 05 Kasım 2019)
<https://bit.ly/3e8CeQ1>, (Erişim Tarihi 05 Kasım 2019)
<https://bit.ly/3e8CeQ1>, (Erişim Tarihi 05 Kasım 2019)
<https://bit.ly/389zMF0>, (Erişim Tarihi 29 Ekim 2019)
<https://bit.ly/32OqPhw>, (Erişim Tarihi 26 Nisan 2021)
<https://bit.ly/32nbg00>, (Erişim Tarihi 18 Nisan 2021)
<https://imdb.to/3aiEAJB>, (Erişim Tarihi 16 Nisan 2021)
<https://bit.ly/3n6oJD8>, (Erişim Tarihi 19 Nisan)
<https://bit.ly/3eeTzW3>, (Erişim Tarihi 16 Nisan 2021)
<https://bit.ly/3trqDQU>, (Erişim Tarihi 17 Nisan 2021)
<https://bit.ly/2RHZodQ>, (Erişim Tarihi 17 Nisan 2021)

Changing Roles In Cyberbullying: A Study On Habermasian Rules¹

Esra Tunçay²

Abstract

The objective of this paper is to study the relationship between general conditions of ideal speech situation in Jürgen Habermas's Theory of Communicative Action and coping strategies of victims of cyberbullying. Cyberbullying is bullying which takes place in digital platforms. Habermas's conception of an ideal speech situation is based on Habermasian rules which basically focus on insistence on equal opportunities to speak. The core idea is that participation to discourse is free of inhibitions or compensatory mechanisms. In the light of these, whether there is a significant difference between bullying and being a victim and the condition, which is among the general conditions of ideal speech situation, that each subject who is capable of and equal at speech and action is allowed to participate in discourse has been tested. The target population of the study consists of university students studying in Turkey. Samples were chosen through random sampling method. The data was collected via survey. In the findings, it has been revealed that there is a moderate relationship between gender and cyberbullying behavior. It has also been found that there is a poor yet meaningful dependence between cyberbullying behavior and ending the conversation behavior. Last but not least, a meaningful correlation in the relationship between being a victim of cyberbullying and the condition that each subject who is capable of and equal at speech and action is allowed to participate in discourse has been detected. Finally, this paper aims to make an important contribution with its findings on the concept of cyberbullying.

Key Words: Habermas; Theory of Communicative Action; Cyberbullying

Özet

Bu çalışmanın amacı, Habermas'ın İletişimsel Eylem Kuramındaki ideal iletişim düzeyi yaratmanın koşulları ile siber zorbalık mağdurlarının başatma stratejileri

1 Bu makale, 25-28 Nisan 2018 16th International Symposium Communication in the Millenium kongresinde sunulan 'Changing Roles in Cyberbullying: A study on Habermas' çalışmasından üretilmiştir.

2 esratuncay@arel.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-3588-6086

arasındaki ilişkiyi sorgulamaktır. Zorbalık davranışı ve mağdur olma durumu ile ideal iletişim düzeyi yaratmanın koşullarından olan, tartışma yalnızca eyleyen kişiler olarak regülatif söz edimlerini uygulamada eşit şansa sahip olan kişilerin katılabilmesi kuralı arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı test edilmiştir. Araştırmanın evrenini üniversitede okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Evreni temsil edecek örnekleme gelişi güzel örnekleme yöntemi ile ulaşılmıştır. Çalışmanın verileri anket yöntemiyle toplanmıştır. Çalışmanın sonucunda elde edilen bulgulara göre, cinsiyet değişkeni ile siber zorbalık davranışı arasında orta derecede güçlü bir ilişki tespit edilmiştir. Siber zorbalık davranışı ile iletişimi sonlandırma arasında zayıf ama anlamlı bir bağlantı çıkmıştır. Son olarak, siber zorbalık mağduru olma durumu ile ideal iletişim düzeyi yaratmanın koşullarından olan, tartışma yalnızca eyleyen kişiler olarak regülatif söz edimlerini uygulamada eşit şansa sahip olan kişilerin katılabilmesi kuralı arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

AnahtarKelimeler: Habermas; İletişimsel Eylem Kuramı; SiberZorbalık

CHANGING ROLES IN CYBERBULLYING: A STUDY ON HABERMAS

1. INTRODUCTION

1.1. Habermas and The Theory of Communicative Action

Jurgen Habermas, known as the most significant living philosopher of FrankfurtSchool which is the most influential philosophical movement of Germany, carried out studies in parallel with Critical Theory. He questioned the Marxist theory's production means and the values sequence of production relations, and brought about the Theory of Communicative Action by adding concepts of communicative action and living universe to this relationship.

With the Theory of Communicative Action, Habermas's prevalent influences began to root a coherent program of social theory (Finlayson, 2005:18). His studies focused on the problem of social theory which is to connect the two conceptual strategies stated by the notions of system and lifeworld (Habermas, 1987:151). According to Habermas, language, work tool and family categories define three equivalent instances of dialectical relations: Each symbolic exposition, work process and interaction on the basis of reciprocity reconciles object and subject in its own way. The dialect of the language, the work and the conventional relationship has been developed as a special form of reconciliation in the case (Habermas, 1993: 9). Habermas means either an instrumental action or rational action, or a combination of both, among work and/or purpose-rational action. Instrumental action conforms to technical guidelines based on empirical knowledge that contain precise predictions of physical or social events that can be observed every time. The rational choice attitude is determined by strategies based on analytical knowledge. Communicative action, on the other hand, is an interaction with symbols, according to Habermas. There are norms in this action. These are mandatory valid norms that define reciprocal behavior expectations and must have been understood and

accepted by at least two actual subjects (Habermas, 2010: 46).

Communicative action, which is internally based on dialogue, is a different kind of social interaction. This is because the goal of this action is mutual understanding. Habermas brings forward communicative action as an attitude towards negotiation. Communicative action is the negotiation of the parties, who are involved in communication, about the validity of statement. For this to happen, the participants accept the argument of validity, which are reality, truth, sincerity and comprehensibility, implicitly or explicitly. Communicative action, the main purpose of which is the reconciliation, allows the parties to reach to a common persuasion state consciously within this scope (Yavasgel, 2014: 34-35; McCarthy, 1998: 22-23). Persuasion occurs with the free will of the individuals (KaradoğanDoruk, 2015: 5). The strength of a demonstration towards reconciliation is based on the ability to move freely between different levels of discourse. However, if this condition can be met, the reconciliation, by which the demonstration has been reached, may be a sufficient criterion for validity claims that can be verified by discourse. Habermas defines the environment in which these conditions are fulfilled as 'ideal speech situation'. The ideal speech situation is a situation, which is completely free from hegemony and in which all the participants have equal chances symmetrically in the choice and execution of their speech actions. Persuasion power depends only on the power of better demonstration, not on rhetoric, authority, force-based sanctions etc. (Dellaloglu, 1997: 250-273). The Theory of Communicative Action is related to the interaction of at least two subjects entering an interpersonal relationship, who have the ability to speak and act (Habermas, 2001: 112).

An ideal speech situation is a speech environment which is away from not only the accidental external factors, but also the constraints that the operation of communication can bring about. The pre-requirement for this is that all participants are given equal opportunity to choose and use their speech actions. Only in this case, an ideal communication scheme can be created without constraints. There are four main conditions for such an ideal speech situation, two of which are basic conditions:

1. All persons who are able to participate in discussions should have equal chances to use their communicative speech acquisitions. In this way, new discussions can be opened at any time and constant questions can be asked and responses can be given.
2. Everyone who participates in the discourse should have equal chances of putting forward an argument, making statements, comments, and justifications, making suggestions, and refuting an argument. Thus, no opinion can save itself from criticism and problematizing all the way.
3. The discourse should only involve speakers with equal chances of practicing their representative speech acquisitions as actors, i.e. expressing their views, emotions and intentions; in short, all speakers should have equal chances to use such speech acquisitions.

4. The discourse should involve only those with equal chances of practicing their regulative speech acquisitions as actors, i.e. giving order and permission, objecting, forbidding, calling upon someone to speak and taking the floor, accounting and calling someone to account. In short, all participants should be equated in using the speech actions which are so-called ‘rule-maker’ (Tepe, 1995: 148, adapt.: Dellaloğlu, 1997: 292-293).

Consequently, the social theory based on the theory of communicative action cannot digress to radical dead-ends, according to Habermas. In other words, as long as it is concerned with the structures of the living universe, it has to account for a background knowledge that no one can arbitrarily use. This leads to an important methodological conclusion for the sciences which focus on cultural tradition, social integration and socialization of individuals (Habermas, 2001: 858-859). Internet studies are one of them. According to Güçdemir (2010: 52), “Internet draws attention not only as a means that transfer news and information, but also with its feature of being a field on which public relations take place by removing the spatial barriers of public organization.”

1.2. Cyber Domain and Cyberbullying

The word ‘Bully’ refers to anyone who does not give the freedom of speech and behavior to those who are subjugated by him/her, relying on his/her power; tyrant, persecutor, despot, dictator (TDK, 2017). The first studies on the concept of bullying in the literature began to be made in Scandinavian countries having a high level of welfare (Berger, 2007). Later, it was studied extensively in different countries.

In the early days of his studies, Olweus, who made the most extensive research on bullying, expressed the bullying with the word ‘mobbing’, which is made by a group and rather refers to violence. In later periods, it was seen that he started to use the term ‘bullying’, instead of ‘mobbing’. While there is no common definition of bullying in the literature, the definition of Olweus is generally used. According to this definition, Olweus (1993; 2002) describes bullying as a persistent violence by an individual or group of people, with physical or psychological consequences, against a vulnerable person. It is also observed that the researcher in question has enlarged the content of the first definition he has made, and added individual violence to group violence (Serin, 2012: 9).

With the rapid development of information and communication technologies, computer technologies have started to be used widely in everyday life. However, many phenomena inherent in mankind have also evolved within computer technology in parallel with the use. One of the examples of this change is cyberbullying. Violence and bullying, a major social problem, i.e. the effect of negative behaviors that people in the same environment apply to each other, also have been spread across the globe by Internet technologies.

Cyberbullying resembles the bullying types performed in physical environment. The main difference is that information and communication technologies such as Internet or mobile phone, by which the cyber communication can be realized, are used as a means. Belsey, (2006) defines cyberbullying as “a type of bullying involving deliberate, repetitive and hostile behavior designed to harm others by an individual or group using information and communication technologies” (Baker & Kavşut, 2007: 33).

According to Sullivan (2011), the realization of the cyberbullying action consists of five steps. In the first step, the attacker(s) decide(s) to start the cyberbullying. The attacker(s) decide(s) to start cyberbullying action on the cyber domain. In the second step, attackers select and develop the type of attack and aim to embarrass, humiliate, frighten or exclude the person they target. The most common types of these attacks are; harassment, peer-to-peer cyber stalking, abusive actions-slandering, provocation, impersonation of someone else, creation of false profiles, disclosure of information or images, cheating-deception and exclusion. The third step is choosing the technology method. Mobile phones or computers can be selected to initiate cyberbullying action. While, until recently, computers were chosen as a weapon, it was seen that the choice of mobile phones increased due to the development of mobile phones and to the fact that they are easy-to-use. The fourth step is choosing the cyberbullying means. It is listed under six headings. The first one of them is social media sites. Social media sites are very popular among adolescents. Examples include sites like Myspace, Facebook, Badoo. Social media sites carry the events that are happening in real to virtual world. But the negativity here is that these sites give the opportunity to experience cyberbullying. Users' accounts and passwords can be stolen and malicious sharing can be done through them. The second means is the instant message. These are the biggest products of Internet companies. These are services like Yahoo, Google, and MSN. In real time, you can talk to the people on your list mutually, you can chat with the camera. Unfortunately, these products are also used to harm the other side. With instant messages, the cyber bullies can deceive the other side with the fake names. Another means is electronic mail. They do it especially by stealing a person's e-mail account or by hiding their identities. E-mail can be selected to spread threats, lies, news and gossip. Sometimes false or stolen identities can be used. The fourth means is photoshop. It is the sending of photographs with attractive and pornographic content that are played on other people's photographs via mobile phones or computers. Blogs fall into other means class. Many teenagers create blog sites on the Internet with the aim of verbally attacking their opponents or vilifying their enemies and also adding others to this process. This is because blog sites are easy to establish and it is difficult to identify the identities of users. The last means classification is Twitter. It allows people to discuss events and to post social messages. Offensive messages can be sent to other side via tweet with a certain number of characters. The last step in cyberbullying

behavior is deciding. The cyber domain is a domain that lacks boundaries in terms of users and time. If the decision is to take action, it may quickly become a cyberbullying incident (Küçük, 2016: 12-15).

It is noted at the literature research in Turkey that the studies on the concept of cyberbullying have increased particularly in recent years. An example of these studies is the study carried out by Gencer (2017) to determine whether there is a relationship between Internet addiction and cyberbullying behaviors in middle school students, and according to which variables this differs. The study concluded that there was a moderately positive relationship between cyberbullying and Internet addiction behaviors of middle school students.

Baykal (2016) used “Cyber Victim-Bully Scale” and “Family Protective Factors Scale” as data collection tools in the study in which he examined the relationship of the cyberbullying and victimization of high school students with the protective factors in the family. As a result of the research, no correlation was found between the scores that the students obtained from the cyberbullying scale, whereas a significant negative correlation was found between the scores that the students obtained from the cyber victimization scale and the scale of protective factors in family. It was found that the scores which the students obtained from cyberbullying and cyber victimization scale did not change according to their class levels and parental status (together-separate-step) According to the results, it is varied significantly according to the variables such as gender, school type, education level of parents, duration of daily Internet use, whether or not their Internet usage is controlled by parents, whether s/he has a PC connected to Internet in his/her room and parental attitude (democratic-authoritarian-indifferent).

According to the results of Taştekin’s (2016) study on the relationships between the adolescents’ friendship relations & self-esteem and the cyberbullying & cyber victimization, it was found that cyberbullying varied according to gender, age, socioeconomic level, school type, the frequency of Internet access and the time spent daily on the Internet. On the other hand, cyber victimization was found to differ according to gender, socioeconomic level, frequency of Internet access and time spent daily on the Internet. The results obtained indicate that men experience more cyberbullying and victimization; that cyberbullying increases with increasing age; that cyberbullying and cyber victimization increase with the increasing socioeconomic level, frequency of Internet access and time spent daily on the Internet. Gender (being male), low self-esteem and time spent daily on the Internet account for the increase in cyberbullying and cyber victimization. Cyberbullying and cyber victimization are considered as descriptors of each other, on the other hand.

Özer (2016) used the drama method, which is known to provide various benefits and used in various fields in education, in his study on the effect on cyberbullying

sensitivity and cyberbullying attitude of high school and middle school students. His study was conducted with a total of 85 students, 60 of whom were in the experimental group and 25 of whom were in the control group. The students of the experimental group were given drama training of 16 hours with the theme of bullying. To measure the effect of the drama method on the cyberbullying sensitivity and attitude; Cyberbullying Attitude Scale and Cyberbullying Sensitivity Scale were applied to students twice, before and after drama education. In addition, the reactions that the students will show when they face with cyberbullying, and the changes that the students make in their privacy and security settings of their Facebook accounts to protect themselves against cyberbullying have been compared according to control and experimental groups, using “Anti-Cyberbullying Form” and “Facebook Privacy and Security Settings Investigation Form”, respectively. According to the results obtained; improved drama education had no effect on increasing the cyberbullying sensitivity and on reducing the tendency towards cyberbullying among high school students, whereas it had a significant impact on middle school students. Also drama education was useful for improving the privacy, security settings of the applications that students use other than Facebook, and for asking an adult for help in the case of facing cyberbullying.

In another study conducted in the field, the ratio of cyber bullies, cyber victims, cyber bully/victims and those who were never involved in cyberbullying in any way was investigated and the risk factors related to cyberbullying and victimization were determined (Eroğlu, Aktepe, Akbaba, Işık and Özkorumak, 2015). The results of the research showed that cyberbullying was related to gender, the frequency of going to Internet cafes, the perception of the mother of the adolescent about Internet skills, the duration of visiting social networking sites per day, the risk of Internet addiction, the use of Internet mostly for playing online games and monthly income of the family. On the other hand, cyber victimization was found to be associated with the frequency of going to the Internet cafe, the perception of the mother of the adolescent about Internet skills, the use of Internet mostly for playing online games and the risk of Internet addiction.

1.3. Coping Methods of the Victims of Cyberbullying

The coping methods of the victims of cyberbullying were often identified as behavioral methods, such as seeking help from others (Sleglova and Cerna, 2011; Paul, Smith and Blumberg, 2012; Wachs, Wolf and Pan, 2012; adapted by Topçu, 2014: 220-221).

In their study on the predictor effect of general self-efficacy in adolescents on their behavior of coping with cyberbullying, Peker and Ekinçi (2016) observed that there were positive significant relations between general self-efficacy, the scale of coping with cyberbullying, seeking social support, seeking help, struggling and online security sub-dimensions. In addition, it was determined that the general self-efficacy predicted the behavior of coping with cyberbullying positively.

The study of Peker (2013), which was conducted to develop a humanitarian values-oriented psycho-education program for adolescents experiencing problematic Internet use and cyberbullying problems and to investigate its efficiency, was performed with 24 students selected in an unbiased manner among 9th and 10th grade students. The subjects were selected among the students, who had the highest score on the cyberbullying form of The Online Cognitive Status Scale and the Cyber Victimization and Bullying Scale and the lowest score on the Humanitarian Values Scale, by drawing lots, and the research groups (experiment $n = 12$, control $n = 12$) were randomly assigned. For the experimental group, the humanitarian values-oriented psycho-education program designed to reduce problematic Internet use and cyberbullying behaviors was applied, while no application was performed in the control group. In order to collect data in the study, the Humanitarian Values Scale, the Online Cognitive Status Scale and the Cyber Victimization and Bullying Scale were applied to the students in the experimental and control groups three times at different time intervals (when the sessions started, when they completed, and two months after their completion). According to the findings of study; it was found that humanitarian values-oriented psycho-education program had a significant effect on the problematic Internet use and the cyberbullying, which are dependent variables of the study. This finding suggests that the students' being in different experimental conditions affects pre-test, post-test and follow-up test scores at different levels. Consequently, it has been shown that the humanitarian values-oriented psycho-education program is effective in reducing problematic Internet use and cyberbullying levels, and that this effect remains persistent as a result of two months of monitoring. In the control group, on the other hand, it was determined that there was no change in the level of problematic Internet use and cyberbullying behaviors. In another finding obtained as a result of the study, it was found that the participants in the experimental group, to which the humanitarian values-oriented psycho-education program was applied, did not show a significant difference in the level of problematic Internet use and cyberbullying based on gender.

In the study of Özer (2016), which was performed in 7th and 8th grade students in order to examine their levels of facing cyberbullying according to some variables and to identify the strategies of the students for coping with cyberbullying, it was found out that the students were exposed to cyberbullying even at the lowest level and that the cyber victims were mostly faced with blocking and harming as well as sexual bullying behaviors in virtual world. It has been determined that the students' level of facing cyberbullying varies significantly according to the variables such as gender, age, class level, education level of mother, having a mobile phone, frequency of Internet use, having a social media account, usage frequency of social media account and income level of family. It has been determined that the socioeconomic level of the school, academic achievement level, father's education level, number of siblings, family integrity, having a PC and the mostly used social media account

are not a significant determinant of cyberbullying levels of students. It has been found that students who are exposed to cyberbullying usually experience feelings of anger, sadness, frustration, stress and shame; and that they feel the emotional and psychological effects of bullying much more. It has been found that cyber victims often use technically-oriented coping strategies such as blocking the messages from the bully, asking the bullying person to end this behavior, changing the passwords of the Internet accounts they use, and not answering calls from unknown and private numbers, and that they prefer sharing the situation with their friends mostly, but are less prone to use other strategies of asking someone else for help, such as reporting to the family, the teacher, or the school staff, or applying to a psychologist or a police officer.

In summary, many studies carried out in order to determine the predecessors and results of the cyberbullying have been found in the literature search. In particular, the multiplicity and diversity of the studies on the coping strategies used by the adolescents who are victims of bullying are remarkable. However, it has been noticed that the precaution of blocking and terminating the communication is not often encountered among the strategies that victims have developed in order to end the victimization. In this context, the fulfillment of the requirement of involving ‘people with equal chance in prohibition’ in the discourse, which is one of the requirements for the ideal speech situation that Habermas emphasizes in his theory of communicative action, by those who face cyberbullying behavior arises as a study theme.

2. Purpose

The purpose of this study is to question the relation between the rule of allowing only ‘people with equal chance of practicing regulative linguistic achievements as the actors’ to participate in the discourse, which is one of the requirements for creating the ideal level of communication in Habermas’ Communicative Action Theory, and the cyberbullying as well as the coping strategies of cyberbullying victims. In this context, the following study questions were created:

- What are the participants’ levels of bullying from cyberbullying dimensions?
- What are the participants’ levels of victimization from cyberbullying dimensions?
- Is there a significant difference between bullying behavior from the cyberbullying dimensions and the rule of allowing only ‘people with equal chance of practicing regulative linguistic acquisitions as the only actors’ to participate in the discourse, which is one of the requirements for creating the ideal level of communication in Habermas’ Communicative Action Theory?
- Is there a significant difference between victimization from the cyberbullying dimensions and the rule of allowing only ‘people with equal chance of

practicing regulative linguistic acquisitions as the actors' to participate in the discourse, which is one of the requirements for creating the ideal level of communication in Habermas' Communicative Action Theory?

3. Method

The target population of the study is consisted of students studying in universities in Turkey. This is because university students are actively involved in online groups and are among the most vulnerable groups to be victimized by cyberbullying. In this context, students studying in university classes form an appropriate working group. Besides, it will be relatively easy to reach the students who will become the sampling for the researcher who is herself a lecturer. The samplings to represent the target population were reached by random sampling method. A questionnaire was applied to participants in the study. Classification scale (Sencer and Irmak, 1984: 221, Karasar, 2011: 143) was used in the questionnaire in the study. Demographic characteristics of participants are limited by gender and age.

Victimization levels of participants who face with cyberbullying are measured by 'SiberZorbalık Ölçeği' (Küçük 2016), which is the Turkish adaptation by Selda Küçük from "Cyberbullying Scale" developed by Regan W. Stewart, Christopher F. Drescher, Danielle J. Maack, Chad Ebesutani and John Young (2014). The Cyberbullying Behavior scale (Topçu, 2014) used by Çiğdem Topçu in her study was used to measure bullying behavior in cyberbullying. Two questions have been raised by the researcher to measure the exclusion behavior of people exposed to cyberbullying towards the bullies in the group in the context of the rule of allowing only 'people who have equal chances of practicing regulative linguistic acquisitions as the actors' to participate in the discourse, which is one of the requirements for creating the ideal level of communication in Communicative Action Theory of Habermas.

The first two questions measure the cyberbullying behaviors of participants. The content of the questions is consisted of the participants' insulting someone through the Internet, and sharing a photo or video whose owner will be uncomfortable in case of being seen by others. In the next fourteen questions, the person's exposure to cyberbullying is measured. The content of the questions is consisted of whether a person is exposed to situations such as being exposed to written or visual disturbance by another person through the cyber domain, sharing of his/her personal information by someone else without informing him/her, exclusion, humiliation, being threatened. Finally, two questions are asked to measure the participants' behavior of excluding someone from the online group deliberately and excluding someone from the online group when they are insulted.

Cyberbullying scale has been carried out via validity reliability studies SPSS v.21 (Statistical Package for Social Sciences) program.

4. Findings

This section contains the statistical analyses applied to data obtained from the study. The statistical analyses have been carried out via SPSS v.21 (Statistical Package for Social Sciences) program. This section presents the findings about socio-demographic features in the first place. Then, the studies on frequency analyses of questions in the scale created, and finally, the statistical analyses comparing the relationship between the behavior of excluding from the group and the behaviors of being a cyber bully and cyberbullying victim have been presented.

The number of students participating in the study was 148. 75 of them were females (50.7%) and 73 were males (49.3%). 81.1% of participants were in the age range of 18-21, 14.9% were in the age range of 22-25, 2% were in the age range of 26-30 and 2% were in the age range of 31 and over.

When the responses given by the participants about the bullying variable of the cyberbullying were examined, it was found that 35.1% positive and 64.9% negative responses were given to the question "Have you ever insulted another person through the Internet?". The question "Have you ever shared a photograph or video, whose owner would be uncomfortable in case of being seen, through the Internet?" were responded positively at a rate of 11.5% and negatively at a rate of 88.5%. In this context, it was determined that the participants did not exhibit high levels of bullying behavior.

When the responses that participants gave about the variable of victimization of cyberbullying were examined, it was found that the participants were moderately victimized. For example, 36.5% positive and 63.5% negative responses were received for the question 'Have you ever received an online or written message from someone else about hurting you physically?'. The ratio of positive and negative responses received for the question 'Does another person say something rude to you in a written message or online environment?', were 42.6% and 57.4%, respectively.

When two questions that measure the participants' behavior of excluding someone from the online group deliberately and of excluding someone from the online group when they are insulted have been examined, a positive response of 31.1% and a negative response of 68.9% have been received for the question 'Have you ever excluded some other people from the online group deliberately when they insulted you?'. The question 'Do you take your revenge by excluding some other people from the online group deliberately when they insult you?' received a positive response of 27.7% and a negative response of 72.3%

Crosstab analysis was applied to determine if the variables were related to each other and, if so, to explain the magnitude of the dependency. Accordingly, the variables which are dependent on each other and the magnitude of dependency are explained below.

The dependency between variables was found to be statistically significant as a result of Chi-Square test performed to determine whether bullying behavior was dependent on gender variable in cyberbullying. According to the results, there is a moderately strong relationship between gender and the behavior of insulting someone through the Internet ($p = 0.000 < 0.05$; Cramer's $V = 0.321$). In addition, a weak relationship was found between gender and the behavior of sharing a photograph or video, whose owner would be uncomfortable in case of being seen, with others through the Internet ($p = 0.017 < 0.05$; Cramer's $V = 0.196$).

The dependency between variables was found to be statistically significant as a result of Chi-Square test performed to determine whether bullying behavior was dependent on 'termination of communication' variable in cyberbullying. In other words, there is a weak relationship between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is a variable of terminating the communication, and the behavior of insulting another person through the Internet ($p = 0.031 < 0.05$; Cramer's $V = 0.177$).

The dependency between variables was found to be statistically significant as a result of Chi-Square test performed to determine whether victimization was dependent on gender variable in cyberbullying. According to the results, there is a weak relationship between gender and another person's behavior of saying something rude to the participants in a written message or in an online environment ($p = 0.049 < 0.05$, Cramer's $V = 0.162$).

The dependency between variables was found to be statistically significant as a result of Chi-Square test performed to determine whether victimization was dependent on 'termination of communication' variable in cyberbullying. Firstly, the relationship between the behavior of excluding other people from the online group deliberately when they insult participants, which is the variable of 'terminating the communication', and the victimization variables has been examined. Accordingly, there is a weak relationship between the behavior of excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is the variable of terminating the communication, and the other people's behavior of excluding the participants from the online group deliberately ($p = 0.002 < 0.05$, Cramer's $V = 0.257$). There is a moderately strong relationship between the behavior of excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is the variable of terminating the communication, and another person's behavior of saying something rude to the participants in a written message or in online environment ($p=0.000<0.05$; Cramer's $V=0.308$). There is a moderately strong relationship between the behavior of excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is the variable of terminating the communication, and the behavior of taking revenge by excluding

the participants from the online group, which is displayed by a person who is mad at the participants ($p=0.000<0.05$; Cramer's $V=0.404$). In addition, there is a weak relationship between the behavior of excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is the variable of terminating the communication, and another person's behavior of lying about the participants through written or online messages ($p=0.016<0.05$; Cramer's $V=0.199$). There is a weak relationship between the behavior of excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is the variable of terminating the communication, and the behavior of sending messages that insult the participants and will keep other friends away from the participants, which is displayed by any friend of the participants ($p=0.034<0.05$; Cramer's $V=0.174$). There is a weak relationship between the behavior of excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is the variable of terminating the communication, and the participants' behavior of receiving physically offensive messages from another kid in case that the participants do not do what he has wanted ($p=0.001<0.05$; Cramer's $V=0.265$). In addition, there is a weak relationship between the behavior of excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is the variable of terminating the communication, and the involvement in the online fights ($p=0.002<0.05$; Cramer's $V=0.260$). A weak relationship was found between the behavior of excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is the variable of terminating the communication, and another person's behavior of despising the participants by sending or sharing ruthless gossip, rumors or another offensive thing in online environment ($p=0.01<0.05$; Cramer's $V=0.212$). A weak relationship was found between the behavior of excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is the variable of terminating the communication, and another person's behavior of sharing the secrets and photographs of the participants without obtaining their consent in online environment ($p=0.034<0.05$; Cramer's $V=0.174$).

Secondly, the relationship between the behavior of excluding other people from the online group deliberately when they insult participants, which is the variable of 'terminating the communication', and the victimization variables has been examined. Accordingly, there is a weak relationship between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is a variable of terminating the communication, and the participants' behavior of receiving an online or written message about harming physically ($p = 0.007<0.05$; Cramer's $V=0.221$). There is a weak relationship between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is a variable of terminating the communication, and other people's behavior of excluding the participants from the online group deliberately ($p=0.001<0.05$; Cramer's $V=0.265$).

A weak relationship was found between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is a variable of terminating the communication, and another person's behavior of saying something rude to the participants in a written message or in online environment ($p=0.005<0.05$; Cramer's $V=0.230$). In addition, there is moderately strong relationship between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is a variable of terminating the communication, and the behavior of taking revenge by excluding the participants from the online group, which is displayed by a person who is mad at the participants ($p=0.000<0.05$; Cramer's $V=0.377$). A weak relation was found between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is a variable of terminating the communication, and the behavior of receiving a written or online message that threatens their security ($p=0.015<0.05$; Cramer's $V=0.201$). A weak relationship was found between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is a variable of terminating the communication, and a person's behavior of lying about the participants through written or online messages in order to make other people dislike the participants ($p=0.005<0.05$; Cramer's $V=0.233$). There is a weak relationship between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is a variable of terminating the communication, and the behavior of receiving written or online messages from someone else who states that they will be disliked in case they do not do what s/he wants ($p=0.015<0.05$; Cramer's $V=0.200$). A weak relationship was found between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is a variable of terminating the communication, and the behavior of sending messages that insult participants and will keep his/her friends away from the participants, which is displayed by any friend of the participant ($p=0.000<0.05$; Cramer's $V=0.294$). In addition, there is moderately strong relationship between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is a variable of terminating the communication, and the behavior of receiving physically offensive messages from another kid in case he does not do what the participants want ($p=0.000<0.05$; Cramer's $V=0.309$). In addition, there is moderately strong relationship between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is a variable of terminating the communication, and the involvement in online fights ($p=0.000<0.05$; Cramer's $V=0.325$). There is a weak relationship between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is the variable of terminating the communication, and another person's behavior of

despising the participants by sending or sharing a ruthless gossip, rumor or another offensive thing in online environment ($p=0.002<0.05$; Cramer's $V=0.251$). A weak relationship was found between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is the variable of terminating the communication, and another person's behavior of taking over for someone and sending messages that will ruin his/her reputation and harm your friendship relations ($p=0.024<0.05$; Cramer's $V=0.185$). There is a weak relationship between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is the variable of terminating the communication, and another person's behavior of sharing the secrets and photographs of the participants without obtaining their consent in online environment ($p=0.032<0.05$; Cramer's $V=0.177$). Lastly, a weak relationship was found between the behavior of taking revenge by excluding other people from the online group deliberately when they insult the participants, which is a variable of terminating the communication, and the participants' behavior of having to ask for help from an adult because of a bad thing they have experienced in online environment ($p = 0.001<0.05$; Cramer's $V=0.261$).

5. In Lieu Of Conclusion

In this study, it was targeted to examine the methods of coping with cyberbullying and bullying, which are one of the biggest problems of the age that we are in, and to apply ideal speech environment in Habermas' theory of communicative action in the communication environment created in cyber world in order to eliminate victimization. As a result of the study, a moderately strong relationship was found between gender variable and cyberbullying behavior. 50.7% of males stated that they insulted another person through the Internet, while 80% of females stated that they did not insult. This leads us to the conclusion that female participants are less prone to bullying behavior. A poor yet strong relationship was found between gender variable and victimization. 65.3% of females stated that they did not receive any offensive messages from someone else, while 50.7% of males stated that they received an offensive message from some other people. As a result, this leads us to the conclusion that females are less prone to be bullying victims. This can be explained by the fact that saying bad words to women are seen wrong in society. Men are more exposed to bad words and vulgar language in this context. It was observed that this was not changed in the Internet environment, either.

A weak but significant relationship was found between cyberbullying behavior and termination of communication. That is, variables are dependent on one another. 70.1% of the participants, who stated that they did not insult another person through the Internet, stated that they did not take revenge by excluding other people from the group when they insulted. However, a weak but significant relationship was also found between cyberbullying victimization and termination of communication.

Of the participants, 87.3% of those who stated that they were not excluded from the group deliberately by the other people stated that they did not exclude others from the online group deliberately. 34.8% of those who said that they were excluded from the group by other people, i.e., the victims of bullying, stated that they excluded other people from group deliberately when they are insulted. It has been found that the victims use the behavior of terminating the communication barely, which is the research question of the study. However, what we need to pay attention is that it has been revealed that 65.2% of the participants, who state they have not been excluded from the group by other people, have excluded others from the online group deliberately. This result is the fact whether the use of parties' right to terminate the communication, which is the pre-requirement of the ideal communication environment, has actually turned into a kind of 'bullying' behavior. This is because a high level of the behavior of excluding someone from the group has been observed in people who are found not to be victims of cyberbullying. Finally, out of the participants of the study, 12.7% of those who were excluded from the group by others deliberately stated that they excluded another person from the group deliberately when s/he insulted them.

Likewise, 67.6% of the people, to whom bad words were told by others who had a moderately significant relationship with them, stated that they did not exclude other people from the group when they were insulted by those people. 65.2% of the people who were found to be cyber victims stated that they excluded other people from the group when they were insulted by those people. This is an important finding, because the exclusion behavior, which is one of the victims' strategies to cope with cyberbullying, has yielded a significant result here. In other words, a significant relationship was found between the situation of being a cyberbullying victim, which is the suggestion of the research, and the rule of allowing only those with equal chance of practicing regulative linguistic acquisitions as the actors to participate in the discourse, which is one of the requirements for creating an ideal level of communication.

Based on the findings of the study, it is hoped that a significant contribution will be made to the literature and that the study will shed light on future research.

6. REFERENCES

- Baykal, (2016). Lise Öğrencilerinde Siber Zorbalık Ve Mağduriyetin Ailedeki Koruyucu Etmenlerle İlişkisi: Afyonkarahisar İli Örneği (Published Master's Thesis). Afyon Kocatepe University Institute Of Social Sciences, Turkey.
- Baker, Ö, E. & Kavşut, F. (2007). 'Akran Zorbalığının Yeni Yüzü: Siber Zorbalık'. Eurasian Journal of Educational Research, 27, 31-42.
- Berger, K. (2007). Update On Bullying At School: Science Forgotten? Developmental Review, 27, 90-126.
- Dellaloğlu, B.F. (1997). Toplumsal Yapının Yeniden Biçimlenmesi Habermas Üstüne Bir Araştırma (Published Phd Thesis). Mimar Sinan University Institute Of Social Sciences, Turkey., 292-293; 250-273.
- Eroğlu Y.; Aktepe, E.; Akbaba,S.; Işık, A.; Özkorumak,E. (2015). 'Siber Zorbalık Ve Mağduriyetin Yaygınlığının Ve Risk Faktörlerinin İncelenmesi'. Eğitim ve Bilim,40(177):93-107.
- Finlayson, J.G. (2005). Habermas: A Very Short Introduction. Oxford: Oxford University Press. 18.
- Gencer, H. (2017). Ortaokul Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığı Ve Siber Zorbalık Davranışları İle İlişkili Değişkenlerin İncelenmesi (Published Master's Thesis).Cumhuriyet University Institute Of Education Sciences, Turkey.
- Güçdemir, Y. (2010). Sanal Ortamda İletişim. İstanbul: Derin Yayınları, 52.
- Habermas, J. (1987). The Theory of Communicative Action. Translator. Thomas McCarthy. Boston: Beacon Press. 151.
- Habermas, J. (2001). İletişimsel Eylem Kuramı. Çeviren, Mustafa Tüzel. İstanbul: Kabalcı Publishing, 112,792-794,858-859.
- Habermas, J. (1993). 'İdeoloji' Olarak Teknik ve Bilim. Translator, Mustafa Tüzel. İstanbul: YapıKredi Publishing, 9.
- Habermas, J. (2010). 'Kamusallığın Yapısal Dönüşümü. Translator(s), Tanıl Bora ve Mithat Sancar. İstanbul: İletişim Publishing, 46;54.
- Karadoğan Doruk, E. (2015). İknanın Sosyal Psikolojisi. İstanbul: Derin Publishing. 5.
- Karasar, N. (2011). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.143
- Küçük, S. (2016). Siber Zorbalık Ölçeği Türkçe Uyarlaması. (Published Master's Thesis). İstanbul University Institute Of Forensic Sciences, Turkey 4, 10, 12-15,
- McCarthy, T. (1998). Studies in Contemporary German Social Thought. Cambridge: The MIT Press. 22-23.
- Özer, G. (2016). Ortaokul Öğrencilerinin Siber Zorbalık Yaşama Düzeyleri İle Siber Zorbalığın Öğrenciler Üzerindeki Etkileri Ve Öğrencilerin Siber Zorbalıkla Baş Etme Stratejileri (Published Master's Thesis). Gazi University Institute Of Education Sciences, Turkey.
- Özer, H. (2016). Ortaokul Ve Lise Öğrencilerinin Siber Zorbalık Tutum Ve Duyarlılıklarının Drama Metoduyla İncelenmesi (Published Phd Thesis). Marmara University Institute Of Social Sciences, Turkey.
- Peker, A. (2013). İnsani Değerler Yönelimli Psiko-Eğitim Programının Problemlı İnternet Kullanımı Ve Siber Zorbalık Üzerindeki Etkisi (Published Phd Thesis). Sakarya University Institute Of Education Sciences, Turkey.
- Peker, A. &Ekinci, E. (2016). Genel Öz-Yeterliğin Siber Zorbalıkla Başa Çıkma Davranışları Üzerindeki Yordayıcı Etkisi. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 5(4):2126-2140
- Sencer, M; İrmak, Y. (1984). Toplumbilimlerinde Yöntem. İstanbul: Say Kitap Pazarlama. 221.

- Serin, H. (2012). Ergenlerde Siber Zorbalık / Siber Mağduriyet Yaşantıları Ve Bu Davranışlara İlişkin Öğretmen Ve Eğitim Yöneticilerinin Görüşleri (Published Phd Thesis). İstanbul University Institute Of Social Sciences, Turkey. 9.
- Taştekin, E. (2016). Ergenlerin Arkadaşlık İlişkileri Ve Benlik Saygısı İle Siber Zorbalık Ve Siber Mağduriyet Arasındaki İlişkiler (Published Master's Thesis). Hacettepe University Institute Of Medical Sciences, Turkey.
- TDK (2017). Retrieved 29.04.2017 from http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5904f3ba8c7029.00609215.
- Topçu, Ç. (2014). Modeling The Relationships Among Coping Strategies, Emotion Regulation, Rumination, And Perceived Social Support In Victims Of Cyber And Traditional Bullying. (Unpublished Phd Thesis). Middle East Technical University Institute Of Social Sciences, Turkey. 220-221.
- Yavaşgel, E. (2014). İletişimin Sosyo-Politiği. İstanbul: Derin Publishing. 34-35.

Citizenship and Power of Media: An Analysis of Bollywood's Movie "Bajrangi Bhaijaan"

Musa Khan¹ & Nilüfer Pembeciođlu²

Abstract

Films have a unique nature to reach the audience and connect with them to have a long- or short-term impact on them. Typically, the filmic atmosphere generated in its narrative form, accompanied by the visual effects, place the audience in a "virtual" position in which they share the same geography, society, psychology, and sequence of events as if they are the film's heroes and heroines. Apart from helping the individuals to identify the self with the protagonist of the text, the film might have an immediate or delayed impact on them, resulting in specific behavior, attitude patterns, or schemata of ideas and attitudes for the observers. Thus, the 'stars' of the films have more responsibility regarding the social messages that could be attributed to their artistic products. The purpose of this study is to compare and contrast the filmic reality with the real reality of the world in the Indian (Bollywood) film *Bajrangi Bhaijaan* (2015), a Hindi-language comedy-drama film that Kabir Khan wrote and directed. Displaying humanity and "the power of love," as well as widening the borders of communication and social network, the film also aims to provide some glimpses of how global citizenship could be powered and widened through social networks.

Key Words: Power of Media, Impact of Cinema Films, *Bajrangi Bhaijaan*, Citizenship, Network Society.

1 Musa Khan (Ph.D.), Riphah Institute of Media Sciences (RIMS), Riphah International University, Islamabad, Pakistan, musakhan_85@yahoo.com, ORCID ID: 0000-0002-9243-7845

2 Nilüfer Pembecioğlu, İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon Sinema Bölümü, Beyazıt, İstanbul, niluferpembecioğlu@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-7510-6529

Introduction

The Indian (Bollywood) movie *Bajrangi Bhaijaan*³ (2015), is a Hindi-language comedy-drama film written and directed by Kabir Khan. Broadly the film demonstrates humanity and “the power of love” that love has no boundaries, caste, color, language, region, or religion. The narration particularly, however, highlighted the two major social and political issues prevailing in the region. First is the reunification or promotion of peace between Pakistan and India, two traditionally rival countries since its independences (1947), and the second is bringing religious harmony between two major religions of India, Islam, and Hinduism.

The concept of producing the film was stem from the rise of religious sectarianism in India since the 1980s and particularly in response to the Bajrang Dal⁴, a Hindu fundamentalist organization (Herman, 2000; Mankekar, 1999), that appropriated Bajrangi for violent sectarian motives and played a central role in the deadly 2002 Gujarat riots. Encountering the misinterpreted concepts, the film *Bajrangi Bhaijaan* (2015), was produced, reclaiming Bajrangi for all communities, and as a way of bringing Hindus and Muslims together (Khan, 2015).

According to the director of the film, Khan (2015), the script for Bajrangi Bhaijaan was influenced by some of his personal experiences regarding the Hindu epic Ramayana, which he used to watch Ramlila plays as a child, and particularly the Hindu god Bajrangi (Hanuman), who left a strong impression on him as a child. He felt that Bajrangi was a character who was loved by people of all religious communities in India, including Hindus and Muslims in India, due to how Bajrangi brought joy and fun to many Indian children. The film also depicts the barriers to citizens of both countries for visiting each other states. What is described, however, in this paper is the real issues in the region depicted through the film, associating the power of love with the power of media in terms of the ongoing transformation in the media environment and the uprising of digital democracy. The paper has challenged the traditional, culturally set up values and assessed the new dynamics, tendencies, and uprisings of new democracies in the digital world.

Aim and Methodology

The purpose of this study is to exemplify how a film can relate the audience to its social, political, and human aspects. This article aims to present a film analysis through a media literacy perspective focusing on a popular international contemporary era of digitized transmedia.

Public broadcast television channels had the opportunity to present more intense public messages in the periods when they were terrestrial and in environments where viewers could watch jointly.

3 Bajrang is a Hindi word which means ‘one with a strong frame or a strongly built body.’ The word is commonly associated with Hindu God Hanuman who is called ‘Bajrang Bali’ too. Bhaijaan is an Urdu language word usually using for elder brother with respect. Hence, Bajrangi Bhaijaan would mean ‘Brother Bajrangi’.

4 The Bajrang Dal is a Hindu nationalist militant organisation and its ideology is based on Hindutva, which is the predominant form and political ideology of Hindu nationalism in India.

Today's individualized and theme-oriented, subject-oriented, business-oriented approaches to viewing habits lack the opportunity of grasping the attention of wider masses altogether. Concentrating on the analysis of a film and following a quantitative and descriptive methodology, this article also aims to compare and contrast the different topics pinpointed as humanity, digital communication, and citizenship.

On one hand, the phases of the broadcasting infrastructure all over the world, from satellite, cable, and digital broadcast systems to stream-on-demand systems such as Netflix bring digital films, and documentaries into front rows more. With the release of transmedia, children's audiences have become more highly motivated and have a greater say in the economy, education, marketing, and other sectors. A kind of stratification of possible viewers also emerged due to the pay-TV possibilities through the opening of different channels, and the privatization of channels. Yet, periods such as the privatization or thematizing of broadcasting bring some help the spectators to reach the blockbusters with all the social media messages in them.

Combining the literacy data and focusing more on the handicapped and disadvantaged ones, as well as the value attributed to childhood and humanity the film analysis provides a mixed approach including structural and functional analysis as well as content analysis. The field research has been enriched to provide the country and culture profiles of India and Pakistan.

Findings

Baracco, (2017) states that hermeneutics of the film focuses on the process of film interpretation and is engaged in investigating how different meanings of the same film can arise and coexist. Faced with movies as worlds and filmgoers as interpreters, film hermeneutics considers interpretations as inherently relative and contextualized. From the hermeneutic perspective, the film is enriched in this never-ending process of screening, viewing and interpretation. Thus, the new spectators model concentrates on not the film itself but its impact on the self. The more the self is involved with the messages, visuals or values involved in the film, the more the impact would be visible. Regarding the same film, there could be several different focal points to be considered thus, as Baracco suggests, each individual might have unique consequences regarding the same film. That means, the filmic world and real world connection is not a stable one but consisting of more mobile concepts and messages transferred in between.

In the past, the cinema audience had some expectations regarding the sound, color or unseen geographies, etc. With the introduction of the filmic reality and real reality side by side in the form of newsreels in cinema saloons, the spectators learned the difference between the reality in screen and the filmic story. As stated by Clark, (2020) a Newsreel Theatre chain presented the newsreel as part of a modern culture of speed—in both transportation and communication. For the first two decades of

the cinema the aim was more the narrative side, but in the 21st century it's becoming more of the truth side since the cinema saloons are not representing the points of escape but a meeting or searching point for the truth.

The findings of the film reflections and scattered messages through the film require not only being familiar with the narrative techniques but also real-world knowledge. Thus, the messages regarding these bounds in between the two worlds help comprehension as well as a delayed or immediate impact on the side of the spectators. Depending upon the citizenship issues raised and the media power shown directing the society more than anything else in Pakistan and Indian societies occur in a single film. In most societies, cinema films are regarded as a tool for providing sample lessons for the masses, and their impact increase as the literacy level gets lower. These might be considered as part of "situational learning" applications or implementing the required skills, behaviors, and attitudes. As the purpose of this study is to compare and contrast the filmic reality with the real reality of the world in the Indian (Bollywood) film *Bajrangi Bhaijaan* (2015), the following findings seem to be important as the main messages of the film.

Languages Similarities and Sign Language in the Region

The film story *Bajrangi Bhaijaan* (2015), is based on and represented the cultures of two countries India and Pakistan, the traditional political rivals in terms of ideology and religion, however, both states share many social and cultural tangible and non-tangible traits, such as similarity in dialects, languages, traditions, outfits, way of living, and many more. The story revolves around a six-year-old mute Pakistani girl Shahida Aziz (Harshaali Malhotra), named after a famous Pakistani Cricketer, Shahid Khan Afridi. The little mute Pakistani girl gets lost from her parents in India when they took her to the shrine of Sufi saint *Nizamuddin Auliya*⁵ in Delhi, India via the *Samjhauta Express*⁶, with a hope of restoring her speaking ability.

After getting lost, the little girl encounters an Indian man Pawan (Salman Khan) having a magnanimous heart—an ardent devotee of Lord Hanuman – who is amid a challenge posed by his lover's father. In the first meeting when he realizes that the girl is mute and unable to speak, he put in words a question on paper asking her name in *Sanskrit alphabets*⁷. The absence of reaction of the little girl to the inquiry written on the paper is the hidden message that has to be described here.

She doesn't understand the written words however understands the language speaking around. The reason is that Hindi (Indian national language), and Urdu (Pakistan's national language) are essentially the same languages, particularly the spoken, however, the main difference is that Urdu is written with the Arabic script

5 Muhammad Nizamuddin Auliya (1238 – 325) was an Indian Sunni Muslim scholar, Sufi saint of the Chishti Order, and is one of the most famous Sufis from the Indian Subcontinent.

6 The Samjhauta Express is a bi-weekly friendship train service runs between India and Pakistan. The word Samjhauta means "agreement", "accord" and "compromise" in both Hindi and Urdu.

7 Sanskrit is the classical language of Indian and the liturgical language of Hinduism, Buddhism, and Jainism. It is also one of the 22 official languages of India.

whereas Hindi is written in the script originally used for Sanskrit, Devanagari. Despite this, there are many similar or same languages that are spoken by millions across the border. The languages which primarily connect these two often hostile neighbors are English, Urdu, and Punjabi (Iqbal, 2018).

Involving a mute character in the film also involves all handicapped and disadvantaged people in the same narrative. When it comes to the sign language for mute people, according to the literature and available data Indo-Pakistani Sign Language (IPSL) is the sign language used by deaf communities in urban centers in parts of the Indian subcontinent. Previous research provides that this sign language (IPSL) is usually used in southern and central Pakistan and northwestern India (Zeshan, 2003). IPSL is not known to be related to other sign languages of either Asia or Europe. Its exact geographic extension is not known at present.

However, according to the previous research, the sub-continent (India, Pakistan, Nepal, etc.) have a large community of mute language, approximately several hundred thousand signers. Previous literature says that IPSL is the sign language that is in use throughout India, Pakistan, and Nepal with varying degrees of dialectal variation. This approach, however, has not yet been investigated in detail, nor has its possible use in other countries of the Indian subcontinent such as Sri Lanka and Bangladesh (Woodward, 1993). Woodward (1993) has further elaborated from his research that the sign language varieties in India, Pakistan, and Nepal are distinct, however, having closely related language variations that belong to the same language family. The little girl character in the film *Bajrangi Bhaijaan* (2015), manages to talk in sign language in the film. If we take the issue into account in the real society in Pakistan, up to the recent past only two dictionaries were available for the mute community, one with signs from Karachi (ABSA 1987), the other one published in Islamabad (NISE 1991) with signs from several parts of the country. (Zeshan, 1996).

The trend, however, has been changed and at the moment there is an active government organization PSL (Pakistan Sign Language), (www.psl.org.pk) having a functional Resource Development Team, comprised of educators, teachers, PSL sign developers, curriculum designers, animators and production experts. The services provided by PSL include a Phone App with 5,000 Signs available on both Android and iOS. 1,000 Basic Signs in 7 languages: English, Urdu, Punjabi, Sindhi, Pashto, Balochi, and PSL. PSL Learning Unit, a minicomputer mounted on a 22" HDMI Monitor with built-in speakers, keyboard, and mouse. Contents include 7,000 Word PSL Dictionary, PSL Animated Stories, Teacher Training Tutorials, Primary Level Tutorials, The IQRA Literacy Program, and more (Org.Pk, 2021). However, it is still a big challenge for a diverse country like Pakistan which having 70 to 80 spoken local languages.

Raising the issue of language and the use of sign language in the film helps the audience realize the facts about the handicapped ones and they are also expected to develop tolerance and raise awareness for the “other” in society. This issue can also bring important data and gains in terms of inclusiveness since the bill of exclusivity is too high.

Education for Handicapped in the Region

Another important aspect highlighted in the film *Bajrangi Baijaan (2015)*, is the depiction of the little girl with a speaking disability which draw our attention to the issue in terms of the actions taken by the governments for the disabled population in the region and the available facilities for their training and schooling.

According to the 6th Population and Housing Census of 2017, the population of Pakistan is around 207 million. As for previous research, so far, there has been no large-scale national survey to document the true burden of disability in Pakistan, however, considering the World Health Organization (WHO) estimate of a 15 percent prevalence of global disability, around 31 million people in Pakistan are expected to be living with some form of disability. (Rathore & Mansoor, 2019). Another research says that, according to the 2017 Population and Housing Census, 0.48 percent of Pakistan’s population is disabled, which shows a stark decrease from the 2.38 percent figure in the 1998 census.

Other sources, such as the World Bank Report on Disability place the disability ratio in Pakistan at 3.56 percent, whereas the Annual Status of Education Report (ASER) indicates that 22.1 percent of the government schools have children with disabilities. This discrepancy regarding the number of disabled in Pakistan is connected to an underlying problem of identification. With no universal definition of disability in place and limited constitutional cover in Pakistan, these figures are deemed as controversial and unrepresentative of the true extent of this issue (Ali, 2020). Akram & Bashir (2012) have assessed in their research that in Pakistan 66% of children are enrolled in school at the primary level, leaving 34% without education. Children with disabilities constitute a major part of this marginalized group. According to an estimation, six million children have been left out of schools for many reasons among which one is the physical disability (mute or deaf etc.) and lack of knowledge of parents about handling their special (disabled) children (Akram & Bashir, 2012).

Child Abuse and Prostitution in the Region

The film *Bajrangi Baijaan (2015)*, draws our attention to another important real issue in the region regarding prostitution and child abuse. What we realize in the movie, a fraudster manages to sell the little girl in a brothel, but the main character Pawn (Protagonist) rescues her with dramatic action. Taking the issue into account in veracity, we shed light on the issue in both countries India and Pakistan, which are lag-behind in providing protection to children against trafficking and child sex

or abuse. For instance, according to National Crime Records Bureau (NCRB)⁸, India has such a high volume of child trafficking that one child disappears every eight minutes. Children are taken from their homes to be bought and sold in the market, or children are tricked into the hands of traffickers by being presented an opportunity for a job, however, in reality, the fraudster enslaved and sells them for many purposes including labor, begging, and sexual exploitation (Harlan, 2011).

According to NCBR, due to the nature of such crime, it is hard to track; and due to the poor enforcement of laws, it is difficult to prevent. India is a prime area for child trafficking to occur, as many of those trafficked are from, travel through, or are destined to go to India. Though most of the trafficking occurs within the country, there is also a significant number of children trafficked from Nepal and Bangladesh (ChildlineIndia, 2012). On the other hand, children in Pakistan are also not safe, prostitution, especially in brothels, often remains associated with human trafficking as trafficked women are sold into brothels. According to Daily Times (2003), around twenty thousand minors were engaged in prostitution in Pakistan. According to the National Initiative Against Organized Crime (NIOC) the trafficking of women and children led Pakistan to be placed at Tier 2 of the US State Department's ranking on human trafficking. (National Initiative Against Organized Crime, 2018). According to the latest report published by The U.S. Department of State (2021), provincial police in Pakistan reported identifying 32,022 trafficking victims in 2020, a significant increase from 19,954 in 2019. The government did not report what accounted for the large increase. This included 15,255 women, 9,581 men, 6,937 children, and 249 transgender victims. Only 30 bonded labor victims were identified in 2020, a significant decrease from 760 in 2019 (The U.S. Department of State, 2021).

Geographical locations across the border depicted in the film

India and Pakistan are sharing a long border of a total length of 3,323 kilometers, which is stretched from Jammu and Kashmir in the north to the Zero Point between Gujarat in India and Sindh province in Pakistan. The area-wise length of border could be divided into three parts such as the borderline connecting Jammu and Kashmir is 1,222 Km, Gujrat is 506 Km, and the border connecting the provinces of Punjab on both sides is 425 Km. The little mute girl (Harshaali Malhotra) in the film belongs to the Kashmir valley in Pakistan. Kashmir is the most beautiful green and hilly disputed region between India and Pakistan, separating the same ethnic population by a 1,222 Km long border. Across the border the relatives and families have been divided by the politics of the two countries, and they never meet each other due to the ongoing tensions between the two rivals and restricted visa policies for the citizens of both sides.

8 The National Crime Records Bureau is an Indian government agency responsible for collecting and analysing crime data as defined by the Indian Penal Code (IPC) and Special and Local Laws (SLL).

The issue regarding barrier in getting visa and putting the life to risk by trespassing through boarder portrayed in the film, depicting the real scenario of the citizens across the borders. The entire film *Bajrangi Bhaijaan (2015)* shooting has taken place in many parts of India, however, Pakistan-based scenes were shot in an Indian town in Rajasthan called Mandawa, presenting in the film as a Pakistani region Kashmir. The border and adjacent areas depicted in the film is the border of Jammu and Kashmir, where the little mute girl belong to a small Kashmiri village at Pakistan's side.

Media Literacy and Social media Role in the region

There is a lack of media literacy in the region. The majority of audience groups are passive and always remain exposed to media messages. The traditional media do not represent the issues of common citizens in both countries India and Pakistan, and the authorities or elite classes in both states control the traditional media according to their agendas in terms of economic, political, ideological, and social gains. The digital media, however, have changed the tendencies to some extent and common people have got opportunities through the platform of digital democracy provided by digital media. As for Bjola & Pamment (2019), the use of digital media has 'empower the powerless'; and engineered a more pluralistic, responsible, and democratic global society. On the other hand, however, to a certain extent, the optimism of the early days of the digital revolution has been replaced by growing public cynicism, social distrust, and even technophobia as the rise of echo chambers, fake news, disinformation, and the deliberate weaponization of information by state and non-state actors (Bjola & Pamment, 2019).

In the film *Bajrangi Bhaijaan (2015)* the power and importance of digital media has been illustrated at the point when a reporter helps the protagonist through a social media message that the person (protagonist) declared terrorist by security agencies is not a terrorist, but a nobleman trespassed into Pakistan for a noble cause. The impact of the social platform in the film forced many across the two countries to bring about a change. Additionally, the film portrayed the power of common people and how the public could play a major role in the change if they are active and able to take a stand on issues. What we have realized, however, is that the power of digital and social media has empowered the common people in the region. For instance, there are few social media campaigns in India that caused changes in the polices on many important issues. Campaigns such as #GharKaKhana, #YamiGautam, #HelpAChildReachFive, and #MakeLoveNotScars, etc., were famous campaigns got popularity through social media and caused positive changes in policies on many issues, particularly women's rights.

Resemblances and Differences in Indian and Pakistani Societies

By the time of partition (1947), the public of India and Pakistan had lived together in one society for more than a millennium. Hindus and Muslim populations

of the subcontinent shared not only the cultural gene pool and biological ties but common kinship institutions, for instance, the extended family group joined by marriage, which is called '*Khandan*' in Pakistan and '*Pariwar*' in India, the same in the ancestry group with common descendants, known as '*Jati*' in India and '*Biradari*' in Pakistan. There is a theory about the British policy of "*divide and rule*". The subcontinent between Hindus and Muslims has led to hatred and differences between the two main religions on the continent, but some researchers have dismissed this theory. (Sandhu, 2009). After the partition of both countries in 1947, India and Pakistan have been psychologically obsessed with their assorted mutual conflicts. There is always remain escalation between both rivals and they used to display their nuclear capability to undermine each other. Since partition, both states have fought four conventional wars which further intensified the degree of hate and animosity between the public of both societies. The partition of both countries is considered by some authors, as a "distribution of ancestral land". In this regard in both countries especially in both Punjabs Provinces, across the border, the word used for the 1947 Partition of India is "*batwara*", which literally means "the distribution of ancestral land" between brothers or patrilineal cousins (Kadir, 2018).

The main reason for triggering the differences between both Indian and Pakistani societies is the exploitation of religions. It could be realized in the film *Bajrangi Baijaan* (2015), that the little girl naturally resists to all those actions taking place under the Hindu religion and rushing towards practices of Islam, she has learned and adopted in his home. For instance, in the film, the little girl rushes to a mosque from a Hindu temple during worship and join the Muslim gathering performing their prayer. At another occasion, she runs and joins a Muslim family for dinner in the neighborhood. In fact, the film provides the audience that the same practices are adopted the whole nations across the border, and due to the misinterpretation of religion by the religious monks and fundamentalists from both sides caused the lack of religious harmony and tolerance in both societies.

Conclusion

Society today is becoming more complex having, on one hand, the audiences watching TV in masses, thus the social messages such as the yieldings of a being a good citizen in the society need to be redefined concentrating more on the needs of the recent century as well as the digital culture. On the other hand, the individuals having their own media choices would prefer a more isolated style that could result in a deeper impact of the media since watching alone brings more opportunities to be in touch with the media decisions.

However, the last choice, watching what you want with people you really do not know, in other words, the cinema experience is becoming a more and more important bridge to the information gap. These visuals not only help the audience to develop better social skills and awareness but also develop a better understanding of society since introducing us to others in the society.

The film aims to have a greater impact on the audience since it provides the “others” in society and many others to keep all the participants alert throughout the film. Only such kind of alertness could pave the way to knowledge and information as well as questioning, comparing and contrasting. Functionally, this seems to be the main way of developing better and more knowledgeable citizens for future societies.

The film tries to raise questions about citizenship, reality, and regulations while depicting a very beautiful but problematic location like Kashmir, equipped with incidents that are strikingly close to reality. It emphasizes that nature’s beauty is an integrating element, and that, like love, it will naturally bring about global citizenship and networking in the shape of loving people of all kinds.

The film highlights that traditional literacy has already given way to media literacy and digital literacy, even among the most illiterate individuals in the world’s farthest reaches. It also demonstrates that it is a tool for people to engage their surroundings in a more sensitive, solution-oriented, global, and objective manner. Both the humor in the film and the social messages brought to the fore by the prominent and well-known artists of the society help the film to be successful and reach wider audiences, thus allowing it to become a part of the solution.

The film stands out as a good example of the mobility and transactions between the real world and the filmic world. The film gives the impression that it is an adaptation of a subject, situation, or problem that everyone is familiar with, or that the plot was taken from a novel, story, or real life, and for those who are unfamiliar with the subject, conveying the messages to a level of social awareness within the framework of this example adds value to the film. The transactions between the filmic reality and the real reality are somehow left to the spectators. Those having higher literacy rates could go further to have a deeper analysis of the facts and situations such as geographical, political, religious conflicts, linguistic diversity, or the position of the handicapped people in society. For the others dealing with social media more, both the known actors and the familiar circles seem to be providing more help on the way of raising awareness for the citizenship issue, humanity, and equality. Thus, the film seems to be achieving its goals in a stratificational distribution, including not only the spectator individuals but also the groups, societies, and world citizens.

References

- Akram, B., & Bashir, R. (2012). Special Education and Deaf children in Pakistan: An overview. *Journal of Elementary Education*, 22(2), 33–44. Retrieved from http://pu.edu.pk/images/journal/JEE/PDF-Files/Article No. 3_V22_2_12.pdf
- Ali, K. (2020). Leaving No One Behind: The Role of Special Education in Pakistan. Retrieved September 13, 2021, from <https://devpakistanblog.com/2020/03/23/leaving-no-one-behind-the-role-of-special-education-in-pakistan/>
- Bjola, C., & Pamment, J. (2019). *Countering Online Propaganda and Extremism: The Dark Side of Digital Diplomacy. Countering Online Propaganda and Extremism*. London and New York: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781351264082>
- Baracco, A. (2017). Hermeneutics of Film. In *Hermeneutics of the Film World* (pp. 85-103). Palgrave Macmillan, Cham.
- ChildlineIndia. (2012). Child Trafficking In India. Retrieved September 13, 2021, from <https://www.childlineindia.org/a/issues/child-trafficking>
- Clark, J. (2020). *News Parade: The American Newsreel and the World as Spectacle*. U of Minnesota Press.
- Harlan, E. K. (2011). It Happens in the Dark : Examining Current Obstacles To Identifying and Rehabilitating Child Sex- Trafficking Victims in India and the United States. *University of Colorado Law Review*, 83(May), 1114–1147.
- Herman, P. (2000). Screening Culture, Viewing Politics: An Ethnography of Television, Womanhood, and Nation in Postcolonial India. *The Journal of Asian Studies*, 59(4), 1073–1074. <https://doi.org/10.2307/2659278>
- Iqbal, S. (2018, September 15). India and Pakistan: United by Languages but Divided by Borders. *International Policy Digest*.
- Kadir, J. (2018). India and Pakistan’s rivalry isn’t territorial or ideological – it’s psychological. *The Conversation*.
- Khan, K. (2015, November 10). Ramayana Special: This god is yours, this god is mine. *The Indian Express*.
- Mankekar, P. (1999). *Screening Culture, Viewing Politics. Screening Culture, Viewing Politics*. Durham and London: DUKE University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctv11smpn1>
- National Initiative Against Organized Crime. (2018). Human Smuggling and Trafficking in Pakistan. *Debating Immigration*, 381–402. <https://doi.org/10.1017/9781108556606.023>
- Org.Pk. (2021). Pakistan Sign Language (PSL).
- Rathore, F. A., & Mansoor, S. N. (2019). Disability rights and management in Pakistan: Time to face the bitter truth. *Journal of the College of Physicians and Surgeons Pakistan*, 29(12), 1131–1132. <https://doi.org/10.29271/jcpsp.2019.12.1131>
- Sandhu, A. H. (2009). Reality of ‘Divide and Rule’ in British India. *Pakistan Journal of History and Culture*, XXX(1), 61–80.
- The U.S. Department of State. (2021, July 1). 2021 Trafficking in Persons Report: Pakistan. *The U.S. Department of State*.
- Woodward, J. (1993). The Relationship of Sign Language Varieties in India, Pakistan, & Nepal. *Sign Language Studies*, 78(78), 15–22.
- Zeshan, U. (1996). Aspects of Pakistan Sign Language. *Sign Language Studies*, 1092(1), 253–296. <https://doi.org/10.1353/sls.1996.0015>
- Zeshan, U. (2003). Indo-Pakistani Sign Language Grammar: A Typologic Outline. *Sign Language Studies*, 3(2), 157–212.

“12T’s Approach”, “Child Image” and “Father Factor” In ‘Ayla’ as A Film Based On True Story¹

Nilüfer Pembeciođlu²

Abstract

Cinema, is the reflection of the real life with its new coded and strategically multi dimensioned, multi layered audio-visuals and it provides the experience of real life. Cinema was considered to be a kind of escape from the reality of life into the world of magic. But now, it’s interesting to see how it bridges the gap between reality and dreams and we should also question why we are so hungry for such true stories right now. What people seek and find in true stories? The main motivation of the cinema film is to meet the audience through a hero. However well designed this hero could be, it could never replace a real human being. That’s why in most cases, the films based on true stories or the fact based films seem to be selling more than the other ones. However, what makes a true story a film? Is it the true story we’re after or is it the nostalgia, the lost past that we were yearning so hard for. What does a film based on a true story provide for the film itself and for the audience? Can a “true story” not be totally accurate and yet in a fundamental sense still be considered true? How do we evaluate such things and values? This paper is an attempt to find out replies for these questions as well as to discuss the “child image” and “father factor” in the film Ayla. With the Oscar nominee film Ayla, in its focus, the paper also tries to analyze the films based on true stories in its general sense and how we cope up with questions of preference of the truth when it comes to “cinema” as an escape. Lastly, using the 12 T’s approach the paper tries to analyze the film in its core sense.

Key Words: Ayla, “Father Factor”, “Child Image”, 12T’s Approach, Films Based On True Stories, Films Based on Actual Events, Films based on real life.

1 This work was supported by *Scientific Research Projects Coordination Unit of Istanbul University. Project number* BYP - 56127 project titled as “*Cinema Films Based On Actual Events*”

2 İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon Sinema Bölümü, Beyazıt, İstanbul, niluferpembecioğlu@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-7510-6529

1. INTRODUCTION

They say that fact is stranger than fiction - and that's certainly true of most of the famous films based on real life such as 'The Untouchables', 'The Insider', 'Lorenzo's Oil', 'Psycho', 'All About Eve', 'Seabiscuit', 'Jaws', 'Saving Private Ryan'. Fact based films or films based on a true story make it more interesting on the side of the audience. Putting facts and raw information into a frame, and shaping them as story, not only gives coherence to incomprehensible or random events, but imparts meaning and moral consequence.

Hornaday, (2013a) comments on the fact based films as follows: "**Films** aren't journalism, and they're not history," said "Captain Phillips" director Paul Greengrass while visiting Washington with Hanks. "*But cinema can also contain some truths. It can give you an experience, it can give you a clear sense of character; it can give you a sense of the collisions of an event, it can suggest layers and depths and meanings alongside a sort of simple **story** that drives you on.*"

1.1. Based On A True Story

Movies inspired by actual events lend themselves not just to exciting on-screen **stories** (often providing their own three-act structures), but attractive off-screen narratives, with the real-life protagonists offering plenty of colorful "earned media" in marketing and awards campaigns. And, perhaps most important when it comes to getting made within a risk-averse movie industry, they are known quantities - literally. "The studios enjoy them because the **story** is familiar to them, they know what the **story** is." In this case, the films have their own "pre-sold," or built-in, audiences, viewers who flock to them because they offer predictable, well-known plots and characters within artfully constructed contexts. Seen as its own well-established and ritualized genre, the fact-**based** drama has developed its own economy, a superhero spectacle for history buffs, news junkies and the socially engaged (or at least vaguely aware).

Real-life **stories** and characters have been reliable movie fodder since the birth of cinema. But too often, the results have been starchy, adoring biopics, ripped-from-the-headlines exploitation flicks or revisionist propaganda. Whether one calls them "poetic narrative nonfiction," "reported **films**" or fact-**based** fiction, their movies share a devotion to aesthetic realism, taut, lean pacing and technical and intellectual rigor. In the hands of the new fact-**based** auteurs, the term "docu-drama" no longer carries the stigma of low production values or suspect intentions. Rather, it's a respectable form enjoying what could arguably be called a new golden age.

History based, memory-based or fact-based movies give chances to the new generation to understand the past as well they provide chances to the young generation directors to reflect the values in the new paradigm system. As Hornaday puts it the dangers are obvious: Such immediacy militates against ambiguity and the reflection necessary to find enduring meaning, and it's prone to reductive judgments

and facile editorialization. So, important **stories** that aren't amenable to sound, sight and motion - the lingua franca of 21st-century media - may be locked out of the canon of consensus history that movies have so much power to define. These **films** may be playing into the narcissism of an age when the only things that matter are the things that happen to us. She adds, "You can't spend your life thinking about the problems of the world, but somewhere, insistently, the world's knocking on the window," Greengrass said, explaining the abiding allure of fact-based **stories**. "*In other words, it's not filmmakers choosing to do [these stories]. I think it's that people, in their entertainment choices across a given year, want one or two of these films. Which is why they're made.*" (Hornaday, 2013b)

To McDermott, it's not a chance that in the last five years, four of the five Oscar winners for Best Picture were films based on true stories, otherwise known as biopics. In fact, every year since 2003 either the Best Actor or Best Actress (and sometimes both) has been awarded to a performer in a film based on a true story. Cinema was a kind of an escape from the reality of life and it's interesting to see how it bridges the gap between realities and why we are so hungry for such stories right now, what it is we find those films uniquely able to offer us. But of late the bigger question has been what it is that studios mean when they describe a film as "based on a true story." (McDermott, 2015:32-34) He asks, what constitutes a legitimate expectation of accuracy in a movie? Can a "true story" not be totally accurate and yet in a fundamental sense still be considered true? How do we evaluate such things?

McDermott states that biopics get made only because artists and studios are so moved by the stories of real people that they are willing to put in the five, six or seven years it will take to share them. But no matter how committed creators might be to accuracy, they always also have a responsibility to their story. Films are not meant to substitute for textbooks. They are first and foremost stories, the product of artistic craft. Include every fact and detail, and you may be "true" in the sense of accurate, but you'll almost certainly be boring. No; when it comes to film, it's always about getting to the deep and fertile core of a person or event, about offering not a history lesson but a moment of encounter, an opportunity to "meet" them. These threads of accuracy and art found themselves most at odds. We do not always need those stories to be entirely accurate. Choosing small bits to represent larger wholes is practically unavoidable. But in another sense, we certainly do need those stories to be true (McDermott, 2015:32-34).

Talens & Zunzuneegul argue that any etymology of the word history places us before an identical field of conceptual references: Testimony, inquiry, knowledge et cetera, since the Greek Word *histôr* meant the witness. Thus, history would be (1) a testimony about those facts or people one tries to retain in the memory of humanity forever; (2) an inquiry, in order to fix appropriately such facts or people; and (3) a knowledge that stems from the two former actions and seeks to establish

unequivocally the chain of causes and effects or where to link the human actions that are worth preserving for the education of future generations (Talens & Zunzuneegul, 1997:2).

They also add, however to speak of a testimony, an inquiry and a knowledge presupposes a distinction that is established between the object of knowledge on one hand, and the method use in order to produce that knowledge on the other – that is between what we could define as all the facts that occurred in the past and the narration of those facts. In the first case, there is an explicit reference to the past, although, contrary to what it may seem the reference to the past of history does not come from any clear evidence.

Krzysztof Pomian suggests that we distinguish among several types of history, such as *Contemporary history*, dealing with the field of the visible for both authors and readers, or *history of the near past* which gives an account of visible events for its authors but not for its readers as well as *history of the far past* which is characterized as the realm of the invisible (Pomian, 2011). The three inseparable dimensions of memory intertwine here; in order to single them out we have to carry out an analysis. There is a cognitive dimension since it claims to reproduce faithfully past events, its participants and circumstances – to communicate truthfully about what happened long time ago. There is an emotional dimension because reproduction of the past events refreshes feelings that accompanied these events and in favorable circumstances it may even bring about the state of mind once experienced when these events occurred. And there is an existential dimension because what differs remembered events from these that are being currently perceived or experienced in other ways is the fact that they are related to the subject that remembers them in a specific way: they are perceived as belonging to the subject's personality that was the same when these events were confronted for the first time and is the same now, when the subject is remembering them thus making the subject aware of duration and changes and continuity of his personality. (Talens & Zunzuneegul, 1997:5)

In Michel Foucault's words, reconsidering the role of the document could have some problems such as questioning the document or drawing the evident conclusions. Foucault states that history has altered its position in relation to the document: It has taken as its primary task, not the interpretation of the document, nor the attempt to decide whether it is telling the truth or what is its expressive value but to work on it from within and to develop it (Foucault, 1972).

In its new form, history now organizes the document, divides it up, distributes it, orders it, arranges it in levels, establishes series, distinguishes between what is relevant and what is not, discovers elements, defines unites describes relations. From the smallest units, to the text, from the text to the national and international, global level. The Discourse of history is sometimes needed, required and acclaimed. As Danto stated, the changing relationship of the past and present is one way to

analyses the concepts of time when interpreting a film about folk culture. The film in question focuses on showing folk traditions that according to the film's authors are 'ancient' and have been 'preserved for centuries'. At the same time, it was unavoidable that the presentation was more or less deliberately pinned to a given timeframe. At the time of filming it was the 'today' that has now become the past and, as part of the past, is more restricted than the usually fuzzy 'today'. The film's creators could not operate outside their time. But it also affects people who interpret this film today, as they are contemplating the film and its time of creation from today's perspective. Since the film inevitably contains different simultaneous levels of reality (from the physical environment to the presentation of attitudes and values), they are selectively included in the interpretation (Jaago, 2010:367-382).

As Schley pointed out, Lifetime Movie Network programming more than 18 movies for the 2008-2009 television season gave importance to the adaptations of the books based on true stories or bought rights to more theatrical movies enriching them to wider audiences for their primetime schedules. This approach brought a new perspective to the movies proving more audience even for their theatrical runs. This strategy paid about a 12% increase in ratings and of course the increased investment in original productions and complementary promotion (Schley, 2008: 23-24).

Barbara Kundanis acclaims, the Vankin & Whalen book (Kundanis, 2005:134). When films are "based on a true story" or "inspired by real events," they are given added weight, and the viewer makes connections that may not actually exist. Award-winning journalists Vankin & Whalen briefly analyze 100 films that claim to be rooted in truth, comparing the facts against celluloid fiction. *The French Connection*, for example, was billed as "the true story of the largest heroin bust in American history," but the famous chase scene was made up. Maria Von Trapp as played by Julie Andrews in *The Sound of Music* was sweet and patient, but the authors reveal that the actual Maria had "a terrible temper."

The past is everywhere, all around us lie features with more or less familiar antecedents. Relics, histories, memories suffuse human experience. Most past traces ultimately perish, and all that remain are altered (Lowenthal, 2015:1). But they are collectively enduring. Noticed or ignored, cherished or spurned, the past is omnipresent. 'What is once done can never be undone... Everything remains forever' wrote Vaclav Havel, 'somewhere here' (Havel, 2008).

The people are more mobile due to several reasons. The changing political and economic situations in a country means a 'core' change that, as in a domino theory, triggering a societal metamorphosis. Impact of globalization is great on society. But most of the changes could be summarized in three dimensions as global trek (migration), the hyper reality (the media) and the virtual reality (the digital revolution). However, none of them are responsible for the great global trek. For Europe this might be a new phenomenon, because for centuries European culture

was divided in more than hundred nationalities and they stayed in the same area. The recent migration started after the Second World War and resulted in big streams of people, money and goods through globalization. It's a 'cultural diaspora'. After the automobile and the mobile phone, cultures are also mobile at least virtually. Migration is not somewhat selective, it's rather obligation due to wars and political reasons. Even if sometimes it causes people to choose in a multicultural society or create kind of 'cultural diaspora' usually these people are forced to migrate from their own countries (Rifkin, 2004). Due to the First World War and Second World War people were forced to live their countries and live in difficult conditions. Yet, even today, even if it's not world war, people are living under even more difficult conditions and nowadays even more people are migrating than the first and Second World War. Since there are more technology-based societies and 'hyper reality' created by the media, most people live in media rather than the real society. So, 'hyper reality' helps people to create better societies living in a made up 'hybrid society' (Bauman, 1995). Maybe that's why many people are nostalgic and fascinated by the past through films and books as Marcel Proust stated (Proust, 2003) since they really yearn for their past and put the things into its right form after all those earthquakes.

1.2. The War In Korea

The Korean War, described by many, including then President Harry S. Truman, as a police action, marked the first time that the United States and the fledgling United Nations organization entered into a partnership to halt the advance of the Cold War into the Far East (<http://www.historynet.com/korean-war-1st-turkish-brigades-baptism-of-fire.htm>).

A total of 22 nations agreed to send either troops or medical units. Sixteen countries responded to the U.N. resolution by sending troops to halt the invasion of South Korea by the North Koreans. One of the first of the major participants to send a brigade was Turkey. The first Turkish contingent arrived on October 19, 1950, and in varying strengths remained until midsummer 1954. Initially, Turkey sent the 1st Turkish Brigade, commanded by Brig. Gen. Tahsin Yazici. The brigade consisted of three battalions commanded by Major Imadettin Kuranel, Major Mithat Ulunu, and Major Lutfu Bilgon. The Turkish Armed Forces Command (TAFC) was a regimental combat team with three infantry battalions, along with supporting artillery and engineers. It was the only brigade-sized UN unit attached permanently to a U.S. division throughout the Korean War.

Richard Weitz in his article "Turkey: Forgotten Ally in a Forgotten War" states that "much has been made recently of the unique and ascendant role Turkey is playing in international relations (<https://www.hudson.org/research/9164-turkey-forgotten-ally-in-a-forgotten-war>). As a member of NATO, a diplomatic power broker in the Middle East and a rising international economic player, Turkey has become a novelty even in an era of unprecedented global cooperation and political

interdependence.” So, timely, this film in a way remind the allies the importance of the Turkish power for the future upcoming event.

Weitz continues “The Turkish intervention in Korea was unique in its timeliness and urgency. The 5,000-man Turkish brigade arrived in October 1950 as U.S. forces, then acting as part of a United Nations coalition, were struggling to survive a powerful Communist Chinese offensive. The following month, the brigade managed to halt an onslaught of six Chinese divisions around Kunu-ri. After the brigade helped stabilize the front, the Commander of the UN Coalition Forces, General Douglas MacArthur, said, “the Turks are the hero of heroes. There is no impossibility for the Turkish Brigade.”

As the war went on, Turkish soldiers continued to bravely aid UN forces, earning recognition from General Walton H. Walker, commander of the U.S. 8th Army, and President Harry Truman, who awarded the Turkish brigade a Presidential Unit Citation. The prestigious award, given to units of the U.S. Armed Forces and allied countries for extraordinary heroism against an armed enemy, recognized the Turkish brigade’s efforts to save the U.S. 2nd Division from total annihilation, losing 717 men in the process. Even if it was not a member of NATO up to 1952, Turkey ultimately became the fourth largest military contributor to the UN effort, with a total of 15,000 Turkish troops serving in Korea at various times during the war. Even today, more than one thousand Turkish soldiers serve in the International Security Assistance Force in Afghanistan. The Turkish military is training the Afghan National Security Forces, while Turkish diplomats have been pursuing regional peace initiatives such as the Istanbul Process, aimed at reconciling Pakistan and Afghanistan through confidence-building arrangements and other measures.

1.3. Migrants And Society

Wars cause and force people to leave their hometowns, memories and belongings. But worst of all is losing the identity. Most, the migrant people lose their faith and identity under non-human conditions. Migration and identity are becoming the most important problems of the century.

Regarding the multiple identities, there appeared huge masses left from the world war. For example, in Europe, in fifteen countries an average of 52% of the age-group between 15-25 years has a multiple identity. When it comes to Great Britain it’s around 40%, for France it’s 68%. The Netherlands 59% have a European and a national identity. The coefficient is 0.48% and that means that in 2030 226 million (177 million in 2004) will have a multiple identity (Lutz, 2007).

1.4. Children

Number of the South Korean Orphans reach up to 17,000 people (<https://medium.com/slow-travel/why-so-many-orphans-c7c8ef7d450c>). Each are deprived of opportunities to escape poverty, means to pursue the kind of life other children

enjoy, and affectionate interaction with primary caregivers that is common for children with parents.

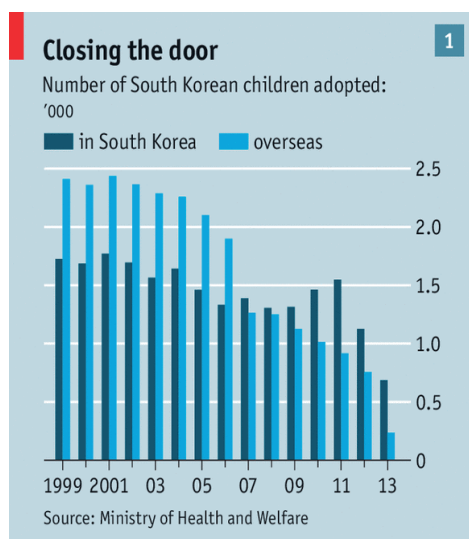
The trauma is so great that even after so many years people are trying to recover. According to the news of Erin Raftery of USA TODAY (July 27, 2015) Korean War babies still searching for G.I. fathers. According to Raftery, Cooke-Sampson, a radiologist at Howard University Hospital, 63, is working with a California-based organization called Me & Korea that has launched a new effort looking to help reunite Korean War babies with their American G.I. fathers. Tens of thousands of mixed-race Korean babies were sent to the U.S. for adoption after the war, though it is not clear how many of them had American fathers. Mixed-race babies were ostracized in Korea and faced a range of hardships in their homeland.

According to the Economist article “South Korea’s orphans Pity the children” adoptions in South Korea have had an unusually troubled history. After the end of the Korean war in 1953, biracial children who were the product of fleeting wartime unions between foreign servicemen and South Korean women in the 1950s were abandoned to drift in South Korea’s ravaged cities. The waifs - “dust of the streets” as they were called - were shunned by a Confucian society that prized bloodlines and could not countenance raising another’s child. Thousands of foreign homes began to take them in - probably the largest exodus of infants from a single country into adoption (<https://www.economist.com/news/asia/21651873-once-among-biggest-sources-infants-international-adoption-south-korea-stemming>).

Since then South Korea has sent overseas around 200,000 of its orphaned or abandoned children, three-quarters of them to America. At the peak of the exodus, in the mid-1980s, 24 babies left their birth country every day to be taken into the care of foreigners. Adoption agencies raked in the fees. In 2001 government guidelines let them request \$9,000 for an international adoption, compared with just \$2,000 for a domestic one. Taboos against adoption remain stubborn. Since the 1950s South Koreans have taken in only 4% of their orphaned children and since the 1950s more than four-fifths of abandoned children, or about 2m, have ended up being raised in state orphanages.

Economist.com

Economist.com

The past is past, but looking at the major recent South Korean investments in Turkey, it might be interesting to see that CJ CGV company with their largest cinema chain in Turkey will be devoting around \$680 million starting by April 2016. They will also have an engineering company in action handling the third Bosphorus bridge costing around \$90 million as well as Eurasia Tunnel having a cost of \$1.25 billion (https://asia.nikkei.com/var/site_cache/storage/images/node_43/node_51/2017/201705/20170515t/20170515skoreaturkeytable/6664972-1-eng-GB/20170515SKoreaTurkeyTable_middle_320.png).

Major recent South Korean investments in Turkey

COMPANY	PROJECT	TIMING	AMOUNT
CJ CGV	Largest cinema chain in Turkey	Acquired April 2016	\$680 million
SK Engineering & Construction, Hyundai Engineering & Construction	Third Bosphorus bridge	Completed August 2016	\$800 million to \$900 million
SK Engineering & Construction	Eurasia Tunnel	Completed December 2016	\$1.25 billion
SK Engineering & Construction, Daelim Industrial	Dardanelles bridge, expressway	Contract signed March 2017	10 billion lira
SK Engineering & Construction	Iran electricity project led by Turkish company	Invested March 2017	3.4 billion euros
Hanwha Q Cells	Largest mega-solar facility in Turkey	Order won March 2017	\$1.3 billion

Amounts include joint investments, joint orders with Turkish companies

2. The Film Content and Methodology

In history, there were times, when different political situations and strategies were considered. The times when it was assumed that the communist world threatened the world (in fact, capitalism) in the early 1950s ... Of course, there were two blocks in the war that started between the two Koreas. The Soviets and China were in the North, and the West was in South Korea. And in this war, one of the nice human stories is part of a Turkish soldier. Süleyman (Solomon)'s finds a little girl in a tattered circle, beside the corpses, who is frightened with fear, and who is insensitive to a corner with the look of his savior. Süleyman takes the petty officer and takes the little girl to the army. And then the point is then to protect that little girl. Süleyman (Solomon) loves Ayla, whose name he gave, as if his own father. He keeps the little girl away from the horrors of war. Staying together in the war field for about 15 months inevitable separation time comes and Süleyman goes back to his own country and Ayla stays at school... And years later, they meet again...

In the past, there were two more films telling us the story of the Turkish troops in Korean War. Both directed by Seyfi Havaeri "Turkish Heroes in Korea" (1951) and "Korean Veterans" (1951) were followed by "Turkish Bayonet In Korea" (1951) directed by Vedat Örfi Bengü. Cinema once more gets back to the history, reminding everyone those Korean War days, with a Turkey and South Korea co-production film (<http://haber.sol.org.tr/kultur-sanat/ayla-filmi-kore-savasini-nasil-carpitiyor-215702>).

Regarding the history, the audience knows that this is not the only war the people took part in. There were many other. The 1878 Ottoman-Russian War, the Balkan War, the Gallipoli War, the War of Independence, the Korean War and Cyprus War. In each of them there are so many stories lived in the battlefield or behind it. There are many Ayla, Mehmet, Hasan, Ali. And all of them are waiting to be written or filmed (<http://www.yenicaggazetesi.com.tr/ayla-filmi-ve-koreli-kucuk-kiz-175431h.htm>).

As for the methodology this paper is an attempt to find out replies for these questions as well as to discuss the "father factor" in the film Ayla. With the Oscar nominee film Ayla, in its focus, the paper also tries to analyze the films based on true stories and how we cope up with those questions. Using the 12T's approach the paper tries to analyze the film in its core sense.

3. Findings and Interpretations

At macro level and micro level, there could be several different analyses. If we only have a look at the film through the attachment of Ayla to Süleyman it would be a different story, if we consider it as the loss of a man (perhaps his own life), for the sake of humanity it would be a different story. Since Süleyman lost all his hopes and ideals after leaving Ayla behind and forced to get back to his hometown. Here awaits another loss as his beloved Nuran had already been engaged, a bit forcefully to another man. So he devoted his life to obeying the rules, marrying Nimet as his

family desired and continued his life as the rules permitted but couldn't get back to Korea or Ayla. Re-reading the codes and actions, the film could also be interpreted at a macro level, Turkish soldiers appointed to join a war in unknown fields, saved many orphans, Ayla was just one of them. These children were provided humanitarian aid and put into the school education. Learning Turkish cultural values, codes, music, etc. these two cultures were provided them so that today, whenever any of the culture gets into trouble or wins a success (such as earthquakes, sports, competitions) they are always helping each other, supporting each other. In order to exemplify the film provides us the 1999 earthquake and other sports events where the representatives or the qualified people of the two countries were portrayed.

Films soundtrack also includes a Sertab Erener song named Oceans of Noise, Ayla: The Daughter of War (<http://organikgazete.com/ayla-filmi-sarkisi-muzigi-sozleridinle/>). At this point we may have subreference to the 'Aylan Bebek' just having a similarity of being a war victim, found by the edge of the sea after a trial of immigrants boat for another country.

3.1. Child Image In The Film

Pembecioğlu, differentiates the actions happening to the child in her book. (Pembecioğlu, 2002) The actions that could happen regarding the child image could be summarized as the child losing a father, losing a mother, losing family members, being kidnapped, being forced to identity change, having responsibility of the other siblings. Sometimes the child is left to the mother, father, a sibling or to a total stranger. Usually, in Turkish films, this could be a child having a kind of heirdom so that the other people try to be kind to the child as to get the money from him. In most cases this is provided through a murderer, a robber in its negative connotations or a teacher in its positive sense. The images of inherited children, children forced to be looked after, step-sons, adoption, etc. are also closely related to child law. These topics frequently handled in Turkish cinema through the children films of Ayşecik, Ömercik or Sezercik era. These films also give importance to the other child images such as a child who has disappeared, a child who has changed, a child that has been found. Usually, some sacrifices are made for the sake of the child. In such situations the child is depicted just as a symbol of a more important topic. Even if the other forcing situations and conditions put the person in a helpless point usually the moral is just to make sacrifices needed for the child to prevent him / her from worse conditions of life. The change of identity is quite common. The child is met usually coincidentally after many years. Usually, it is not recognized but the memory is refreshed and the people who are responsible for the loss admits their crime to unite the separated parts. In case of Ayla, it's almost the same images involved in the film. First, the found child turns to be the adopted one. In the meantime, too many sacrifices are made for the sake of child. But later on, the lost one and found one again. This cycling of the film helps us to find different child images at different stages of the film.

3.2. Father Factor

The father factor is another thing to be discussed for the film since it is the conscious understanding, awareness, and appreciation of the critical influence that a father might have. Noting that the father-son or father-daughter relationship is one of the least understood relationships in adult life. Defining five main styles of fathering, Poulter classifies the father types as The Superachiever Father, The Time Bomb Father, The Passive Father, The Absent Father (whether physically or emotionally) and The Compassionate / Mentor Father.

Was that Süleyman wishing to become a father to Ayla or was that Ayla wishing Süleyman to become a father to her, or was that somewhat mutual? It just happens! Whereas due to the post traumatic syndromes Ayla couldn't speak and reflect herself with words, we as the audience observe her behaviours and actions on the way to become Süleyman's daughter. As a humanistic person Süleyman was ready to take care of all the living creatures and this little girl turned him to become an affectionate father. It was accomplished when the little girl explained her feelings through the pictures in the alphabet book. Her feelings were pure yet, they had a very realistic grounding. "No mother" she said, "no brother/sister but I've got a father". So, Süleyman was the chosen to be the father.

As Poulter stated, "Many of the most important relationships are immortal throughout our lives. We are influenced by these relationships in our minds and in our hearts." (Poulter, 2006: 17-18) Yet, "We live in a society where the father is often absent from the sentimental home; the fathers are transferring much of their parenting responsibility to their mothers." (Poulter, 2006:20)

Fathering Ayla, was all the men's duty. Everybody was caring for her. We may say that in that case, the father factor was valid for all men.

When we see the little girl in the film attached to Süleyman in its most naïve form, we know that the human being needs attachment from the very beginning of life. Usually, the attached figure should be the mother. But in her absence, it could be the father or a stranger. Poulter describes four different styles of attachment; discontinuous, remote, insecure and stable. (Poulter, 2006: 22) Regarding the concept of love for example, the film has a rich variety of emotions of love which is one of the three basic ones – the other two are fear and anguish. Love could be the love between a man / women, a son-daughter and parent(s), love of animals, humanity, love of country, etc.

For Ayla, it was somewhat natural to feel attached to Süleyman because he was the one securing her from death and worse conditions. But attachment does not occur under these kinds of compulsory conditions. When later on, she experienced the other feelings, such as a love of daughter and a sincere care, a struggle for her, etc. then the attachment occurred. To Poulter, "The first experience of connecting with our Father is the first place in which we begin to create a sense of who we are

in front of other people.” (Poulter, 2006: 36) He continues “We naturally want to connect with people in our world, to build loyalty and to be involved. Attachment never diminishes throughout the drive and need.”

For the girl, there were others in touch, to be attached as Süleyman had his own choices as being committed to his country and duties. Here we may come across with the dilemma of choosing one type of love against to another. As Poulter specified. “Commitment” is a set of things ranging from nothing to trust and consistency.” (Poulter, 2006: 42). Poulter acclaims the father factor as a main one here stating that “Consistent dads help us feel safe in the world and allow us to trust others.” And this kind of father “Provides sensitivity and concern for joining the world with confidence.” (Poulter, 2006:44) We may conclude that it was a mutual attachment, not only Ayla’s attachment to her ‘father’ but also Süleyman’s attachment to his ‘daughter’.

Regarding the micro and macro level analysis of this “father factor” in the film, we may say that the emotional mutual interaction of the two in the film in its micro case, could cause, millions of fathers taking care of their daughters in real life. It motivates many fathers to bother more of their daughters feeling that they might also have a similar loss and yearn for it later on. It also could be interpreted in different ways in a political and sociological way as to lead to create more sympathy for the refugees (found /saved children) and not to abandon them in life alone.

Süleyman leads a life without her daughter Ayla due to the political, economic reasons. But he always thinks of her, he supports her through his sincere feelings. On the other hand, when we come across with Ayla, after many years of suffering but still standing it is much probably due to the powerful “father factor” she experienced at the early years of her life.

The father factor of Süleyman in the form of a pure commitment to the virtual Ayla of the past, annoys the others in real life. Nuran for example is the first one to quit out of a never started relation. Having nothing to expect apart from the romantic touches and talks, she is a bit forced to get married to some other person due to social pressure. But in fact even if she could resist to it and make her own choice, she lost her faith to Süleyman observing how he was attached to Ayla. The irony here is that both Ayla and Nuran were orphans and Süleyman’s attachment to the little one ended the relationship with Nuran. However, Nimet was another lover of Süleyman keeping a track of his letters to his parents, reading them aloud, following the news, always occupied with his love silently even if she knows that there seems to be no hope. Yet, her wishes come true and they get married with two kids and even marriage did not change the attachment of Süleyman. So, instead of fighting with an unknown enemy, Nimet chooses to collaborate with her husband on his commitment and supports him in all his actions. Helping him in all his way makes Nimet very adorable and dear to Süleyman. Yet, as “The depressive loyalty

of a father usually leads to personal depression in the sons or daughters.” (Poulter, 2006:50) The daughter depicted in the film portrays just similar actions and she even tries to stand in between the unknown, Ayla of the past and real Ayla of the present asking the reporter / researcher not to disturb them anymore.

One other important thing was that the healing period of Ayla who couldn't speak after the traumatic experiences causing the loss of her family supported by Süleyman so that eventually she could speak both in Turkish and Korean. The father factor increases her abilities to participate life, as Poulter stated the father “characterizes a child's ability to sense, listen and learn.” (Poulter, 2006: 50) developing ““Trust, sense of belonging, interest, security and love.” (2006:56) because “There are deep emotional, mental and unconscious connections with your father.” (2006:58) Of course “There may be fear of abandonment.” (2006:68)

To Poulter, “Most men who grew up between the 1930s and 1950s were supposed to gain superiority, be successful, like their father, to come from the Great Depression (1929-39) and the Second World War (1939-1945). This turbulent period taught that the only and best way to raise healthy, hardworking children for a large male group all over the world is through high career and personal hope.” (Poulter, 2006:90) “The basic human need for an emotional connection between a father and his children finally ignited a culture revolution for love and affinity after the 1960s.” (Poulter, 2006:126)

The problematic situation here is not the relationship of Süleyman and Ayla encountered by chance, it is the situation of the whole society and even the whole world. Because, “... the emotional bond with children has traditionally been left to the mother, which only accounts for 50% of the emotional needs of young children at best.” (Poulter, 2006:90) He adds that usually, “People are eager to feel important and emotionally attached to others. To Poulter “At the end of the 1960s and early 1970s, there was a gradual objection to typical male-female roles in the workplace, at home and in the social arena. According to Murray Bowen, between 1945 and 1980, more than 50 percent of all core families had a passive fatherhood style. The period of the baby bombing is an invaluable opportunity for men in their careers, and for women to enter male-dominated occupations (law, medicine, policing, and public services).” (Poulter, 2006:127) “For the little kid, it is more important to feel that love is there and real rather than if it is a small or big portion of love,.” (Poulter, 2006:164) That happens especially in today's fatherhood models, pretending to be a bit away from the daily routines. Thus, “the emotional-distant father-child relationship model of the 1950s is still very popular today.” (Poulter, 2006: 197)

3.3. Transmedia Stories

Even if the term transmedia is very popular just in nowadays, the links between the different types of media was established in the far past of the history, almost from the very first days of manhood with the pictures of the past on the walls of the

caves. Media having no limitations at all, transfers all the information from one side to another just to make sure that people got the information.

Later on, the history witnessed the social events taking place in the real society transferred to the different types of media such as cinema or television films, weekly serials, radio programs, cartoons, etc. Cinema has always been popular in the sense of becoming a mass media tool for the society. At the beginning it was a way of escaping the real world, finding out more about the unknown things. In this context, the cinema was opening the doors of the unknown worlds and exotic life far away and difficult to reach on your own. The directors are expected to deliver these unknown and difficult to reach scenes to the audience to make them happy and knowledgeable. However, in this case, the known events, taking place in real life, the contact with the events through the other media, disproves the theory of escape for the cinema films. Regarding that these true story films are usually the successful ones, having big budgets, great cast and higher box office rates, the study concentrates on how these 'known' dynamics help the films to gain such a success.

3.4. Film Critics

Serkan Baştımar, states his feelings about the film in the following way: “when I heard the Oscar rumors and nominations; I said finally, some people look at our country history and think about telling our story” (Baştımar, 2017). *Ayla*, adaptation of a fairly extreme story to a white background, real and emotional doom. It is certain with the budget that the state support is not limited, and it is fully approved with the staff. This film is just like a term paper where Turkey is working hard for the 90th Oscar awards and combines both national codes and national codes. For example, it's a multinational project, there are plenty of alliances and America in it, even though we have a visa crisis in nowadays. One other things is the history, epic, emotion in it as well as stories of individuals and nations.

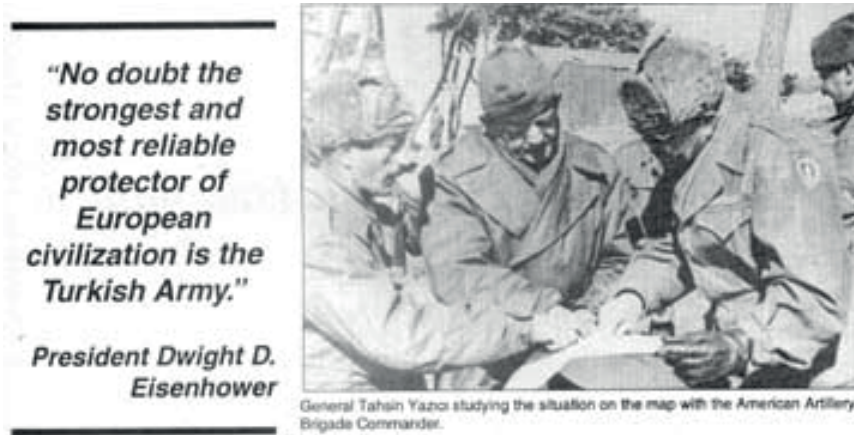
Baştımar is a bit critical regarding the content of the film. However, *Ayla*, sounds like *Private Ryan*, a little like *Pearl Harbor* and a little bit like the mix of *Dad and Son of Cagan Irmak*. So it's appealing to the general audience. I mean, we have a similar story of Hollywood instead of bringing it from away lands and marketing it to us we serve it here.

Baştımar continues questioning the structure of the film. He asks, what makes a film adapted from a true story successful? Is it true, does it really reflect, or is it a marketing campaign to exaggerate emotional tone with fiction? When we looked at *Ayla*, the strongest thing that remained in my mind was that my throat repeatedly knotted and cried for it. Most likely, many things that took place between Suleiman Petty Officer and Korean *Ayla* in the film did not happen in real life; but the living people were perhaps even more emotional. But the reality reflected on the screen is striking and tearful.

The young Kim Seol kid is portraying Ayla's fragile, in need of love and lovable situations quite convincingly. Regarding the costume on average in terms of art management, has preferred to use formulas that have been tried and appreciated or accepted by everyone in image management. So in fact the film has an image management that is compatible with the exaggerated emotional tone. The Ayla film does what it promises despite all the critics. Everyone watching it proved the power of an emotional movie. Even if it's not an Oscar, we hope it's like winning a prize. It's a good love film, a good father-daughter movie. If only it were only 90 minutes! (Baştımar, 2017)

The film is criticized to be somewhat old fashioned (<http://www.sozcu.com.tr/2017/yazarlar/burak-goral/aylanin-dokunakli-hikayesi-2065948/>) due to its structure of story. It is also very interesting that the real daughter of the hero is intentionally worsened in the film, the dialogues, attitudes and behaviors are all against her father. Neither she seems to be as beautiful as her mother nor she has a similar naive and humanistic character as her father. She reflects all the traumatic behaviors and reflections of a lost sibling.

Some people commented on The Turkish and South Korean soldiers were given war tactics by the charismatic US commanders. They claim that these scenes were a bit implemented into the real story. Just like as General McArthur states how brave the Turkish army is and how the children are better off with them (<http://haber.sol.org.tr/kultur-sanat/ayla-filmi-kore-savasini-nasil-carpitiyor-215702>).

3.5. Film Success

Since it's early to talk about the future success, the film could only be assessed through its box office success. Turkey's Oscar nominee, 'Ayla', was the production with the best opening among the 24 films that have been showing since the beginning of the season. The 124 min film was watched by 312 thousand 135 people in the first 3 days. 'Ayla', shown at 512 points, achieved the highest opening volume since

the beginning of the season, while the 3-day revenues were realized as 4 million 91 thousand TL (<http://www.superhaber.tv/en-iyi-acilisa-sahip-film-ayla-oldu-88791-haber>). The film, which won the prize at the 11th Cape Town International Film Festival in South Africa, effected juries and audiences with its emotional tone (<http://www.korezin.com/2017/10/28/ayla-filmi-cape-townda-juriyi-gozyaslarina-bogdu/>). In the film directed by Can Ulkay; a powerful team took place: Hasan Hacıoğlu, Kim Seol, Çetin Tekindor, Ali Atay, Murat Yıldırım, Taner Bırsel, Altan Erkekli, Meral Çetinkaya, Damla Sönmez, Büşra Develi, Eric Roberts, Lee Kyung-Jin, Sinem Uslu and Erkan Petek (<http://www.star.com.tr/kultur-sanat/ayla-filmi-konusu-kore-savasindan-dokunakli--babam-ve-kizim-hikayesi-haber-1269089/>).

One of the soldiers on the Turkish brigade of Korean war was the Petty Officer Süleyman Dilbirliği. A Korean girl was saved from death and Süleyman took care of her for 15 months as his own child. When the war was over and he had to return to Turkey, she could not hear any more from her daughter Ayla (<https://www.haberler.com/turkiye-nin-oscar-adayi-ayla-filminin-aglatan-9965205-haberi/>). Though he did his best those years the communication was scarce and the rules were rigid.

The ‘Ayla’ movie, which is the candidate for Turkey’s 90th Academy Awards, has already been talked about a lot. ‘Ayla’ is a subject of curiosity that will be taken into consideration in the “Best Foreign Language Film” candidates in the 2018 Oscar. “Ayla”, with the votes of Turkish cinema sector representatives, is one of the most prestigious cinema awards in the world was chosen to represent Turkey in the category of “the best film of foreign language.” (<http://www.internethaber.com/turkiyenin-oscar-adayi-ayla-filmi-konusu-ne-ozel-detaylar-foto-galerisi-1802979.htm>).

Ayla (<https://www.sinemalar.com/film/243390/ayla>) is becoming an important film in Turkish film history. It is interesting that even if we do not fail to follow the most accomplished technology, we had to wait for the miracles to happen through the hands of somewhat old-fashioned journalism getting its power from the modernized techniques in nowadays.

Whereas Instagram with the title of aylasinemafilmi has 46 posts, 228 followers and 22 Follow-up, #aylafilmi reaches to 5.419 posts and 11.132 impressions with 338 Total RT’s. The twitter reflections of #ayla_filmi results hundreds of different topics, ranging from “You do not need to speak the same language to love a person.” To “the most poignant film of recent times” (<https://socialbearing.com/search/general/ayla%20filmi>). Even if the film seems to be so effective, the social media part has not that much action. Most of the audience just write few things and rather retweet the impressions such as: “It’s really an Oscar nominee film, Congratulations!”, “I think this year it won many awards. It was a great movie”, “It was the best movie I’ve seen lately. The great-hearted hero has infinite respect for that father”, “In my theater everyone watching were burst into tears.”, “The film of compassion and

love”, “The best Turkish film in recent times has worked to our senses and soul.”, “We were proud of Turkish Soldiers again!”, “It’s the best Turkish film I’ve ever seen!”, “65 years of untold true story of a moon-starred soldier with a moon-faced girl.”

a. Adaptations: The film being an adaptation of a real-life story has a unique quality. This brings us both of the stories in the same timeline parallel to each other. The audience could have the chance to follow each flow in its own way, separately in a linear way or in a mixed order in a cyclical way. The film having real heroes in life puts the audience into a position to have a better role model since everything is affordable, reachable, and accessible. Having autobiographic qualities, the films are in this sense, the product for kind of transmedia, changing its form from words to the visions. The press, written versions as well as the real and duplicated, cinematic visions are all surrounding the audience. Having multiple layers of reality with the film, it will be more effective than the other films. Having a bit emotional and touching story, it would also have an impact on the audience. Furthermore, in such a modern world discussing the child rights, immigrants, women rights etc. a man fathering a child in the worst times of war is somewhat really heroic action. The transmedia applications required stories having such multiple layers to be disseminated in different media.

b. Mother Figure: The war society is lacking the mother figure. Süleyman has a father in his hometown and a mother. It’s the same for Nimet, living in their house, reading his letters. But neither Nuran nor Ayla have their parents. In fact, courting to Nuran, Süleyman acts like a fathering role for her covering her from the outer world. It is a bit different when it comes to Ayla since she’s younger than Nuran. In this case, Süleyman has a doubling role, in the form of being both father and mother. The film is full of such scenes such as giving milk and milk powder together. Milk is a reference for the mother and milk powder is substituting the mother as well. However, even before meeting with Ayla, Süleyman was a person to care for the others, even if these were the ants, etc.

c. Spectatorship: Süleyman’s fatherhood is always taking place in front of the other people and assessed by the others. It was not limited to feeding or caring the little girl but also including the washing or dancing scenes which might be accepted as intimate ones for a girl of that age. Especially, taking place in a social environment, the dancing scene may be interpreted not only as a symbol of socializing but also evolving, maturing, or becoming a real girl to be danced. Yet, to Süleyman, his fatherhood was not successful at all since they were parted from each other. Even this separation should be in front of all the spectators so that they could comment about it or were annoyed because of that.

d. Time bondage: In real films and the documentary film, the time bondage plays an important role. The event is not only a few hours as to fit into the filmic time. So,

some details should be eliminated. Here we eliminate the parted time as we do not know the details about it, but we give much more importance to the beginning and end of the story.

e. The Text and The Subtexts: The text evolves into different subtexts regarding the message of the film. The film could be interpreted as a tribute to the Veterans or might be accepted as a sacrifice for humanity. It might also be taken as a sole relationship of a father and daughter. As we get into the deeper levels such as politics, we may put it into the positioning and re-positioning of the country (Turkey) in the past and at present. The USA – Turkey and Korea relationships in the past and at present could also be studied. Or it could even be taken as the return of dignity when army is considered. The value and the credibility of the soldiers were re-evaluated at present time.

f. Companionship: In the film, the most touching part is the innocent passion and love of Ali for Marilyn Monroe. Collecting posters of her, Ali was so much involved with her visit to the battlefield. The picture shows us in real life, Marilyn Monroe is posing for a picture with a group of Turkish soldiers during the Korean War (<https://pbs.twimg.com/media/DGPXeiWsAEPyZ5.jpg> or <https://9gag.com/gag/aO3dz7D>).

The companionship of the situation from the very beginning helps us to understand the relationships and characters in the film. The famous motivation of those times for the troops comes to the battlefield. And in this case Marilyn Monroe could be accepted as a companion as well.

g. Ideology and Child: The Turkish films provide good examples regarding the “child and ideology” relationship in general. In this film specifically in the context of Communism doctrine of those times were taken into consideration. In case of

Ayla, she is not only child to survive after a massacre, but also a child to be saved from Communists as those years were marked with the fight the idea.

h. Shaped Identity: In general films portray us characters as children having a certain identity and later on, they have a different identity. The change is usually due to the social, cultural, financial reasons. In this film as well, the child's identity requires to be shaped by the father, but her father neglects him so much that the identity is shaped through the others. The name is lost, the records were burned, and the traces were lost. After becoming adult, the child this time is shaped by the society she lives in since the society first covering her abolished just like the the cocoon replaced by the butterfly. This kind of a change in life makes the people change their self, their identity, discovering the self, and requiring some re-shaping and re-structuring of the self and the events in the past.

i. Identity, Positioning & Re-Positioning: Having a father caring for her and rescuing her from any problem Ayla were in safe with Süleyman. However, his loss brings her not only tear drops but also a kind of insecurity. She was promised as to be loved more and meet again when she could sing the Ankara anthem. Just like all the others, Ayla learned the song. It was this song that united them as well. After a couple of years, when they cannot find any evidence of her life they asked about her to the classmates. This means, confrontation with the "other". It's just a result of his "being inside" of Korean society that people couldn't adopt her. And this being inside the society also covered her from the "outside" that the other people could not find her see through a different angle. Usually, the people having trauma has a poor memory. This weakness also is accompanied by being a child. That's why, the insiders could not separate themselves as the "I" and the "other", sharing the same destiny they all are blamed by the society as the "other". So, rather than a "right" or "wrong" meaning, what we need to ask is "how much she looks like one of us" or "how much she looks like one of the others". The answer to the question has a lot to do with the "preferred meaning". (Hall & Du Gay, 1996:228)

j. The Image of Ants: The ants seem to have a crucial element of the story reflecting humanity and caring for values. It's ironic that mostly the children have some tendencies to look like their parents, performing similar actions, having them in the core of their livis. However in this film, both the father and daughter provide better examples of caring about the others. These are the ants that both were caring for even before they met.

k. Trust Is As Important As Freedom: One other concept used in the film is the idea of trust. The people never forget the people whom they trust. The meaning of life is embedded in the concept of making sacrifices for the others. The more powerful the friendship and trust is the more hope and joy appears. Süleyman in later years for example experiences the Korean people's success, help and care for Turkey. During the earthquake for example or during sport competitions he's

always very proud of the activities of the Koreans and consciously or not it what he expected to get as a reward after what he did for them.

1. Film & The Real Life: Taking its roots from the real life, the docu-drama concentrates more on the filmic story. However, at the end we are faced with the real heroes of the real story. The audience faces the real heroes whom their stories were told and this is the main difference between the real life story and a fiction film. The idea of a film based on true story, films based on actual events or films based on real life have much to do with attracting the attention of the audience.

4. Conclusion

Media is multiplying and manipulating the messages and making it either too simplified to concentrate on or more complex than it is in real life. As a more complicated form of media, cinema has always been popular in the sense of becoming a mass media tool for the society. At the beginning it was a way of escaping the real world, finding out more about the unknown things. In this context, the cinema was opening the doors of the unknown worlds and exotic life far away and difficult to reach on your own. In this case, the audience is voluntarily experiencing ‘the known events’ or the ‘dull ordinary, vulgar banality of the real life’. This means, the contact with the events through the other media, disproves the theory of escape for the cinema films, at least for some of them. Regarding that these true story films are usually known and common things and no need to make a film of it seem to be failing.

1. Theme
2. Topic
3. Text
4. Thread
5. Task
6. Transfers & Trends
7. Transition
8. Thinking
9. Tailoring
10. Taking Risks
11. Technology
12. Transmedia

12T's Approach is a valuable text analyzing way to make the possible guesses about the implementation and function of the narrated material. Most of the messages didactic in many of the films and sitcoms and their structure as organic or structured gathered carefully for a specific purpose as to yield important answers to our questions of what the characteristics of a scenario are.

- 4.1. Theme:** As to clarify the structure, in the film *Ayla*, theme provides us a large scale of themes ranging from the friendship to trust, from commitment to the love of life.
- 4.2. Topic:** Under the same theme there might be different topics as many as possible, but the topic is flourished as the relationship between the father and the daughter. Father factor is important in the context of not only fathering a child but also as fathering the country and other nations ideologically.
- 4.3. Text:** The text is established as the Korean War setting. It not only deliberately classifies all the events and actions on the concept of trust, help, commitment etc but also specifies the time and place of the events. It also puts forward restrictions and choices. So, the text is the scenario of the reality. The text is the filmic story of the fact-based narration including traumatized people, war conditions and war economy.
- 4.4. Thread:** The text itself is pure and a bit prosaic, plain and uninspired. That's why there are some threads put into the film to connect the things with each other such as the awaiting lovers, ants, national press, international reflections, radio days, Turkish music, milk powder, egg powder, etc.
- 4.5. Task:** The film presents lots of tasks, commitments, duties to be fulfilled. However, each of them relies upon certain results or expected consequences. After the performance of each task there appears a new situation to be faced and thus a new choice. These might include the commitments of the soldiers to their armies, codes of culture, codes of identity, codes of military. These may also include the peace building and defense mechanisms.
- 4.6. The Transfers & Trends:** The choices make it more complex for the people since through these choices participants perhaps have the chance to change the things in life. The film provides many transfers, such as Süleyman transferred to a father, Nuran transferred to become a person betraying the ex-boyfriend. The friends understand more of their friend's passion for MM even if the harsh love for Marilyn Monroe is transferred to a naïve passion, a modest and humble reality. The trends on the other hand are much more tradition based rather than the individual based ones. For example, Nuran's selection of a piece of music for Süleyman to play specifically for him made her love openly seen by everybody around. Again, Nuran's forced engagement with a new person or the trends of adopting a child in those times in Korea – in Turkey. The establishment of a school in the war area and keeping the track of the people was almost impossible.
- 4.7. Transitions:** The problems had many transitions from personal problems to the problem of the group or problem of the family, etc. The transition of Süleyman in person is a very special one as well as the filmic transitions of

place, time and duties. Starting from the change of the importance of the Turkish troops in Korea. Each new concept has a kind of stimuli response relationship. It was so much important that the Turkish troops were taking risks.

4.8. Thinking and making your mind up was very important. Nobody forced the others to change their decision or to change themselves as well as the others.

4.9. Tailoring: The real truth is changed when the tailored scenario is used. Some details, costumes, army, defense techniques, etc. everything is made suitable regarding the time of the events and the expectations of the audience.

4.10. Taking Risks: Having a plot of a real-life story, the film itself is taking the risks as to get the right timing, energy or attention of the audience. The convincing dialogues, events the attempts to make us believe that these events really took place were also involving risks.

4.11. Technology: Usually the film itself has not much to do with the technology. The only technology present was the war technology of those times. Photography was emphasized. Later on, we see Süleyman watching television. We also observe how the media is developed throughout a very short time. And by the end of the film, the only possible way left to find Ayla is the use of technology of mobile phones and computers. At the end of the film, we also come across with the filming facilities.

4.12. Transmedia: The family has a challenge on how to make use of the daily life. The media is not dwelling on the story of it and even position it as somewhat risky yet the news, news-based products, are all expected to save life of the people. Starting with a bunch of photographs, the film concentrates on the transmedia relationship even in the film.

In all these umbrella terms, the film Ayla provides many nice replies for the categories. These items seem to be developed due to the contradictory situations and in case of reality.

In conclusion it could be said that the film Ayla used the motivations very effectively. As we create societies of hyper reality and hybrid societies as Bauman stated we expect the people feel more nostalgic and fascinated by the past. The films and books help these concepts to be conveyed in a larger sense. The historical stories sell more than the others, because the cyclical moves of the past is tried to be seen and understood by the new generations. And having a story based on real life Ayla makes it a very effective, colourful, touching story in its global sense.

References

- Baştımaz, Serkan, (2017). Eleştiri: Ayla Filmi, , Sinefest, 21 Ekim 2017 (<https://www.sinefest.com/elestiri-ayla-filmi.html>)
- Bauman, Z. (1995), *Life in fragments*. Oxford, Blackwell Publishers.
- Foucault, (1972). *The Archaeology Of Knowledge And The Discourse On Language*, Pantheon Books, New York.
- Hall, S., & Du Gay, P. (Eds.). (1996). *Questions of Cultural Identity*: SAGE Publications. Sage.
- Havel, Vaclav, (2008). *To the Castle and Back*, Vintage Books USA
- Hornaday, A. (2013a), *Captain Phillips’ and Hollywood’s – and audiences’ – embrace of fact-based dramas*, October 10, 2013 (https://www.washingtonpost.com/entertainment/movies/captain-phillips-and-hollywoods--and-audiences--embrace-of-fact-based-dramas/2013/10/10/a6e26b12-302a-11e3-9ccc-2252bdb14df5_story.html)
- Hornaday, A. (2013b). *Based on a true story*, The Sun, October 20, 2013 (<https://www.lowellsun.com/2013/10/20/based-on-a-true-story/>)
- <http://haber.sol.org.tr/kultur-sanat/ayla-filmi-kore-savasini-nasil-carpitiyor-215702>
- <http://organikgazete.com/ayla-filmi-sarkisi-muzigi-sozleridinle/>
- <http://www.historynet.com/korean-war-1st-turkish-brigades-baptism-of-fire.htm>
- <http://www.internethaber.com/turkiyenin-oscar-adayi-ayla-filmi-konusu-ne-ozel-detaylar-foto-galerisi-1802979.htm>
- <http://www.korezin.com/2017/10/28/ayla-filmi-cape-townda-juriyi-gozyaslarina-bogdu/>
- <http://www.sozcu.com.tr/2017/yazarlar/burak-goral/aylanin-dokunakli-hikayesi-2065948/>
- <http://www.star.com.tr/kultur-sanat/ayla-filmi-konusu-kore-savasindan-dokunakli--babam-ve-kizim-hikayesi-haber-1269089/>
- <http://www.superhaber.tv/en-iyi-acilisa-sahip-film-ayla-oldu-88791-haber>
- <http://www.yenicaggazetesi.com.tr/ayla-filmi-ve-koreli-kucuk-kiz-175431h.htm>
- <https://9gag.com/gag/aO3dz7D>
- https://asia.nikkei.com/var/site_cache/storage/images/node_43/node_51/2017/201705/20170515t/20170515skoreaturkeytable/6664972-1-eng-GB/20170515SKoreaTurkeyTable_middle_320.png
- <https://medium.com/slow-travel/why-so-many-orphans-c7c8ef7d450c>
- <https://pbs.twimg.com/media/DGPXciiWsAEPyZ5.jpg>
- <https://socialbearing.com/search/general/ayla%20filmi>
- <https://www.economist.com/news/asia/21651873-once-among-biggest-sources-infants-international-adoption-south-korea-stemming>
- <https://www.haberler.com/turkiye-nin-oscar-adayi-ayla-filminin-aglatan-9965205-haberi/>
- <https://www.hudson.org/research/9164-turkey-forgotten-ally-in-a-forgotten-war>
- <https://www.sinemalar.com/film/243390/ayla>
- Jaago, Tiiu, (2010) “Event Time and Interpretation Time: Analysis of the Interaction of times”, *TRAMES*, 2010, 14(64/59), 4, 367-382.
- Kundanis, Barbara, (2005). *Arts and Humanities Library Journal*, February 15, 2005
- Lowenthal, David. (2015). *Introduction*. In *The Past Is a Foreign Country – Revisited* (pp. 1-22). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9781139024884.002
- Lutz, W. (2007). *Population development enlarges European identity in time*. *Demos*, 23.
- McDermott, J. (2015), *Based on a true story: What biopics get right*, *America*, The Jesuit Review, May 4, 2015 (<https://www.americamagazine.org/issue/true-story>)

- Pembecioğlu N., (2002). “Türk Ve Dünya Sinemasında Çocuk İmgesi”, Nobel, Ankara
- Pomian, K. (2011). *Divided Memory: European Sites of Memory as Political and Cultural Phenomenon. European Network Remembrance and Solidarity.*
- Poulter, S. B. (2010). *The father factor: How your father’s legacy impacts your career.* Prometheus Books.
- Proust, Marcel, (2003). *In Search of Lost Time: Sodom and Gomorrah*, Penguin.
- Raftery, Erin, (2015), Korean War babies still searching for G.I. dads, USA TODAY, July 24, 2015
- Schley, Stewart, (2008). “Selling True Stories: New Programming Strategy Fuels Record Audience Levely For LMN,” Special Report, Multichannel News, June 23, 2008, pg. 23-24
- Talens & Zunzuneegul, (1997). ‘Toward a ‘True’ History of Cinema: Film History as Narration’ *boundray 2 24:1*, Spring 1997, Duke Univresity Press.
- Vankin, Jonathan & John Whalen (2005). *Based on a True Story*^{*}: Fact and Fantasy in 100 Favorite Movies.* A Cappella: Chicago Review, dist. by Independent Pubs. Group. Feb. 2005. c.448p
- Woods, M. (2010). Václav Havel and the Expedient Politics of Translation. *New Theatre Quarterly*, 26(1),3-15. doi:10.1017/S0266464X10000011